

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnistva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

V novo dobo.

Sporazum, ki se je sklenil med dr. Korošcem in Vukičevićem, je gotovo najvažnejši politični dogodek zadnjih časov v političnem življenju naše države. Njegova realizacija bo pomenila dejansko preorientacijo politike SHS, kakor se že dolgo pripravljala. Odkar je politika takozvanega »nacionalnega bloka« v zunanje in notranje političnem pogledu doživela popoln polom in se je izjalovil poizkus konsolidirati naše javne razmere z Radičem, ki se ni izkazal nič manj kratkovidnega od Pribičevića, da bi se mogel povzpeti iz partizanskega stališča do resnično državnega — se je težnja odgovornih krogov za korenitim ozdravljenjem naših čisto zavoženih razmer le še ojačila in nujno kazala v smer, ki se pod sedanjo vlado čedalje bolj konkretizira. Čisto naravno je, da to globoko vzemirja one elemente, ki se imajo za svoj strankarski obstoj zahvaliti le neurejenosti naših javnih razmer, kakor so jo sami ustvarili ali pomagali vzdrževati. To so v prvi vrsti samostojni demokrati in maloštevilni že čisto v ozadje potisnjeni elementi predvojne Srbije, ki ne morejo razumeti časa, dočim ni nobenega dvoma, da je danes razvoj prilik že tako daleč, da bo radikalna stranka kot taka izšla iz tega razčiščevalnega procesa ne samo cela, ampak tudi notranje okrepljena. Tisti, ki jim to ni všeč, nimajo drugega izhoda, kakor da skušajo z raznimi intrigami vsaj zavleči neizogibni konec svoje destruktivne politike. Zato je njihov tisk dobil parolo, da skuša javnost zmešati glede na pomen takozvanega blejskega sporazuma.

Slovenski pribiževci, ki jim nobena laž ni prevelika, da ne bi ž njo operirali, mislijo našo javnost zbegati z izmišljotino, da je dr. Korošec po sporazumu z radikalno stranko likvidiral svojo lastno stranko, ki da se ima »fuzionirati« z radikalno. Samostojni demokrati so lahko pomirjeni, da bo SLS v njihovo največjo žalost obstajala neizpremenjeno dalje in slejkoprej delala kot neodvisna stranka na uresničenju svojega programa in v njega duhu. »Beljski sporazum« se naravno tega vprašanja ne dotika, kakor se to razume samo po sebi pri poštenih in na življenjskem nerodnem programu slonečih organizmih kot sta SLS in NRS. Istotako more le največji »samostojni« bebec verjeti, da »se je SLS odrekla agitaciji z verskimi sredstvi«, ki obstoja samo v klevetniški fantaziji SDS, in da se je obvezala »biti bolj nacionalna«, kakor da bi to ne bila! Osnove sporazuma med SLS in NRS so bile sprejete na zboru zaupnikov SLS in imajo v svoji konsekvenci samo tesno sodelovanje obeh parlamentarnih klubov v najprimernejši obliki, kar seveda implicira neke skupne poglede na državno politiko in temu odgovarjajoče skupno sodelovanje, vse ostalo pa obstoja samo v domišljiji g. Pribičevića, oziroma njegovih prijateljev v Sloveniji.

V isto kategorijo spada jutroviski šlager o tem, da je SLS opustila svoje stališče glede samouprave Slovenije, kakor se izraža v njenem političnem programu in prizadevanju, počenši z osnutkom te države. Nasprotno, sporazum gre za tem, da se korigirajo nedostatki, ki so se v praksi pokazali pri izvajanju zakona o samoupravah, ki je izum samostojno demokratske državniške modrosti, radi katere samouprave ne morejo živeti. Treba je razširiti njihove kompetence, jim zagurati zadostna lastna sredstva in toliko osamostojiti, kolikor je treba, da bodo mogle vršiti svoje naloge.

SDSarski tisk je tudi v skrbah za parlamentarizem, dasi so ravno PPZ režimi parlamentarno demokracijo s svojo korupcionistično, strankarsko-absolutistično in nasilno politiko najbolj rušili. Demokracija je gotovo v rokah tako ljudskih strank kakor sta SLS in NRS boljše spravljena kakor pri SDS, ki je uvedla v državo orjunaški teror in pustila gaziti in sama gazila ustavno svobost. Gre ne za okrnjenje ali odpravo parlamentarizma, ampak za njega poglobitev in sanacijo, ki je nujno potrebna in je vedno bila skrb vsakega resnično demokratičnega državnika. V prvi vrsti je izkušnja pokazala, da je sistem nosilec kandidatnih list pokrošen, ker spravlja na vrh ljudi, ki bi v odprtem volivnem boju sami za se nikoli ne dobili zaupanja naroda, ker ta sistem razkraja stranke in komplicira parlamentarno življenje. Individualni okrajni sistem volitev bo povzdignil kakor je upati, duševni nivo parlamenta in prinesel vanj več enotnosti. Da bi potrebna reforma parlamentarnega ustroja bila kaj nedemokratičnega,

more predpostavljati le taka »demokratična« stranka kakor je SDS, ki ima za demokratično to, kar prija njenim klikarskim interesom.

SDS-tisk se tudi razburja zaradi nekega »gornjega doma«. Dasi druga zbornica ni na sebi nič nedemokratičnega, saj jo imajo najbolj demokratične parlamentarne države kakor so Amerika, Anglija, Francija kot korektiv prve, bolj od dnevnih strankarskih strasti in interesov odvisne zbornice, je vendar pri nas strah pred »gornjim domom« čisto prazen, ker pri nas niso za to dane razmere. Pač pa je vredna resne diskusije misel o gospodarskem telesu, ki naj bi polagoma prišlo do zakonodajne moči v vprašanih čisto gospodarskega značaja in združevalo v sebi naše gospodarske in stanovske korporacije ali pa se razširilo mogoče tudi na intelektualce, ki

sicer po politični zbornici ne pridejo zadosti do veljave, dasi predstavljajo prvovrstne strokovne sile. Vendar to ni stvar, ki bi bila prešla mejo razmišljanja in če bi se udeležila, bi se gotovo le v obliki in duhu moderne demokracije.

Na vsak način se bo razvijalo naše državno politično življenje v smeri tiste konsolidacije, ki se kaže že danes v velikopotezni zunanji politiki naše države in dviga našega zunanjega prestiža. Ker bo SDS pri tem izključena in se sama nahaja pred likvidacijo, ni čuda, da njen tisk vpije in seveda laže. SDS je bila tista rakrana, ki jo je bilo treba z radikalno operacijo iz državnega telesa odstraniti, preden se začne zdravljenje. To se je zgodilo in odhod obupni krik iz Pribičevićevega in Zerjavovega tabora, ki nikogar ne vznemirja. Krik umirajočega.

Akcija naše države za mir na Balkanu in v Evropi.

K SESTANKU V MONAKOVEM.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) V zvezi z večerajšnjo vestjo o sestanku bolgarskega in našega kralja v Monakovem, objavlja današnja »Pravda« pod naslovom »Velika kraljevska pacifiistična politika na Balkanu« sledeči članek: »Telegram našega berlinskega dopisnika o kraljevskem sestanku v Monakovem je obrnil včeraj nase največjo pozornost vseh političnih krogov, četudi na merodajnem mestu ni bil potrjen. Že več ko dva meseca se vodi živahna akcija za ustvaritev prijateljske atmosfere med balkanskimi narodi, ki se je do nedavne vedno ovirala vsled raznih zunanjih vplivov v zvezi z notranjimi revolucionarnimi akcijami raznih organizacij. Zeleč, da se organizira mir na Balkanu in da vse države delajo na njega ohranitvi, se je pričela ta kraljeva akcija.

Z uglednim politikom, bivšim dolgoletnim ministrom, ki je dobro posvečen v politične namene in akcije kabinetov Srednje Evrope in na Balkanu, smo imeli včeraj daljši razgovor o tem velikem delu za ustvaritev prijateljstva na Balkanu.

»Kaj mislite o našem današnjem brzojavu?«, smo vprašali g. ministra.

»Ne vem, ali je bil kak kraljevski sestanek, vendar pa se sedaj prvič pojavlja veliko delo na ustvarjanju prijateljske atmosfere med narodi na Balkanu v naši politiki, ki jo, kakor veste, evropski kabineti še vedno označujejo kot nemirno.«

»Vi mislite, da se ta politika že vodi?«

»Da, naša država predstavlja velikega in miroljubnega člana v koncernu evropskih držav. Njeno miroljubno linijo je opaziti na zunaj v delu za mir, ki ustvarja potom gospo-

darskega in političnega zblizanja prvenstvene temelje za mir.«

»Ali je ta politika v zvezi z inicijativo kakega zapadnega kabineta?« smo vprašali dalje našega bivšega ministra in starega diplomata.

»Na Vaše vprašanje ni prav nič težko dati takojšen odgovor. Težko pa je delati miroljubno politiko na več smeri, dasiravno je ta velika politika intenzivno usmerjena na ustvaritev mednarodnega prijateljstva na Balkanu.«

»Vi pričakujete hitrih rezultatov?«

»Da, verujem, da so naši vodilni krogi s krepko voljo začeli to politiko. G. dr. Anton Korošec je bil v tej misli v Sofiji in znano je, da se je politika g. dr. Vojeslava Marinkovića že takoj v početku manifestirala v tej volji in želji, da se osigura mir na Balkanu in da se ustvari mednarodno prijateljstvo na našem polotoku.

Naša politika je usmerjena samo v tem pravcu, ona je stebel miroljubja. G. dr. Korošec je bil pri kralju Borisu, pri Ljapčevu in pri Burovu. Prosim vas, to je izreden moment v tej politiki. Hoče se mednarodno prijateljstvo, da bi se realno zabilagiral mir na gospodarskem temelju na Balkanu.«

»Ali nam morete kaj povedati o posebnih željah posameznih kabinetov na Balkanu?«

»Kako?! Tega ne vem, sicer pa vas sama logika navaja na odgovor, če upoštevate — kaj ne? — vso politiko...«

Končno nas je stari minister vprašal, če se je ta vest demantirala. »Ne, ni,« smo odgovorili.

»Pa da, sestanek se lahko demantira, toda diplomatske akcije se vodijo...«

Politični položaj v znamenju volivne agitacije.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) Vsi ministri so tekom današnjega dne zapustili Belgrad, da jutri in pojutrišnjem agitirajo v svojih volivnih okrožjih. Kakor smo informirani, odpotuje jutri tudi predsednik vlade na Bled, kjer se pričakuje za jutri vrnitev kralja iz Monakovega. Na ta način ni v Belgradu nobenih merodajnih činiteljev. Ugledni politiki so odpotovali, agitacija med ljudstvom postaja zato živahnejša in temperamentnejša; vsa druga vprašanja so odstavljena z dnevnega reda. Tudi vesti o posledicah eventualne kandidature dr. Spahe v raško-zvečanskem okraju so se pokazale samo kot senzacija v pomanjkanju stvarnega časopisnega materiala. Kljub ne-

zadovoljstvu v demokratskem delu vlade, posebno med pristaši g. Davidovića, se smatra, da je zelo težko verjetno, da bi to nezadovoljstvo moglo imeti kakšne posledice pred volitvami; vse te zadeve ostanejo za razčiščenje po volitvah, ko pa bodo že izgubile svojo ostrino. Tekom današnjega dne je g. Vukičević sprejel v predsedništvu vlade več politikov in se z njimi posvetoval o posameznih zadevah in o političnem položaju ter o volivni agitaciji, ki za vladne radikale kaže uspešne rezultate. Sklicana je za 17. avgust seja ožjega glavnega odbora radikalne struke, ki bo pretresala razna strankina vprašanja.

Volivno gibanje.

6 Zagreb, 13. avg. (Izv.) Danes je sodni stol potrdil kandidatno listo Hrvatskega bloka za mesto Zagreb, katere nosilec je dr. Trumbić. Kandidat za oba kotara pa je dr. Ante Pavelić.

6 Osijek, 13. avg. (Izv.) Sem je došel načelnik ministrstva notranjih del dr. Dragutin Antić, da izravna nesoglasje med radikali in velikim županom. Veliki župan dr. Frančić je bil pozvan, da se zagovarja radi premeščanja uradnikov, češ, da ni bilo za to nobene stvarne potrebe.

Voditelj nemške stranke je prišel v Osijek z namenom, da postavijo Nemci tu svojo posebno listo za virovitiško županijo. Prej se

kandidatno listo z nosilcem Ilijo Petričevićem.

6 Zagreb, 13. avg. (Izv.) Danes je bila potrjena lista Hrvatskega bloka za zagrebško županijo. Nosilec je Mate Jagatić, kmet in narodni poslanec.

6 Split, 13. avg. (Izv.) Hrvatski seljački radnički blok je končno redigiral svojo listo za južno Dalmacijo ter določil za nosilca liste Petra Irlča. Prizadevanje za skupen nastop med Davidovičevimi demokrati in zemljoradniki je naletelo pri obeh strankah na resne težave. Živahno agitacijo razvija Angelinović, toda kljub temu je dvomljivo, če bo dosegel količnik.

Kralj se je vrnil na Bled.

Bled, 13. avgusta (Izv.) Nocoj se je vrnil kralj Aleksander iz Monakovega preko Jesenic na Bled. Kralj in kraljica ostaneta na Bledu cele počitnice. Tudi prestolonaslednik pride v kratkem sem. Grški kralj in kraljica sta na potu na Bled in dospeta sem jutri dopoldne. Nastanila se bosta v Suvoboru, kjer bosta gosta našega kralja in kraljice.

Velike izpremembe v naši zunanji službi.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) Kakor smo informirani, pripravlja zunanji minister dr. Marinković obširen ukaz, s katerim bo večje število diplomatov vpokojenih oziroma premeščenih. S tem ukazom bo vpokojen tudi naš dose-danji pariški poslanik g. Spalajković, ki je dobil daljši dopust in se mudi v Belgradu. Sploh se trdi, da bo prišlo pri tej priliki do velikih sprememb v našem predstavnštvu v inozemstvu.

Podpora ljubljanskemu velesejmu.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) Vlada je odobrila 60.000 Din podpore za ljubljanski velesejem.

Podružnica hipotekarne banke v Ljubljani.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) Minister za trgovino in industrijo je podpisal ukaz o imenovanju uradnikov za podružnico Hipotekarne banke v Ljubljani. Glasom tega ukaza so imenovani vsi uradniki razen ravnatelja, ker se tozadeven predlog iz Ljubljane ni mogel upoštevati.

Za popravo cest v tržiškem okraju.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) Minister za javna dela je nakazal gradbeni direkciji v Ljubljani 150.000 Din za popravo cest v tržiškem okraju.

V korist našega kmetijstva.

r Belgrad, 13. avg. (Izv.) Vlada je pripravila ukaz, s katerim se uvoz plugov oprošča vsake carine; poleg tega bodo pri tej priliki oproščeni carine še neki drugi predmeti, ki so potrebni za kmetijstvo. Ukaz je že pripravljen in bo v kratkem podpisan ter bo stopil takoj v veljavo.

Nova varijanta blejskega sporazuma.

Belgrajska »Pravda« piše, da je njenemu sotrudniku neki radikalni minister takole označil vsebino blejskega pakta:

1. Stranka g. Korošca ima vso svobodo v volivni borbi. V njeni legalno ustavni akciji je nihče ne bo oviral.

2. Dr. Korošec priznava sedanje ustavno stanje in ne zahteva nikake posebne legislative institucije.

3. V novi narodni skupščini se bo izpremenil zakon o oblastnih samoupravah v duhu znanega načrta dr. Voje Marinkovića.

4. Izpremembe v zakonu o samoupravah bodo zelo obsežne, tako da bodo oblasti v materialnem pogledu imele skoraj to, kar je poprej imela Slovenija.

5. Volivni zakon se izpremeni. Podrobnosti o tem se določijo kasneje.

Objavljamo tudi to verzijo, za avtentičnost katere pa ne prevzemamo nobene odgovornosti, in opozarjamo na večerajšnjo izjavo g. dr. Korošca.

Ostala telefonska poročila na 6 strani

Nastop SLS v Ljubljani.

Slovenska ljudska stranka v ljubljanskem mestu nastopa kot edina resna tekmovalka za ljubljanski poslanski mandat proti stranki laži in korupcije SDS. Skoro istočasno s državno-zbornskimi volitvami teko tudi priprave za volitve v občinski svet. V najkrajšem razdobju bo imela Ljubljana priložnost, da znova izvoli voditelja slovenskega naroda za svojega poslanca in zastopnika in se tako postavi dejansko na čelo Slovenije ter da tudi v svoji notranji upravi, v občinski politiki, končno veljavno pomeje s kliko, ki je leta in leta poniževala Ljubljano kot prestolice, kot samoupravno mesto in v blato teptala njene samoupravne svoboščine.

V tej medsebojni zvezi dobivajo obojne volitve v Ljubljani poseben pomen in važnost. SLS je storila vse, da ljubljanskemu prebivalstvu postavi za te dvojne volitve tudi kandidata, za katere bo vsak Ljubljčan brez razlike z veseljem in ponosom šel na volišče.

Glede državnoborskih volitev ne bomo izgubljali besed. Ime dr. Korošec pomeni slovensko misel, pomeni največji, najdoslednejši, najpoštenjši, pa tudi najuspešnejši boj za zmago slovenskega imena, s tem imenom je združen najslavnejši in najveselejši kos slovenske narodne in politične zgodovine. Zato Ljubljčan, ki voli samo enega kandidata, ni imel še nikdar tako lahke izbire kakor jo ima danes: Vsi in vsak za dr. Korošca!

Kako živa je ta zavest med ljubljanskimi volivci, najhuje čutijo nasprotniki. Ostale stranke itak resno ne prihajajo v poštev, to same dobro vedo, le SDS se je tedne in tedne vila in mučila, kako in kje bi našla kandidata, ki bi nasproti kandidaturi dr. Korošca vsaj glasove organiziranih pristašev SDS mogel obdržati. Iskala ga je zastoj. Med nešteti predlogi, ki so izšli iz volivstva SDS, je prodrl najnesrečnejši. SDS sama ve, da bo propadla. Zato se njena volivna agitacija omejuje na tajne, skrite sestanke, kjer zaklinjajo posamezne zaupnike, naj vendar privlečejo na volišče vsaj najzvestejše pristaše dr. Žerjave, da blamaža ne bo prevelika. Če kje morejo, skušajo potom uradniških predstojnikov, ki so njihovi eksponenti, terorizirati volivce z obljubami, da bo SDS vsem, ki je ne bodo volili, že še dala čutiti škorpione kot l. 1925. Ima pa ta način agitacije v sedanjem položaju ravno nasproten učinek, kot pa si ga SDS želi. Razen teh klikarjev pa je itak že samoposebi vse proti SDS in njenim kandidatom. Zlasti v Ljubljani. Ljubljčan je vedno najbolj živo zasedoval politične dogodke, gospodarske pojave, ravnanja posameznih strank in v tem vrvenju je bila SDS po svoji reakcionarnosti,

sovražnosti, korupciji in nesposobnosti vedno tako očitna, da je nihče ni mogel prezreti in je neizbežno v vsakem ljubljanskem volivcu zapustila vtis, ki kategorično ukazuje: **Noben pošten Ljubljčan ne more s SDS!**

Tudi časopisje SDS uvideva, da je njena igra za skupščinske volitve po vseh človeških računih že danes izgubljena in se omejuje le še na volivno borbo za mestni občinski zastop.

Tu je SLS strla Žerjavov volivni red, ki je onemogočil svobodno postavitve kandidatnih list in je imel namen, da izsili proti volji razcepljene večine, vlado manjšine na magistratu. Po zaslugi SLS imamo sedaj čist propore in vsem političnim skupinam je dana priložnost, da po dolgih letih zopet svobodno uveljavijo svoje kandidate. Nedvomno je že samo ta zaslug SLS dovolj velika, da naša stranka kot pobornica politične svobode in demokracije gre z največjimi izgleidi v volitve za mestni zastop. Ta zaslug daje naši stranki obeležje voditeljske odpora proti reakciji SDS, ki je tlačila ljubljansko mesto.

Kako resno pojmuje SLS to svojo nalogo, kaže dejstvo, da so ljubljanski volivci, kakor izvemo, postavili za nosilca naše liste za občinske volitve dr. Andreja Gosarja, bivšega ministra za socialno politiko. S tem nosilcem je SLS označila, kaj hoče v mestni občini: resno, pošteno, smotreno gospodarstvo po najmodernejših osnovah komunalne socialne politike s posebno skrbno in vestno zaščito malih, revnih delovnih slojev. Dr. Gosar je kot predstavitelj te ideje v Ljubljani, v Sloveniji in državi najmarkantnejša osebnost. Njegovo poverništvo za socialno politiko je edina doba, ko se je v tem poverjenstvu delalo in ustvarjalo. Kljub divjim klevetam se danes tako najemniški kakor hišni posestniki in zavodi hvaležno spominjajo edino umestnih in dalekosežnih odredb dr. Gosarja v stanovanjskem vprašanju. In naj SDS prevpije tudi Jerihonce, dejstvo je, da je dr. Gosar največji socialni politik v našem parlamentu in če mu je to izpričevalo dal dr. Korošec na svojem velikem zboru v Slovenski Bistrici, imamo Slovenci le potrdilo tega veselega dejstva od najvišjega našega političnega predstavnika.

Dr. Korošec — dr. Gosar, SLS je postavila v Ljubljani svoja najboljša moža. Da je napravila prav, kaže dejstvo, kako v živo je zadela SDS, ki polni svoje predale s klevetami na ta dva moža. Te klevete niso nič drugega kot izraz uničujočega vtisa, ki ga je napravil nastop SLS na SDS v Ljubljani. Naših kandidatov še klevete ne dosežejo. Tako neumne in grde so, da avtomatično kažejo lica in obisti svojih začetnikov, ter s tem najhuje udarjajo po SDS.

Gospodarstvo na ljubljanskem magistratu.

Včeraj zjutraj je bil na rotovžu dirndaj. »Ali imaš Slovenca? Si bral?« Kjerkoli sta se dva mestna uslužbenca srečala, povsod se jima je odražalo na obrazu zadoščenje, da se je že vendar enkrat začelo s kidanjem blata, ki ga je na magistrat nanesla slavna SDS. »Slovencem je romal iz rok v roke, vsak je vedel in ga razumel.

Mi smo rekli v prvem odgovoru »Slovenskemu Narodcu, da smatramo tako razpravljanje o gospodarstvu na mestnem magistratu, kakor ga je začel on, za nedostojno. Toda, ker Narod ne neha, mu povemo, da zbiramo dokaze in bomo, če nas »Narode« k temu prisili, prišli z imeni vseh tistih, ki so prišli na magistrat pod patronanco SDS, po nepravih potih, vseh tistih, ki so pokazali svojo kvalifikacijo z kaznivimi dejanji in bomo razglašili vse sorodstvene vezi, po katerih so gotovi ljudje prišli v službo mestnega magistrata takrat, ko je vladala SDS. Sicer je »Narode« v svoji včerajšnji številki postal zelo ponižen in se umika v neznaatni notici z malim tiskom, ker bi očitno rad, da bi se nehala neprijetna debata, ki jo je on izval. Ker pa zasluži taka predrznost kazni, bomo o tej stvari kljub temu govorili dalje. Za danes le nekaj avtentičnih podatkov!

Vladni komisar ni nikdar objavil ali naročil objaviti v ljubljanskih listih, da v mestni službi ni nobenih praznih mest. Objavil je to neki uradnik, ki večkrat brez pooblastila in tudi brez dobrih informacij, kakor je to pri njem že običajno, objavlja novice z magistrata; ime dotičnega gospoda more »Slovenski Narod« objaviti. Ako se je kdo pod komisarjem nastavljal v mestni službi, je bilo to po potrebi službe in le z zadostno kvalifikacijo istega. Kar se tiče napredovanja uradnikov, se ni pri tem gledalo na strankarsko pripadnost, ampak le na predpise službene pragmatike, kar bodo tisti, ki so napredovali, gotovo lojalno potrdili.

Vladni komisar je tudi pripravljen objaviti imena vseh za časa komisarstva, a obenem tudi za časa bivšega gerentstva nastavljenih in napredovanih uslužbencev, da bo javnost sama mogla presoditi upravičenost napada; to se bo najbrž tudi zgodilo, ako »Narode« to želi. Naj torej pove!

Pri mestnem užitniškem uradu ni bil nastavljen noben »najožji sorodnik klerikalnega člana sosvetca, pač pa ga je nastavljal ravnatelj dohodarstvenega urada, ko še ni bilo sosveta, in sicer samo pogodbeno. Ravno sosvet je pa predlagal, da imenovanja, bodisi tudi le pogodbeno, izvrši vladni komisar, ne pa ravna-

teljstva posameznih zavodov. Dotični je pa izstopil sam brez kakšnega pritiska od katerekoli strani ter je malenkostno škodo od 24 Din, reci in piši štiri in dvajset dinarjev poravnal. Koliko krika zaradi take malenkosti, medtem ko sta o izginulih težkih tisočakah molčala »Narode« in »Jutro« — in končno tudi mi, dokler nas niso izvali! Ali želi »Narode«, da govorimo o teh stvareh naprej? Ali bi razpravljanje bilo na korist nekega SDS kandidata? Kaj bi reklo k takim razpravam n. pr. Napredno gospodarsko društvo za vođmatski okraj? Magistratu ni znano, kdo je tisti, ki bi bil ponovno sprejet v mestno službo, iz katere je bil vsled pijanstva že enkrat odpuščen. Ali se misli tu na kakšnega delavca, ki se mu je preskrbela dnina z ozirom na rodbino? Kaj pa ona, ki sta bila iz državnega podjetja radi tatvine odpuščena, pa od gerentov takoj kot stalna (ne morda pogodbeno) sprejeta?

Pri gasileh pa je bil sprejet en sam, telesno gotovo povsem sposoben, saj je bil do pred kratkim celo predlevoval. Poročevalec »Naroda« bi zamogel občudovati njegove mišice na zadnji orlovski telovadbi na Stadionu.

Najemnine na Ahacelji (Jegličevi) cesti. Kdor se zanima, naj pride na magistrat. Računstvo je eksaktna veda in ne dvomimo, da bomo popolnoma soglašali v določitvi tangente, ki odpada na enosobna (52), dvosobna (24) in trisobna stanovanja (6) ter štirih poslovnih lokalov, ako vemo, da znaša stavbna vsota 6.900.000 Din, ki se ima amortizirati v desetih letih.

Zvižanja najemnine v mestnih hišah. Kar se tiče teh hiš, ki so že prej bile zidane, vabi mestni magistrat tiste, ki se za to zanimajo, da se v gospodarskem oddelku na lastne oči prepričajo o upravičenosti zvižanja z ozirom na velikost in lego stanovanj in na sedaj vladajoče najemnine v drugih hišah; tudi mestna občina je dolžna, da vsaj v prav zmečni meri prilagodi dohodke iz takih objektov sedanjim razmeram; saj je doplačevala do nedavno letno 750.000 Din za amortizacijo.

Vsi mestni uslužbenci ne stanujejo v mestnih hišah, dobivajo pa vsi enako, mimorede omenjeno, trikrat višjo stanarino kot državni nameščenci. Oni, ki stanujejo v zasebnih hišah, plačujejo večinoma visoko in celo zelo visoko najemnino, dobivajo pa isto stanarino kakor oni, ki so dosedaj stanovali na pol zastoj v mestnih hišah ali celo v ustanovni hiši (Kresija, ki je last meščanske imovine). N. pr. tivolski hotelir je plačeval za ogromne prostore, celo opremljene, s celoletno koncesijo niti dvakrat toliko, kolikor je

plačeval buffetije v baraki v ljubljanskem kopališču z samo 2 do 3 mesečno sezijo. Kje je bila tu enakost?

Kaj pa naj poreko davkoplačevalci k temu, da je gerentski svet oddal v najem lepe poslovne lokale sorodniku člana gerentstva v prvem kolenu za malenkost in kar za dobo deset let? Sicer se bo pa ta zadeva vzela še stvarno na rešeto, naj je to komu ljubo ali ne.

Za izvedbo uspešne stanovanjske akcije pred pričakovano ukinitvijo stanovanjskega zakona nikakor ni zamujen najuspešnejši čas; ta akcija se nasprotno v vseh oziirih intenzivno vrši, saj se že zidajo v Koleniji zasilne hiše s 56 stanovanji ter za Bežigradom, oziroma artilerijsko vojašnico 23 vil, štiridružinskih, z 92 stanovanji po dve do tri sobe; te vile in zasilne hiše bodo dogotovljene še pred zimo,

Zbirka laži in spričevalo duševnega uboštva SDS.

STRANKA MALIH LJUDI.

Samostojni demokratje so izdali brošuro proti SLS z zmagoslavim naslovom »Dejanja govore«. »Resnica o delu SLS.« Ko smo prelistali brošuro do konca, smo na 120 strani brali, da je SDS stranka malega človeka. Če razume pisec to v tem smislu, da je SDS stranka, ki je preganjala malega človeka, potem bi to držalo. Držalo pa bi tudi, da je to stranka malih ljudi, namreč duševno malih. Zakaj, kdor prebavi to brošuro in še voli SDS, je pač brez dvoma duševno manj vreden.

DEJANJA GOVORE,

da je SDS stranka laži in varanja. Iz njene brošure naj omenimo samo par stvari. Na strani 101 z najdebelejšimi črkami oznanja, da zakon o samoupravah določa v prehodnih odredbah, da se mora oblastem vrniti vsa njihova bivša imovina. SLS torej po lažnjivi trditvi tega pisca nima nikake zasluge za pooblastilo finančnega zakona, da preide premoženje bivših avstrijskih dežel na oblasti. In vendar, točka 8. prehodnih odredb zakona o samoupravah niti z besedo ne omenja bivših dežel in njihovega premoženja. V zakonodajnem odboru sta se dr. Hohnjec in prof. Sušnik borila proti tej prehodni odločbi in ju je demokratska večina preglasovala, sedaj po petih letih pa misli neimenovani pisec, da sme mirno trositi take laži med jutrovske backe.

Pripominjamo, da se je te trditve iznebil že na Gosarjevem shodu tajnik SDS dr. Rape in zato tudi seveda dobil primeren odgovor.

Prav tako je iz trte izvita trditve te brošure, ki debelo piše, da je »bivša klerikalna« vlada sklenila, da se odpravljajo prijavljanje vina pri vinogradnikih, to pa le v Dalmaciji in na otokih, ne pa pri vinogradnikih v Sloveniji, ki imajo neprimerno težje produkcijske prilike. In vendar čl. 91. finančnega zakona točka XII. jasno govori: Čl. 44. zakona o državni trošarini, taksah in pristojbinah se daje nov odstavek, ki se glasi: Vendar pa vinogradniki niso dolžni, prijavljati svojega pridelka, nego prijavljati morajo samo odtujitev vina. Postopanje zoper vinogradnike, ki niso prijavili vinskih zalog, je ustavitni, izrečene, še ne izvršene kazni pa se ne izvrše.« Tu ni nikakega govora ne o Dalmaciji ne o Primorju, ampak o vsej državi.

Tako govore dejanja, da je bila in da je še vedno SDS stranka varanja in sleparjenja in kakor so govorila dejanja, bodo govorila zopet 11. septembra, da se slovenski volivec ne da varati, ampak obsoja tako stranko.

Kolosalna blamaža.

Mi smo ugotovili, da niti poslanci niti ministri SLS za člen 82. fin. zakona niso vedeli, da ta člen ni bil nikoli v finančnem odboru in ne v ministrskem svetu.

»Jutro« trdi, da je ta člen bil v finančnem odboru in da so zanj vedeli poslanci SDS pred glasovanjem.

Vprašali smo potem dr. Žerjave, zakaj na ta člen ni opozoril, zakaj ni nanj opozoril noben poslanec SDS, zakaj ni opozoril tako, kot so to storili poslanci SLS pri predzadnjem proračunu. Odgovora nismo dobili.

Trdimo, da nosijo vsi tisti, ki so za ta člen pravočasno vedeli, vso odgovornost zanj, kajti če bi bili nanj opozorili, bi ta člen ne postal zakon. Če je vedel zanj dr. Gregor Žerjav, je on kriv in odgovoren za vso škodo, ki je Sloveniji vsled tega člena nastala. To je sedaj rezultat polemike o členu 82. »Jutro« imenuje ta rezultat kolosalno blamažo za poslance SLS. Ali je morda blamaža v tem, da naši poslanci ne znajo tihotapiti? Ali je blamaža v tem, da so naši poslanci že enkrat tak člen preprečili in pokazali dr. Žerjavu, kako bi moral postopati? Ali pa je blamaža v tem, da se dr. Žerjav iz zgleda poslancev SLS ni nič naučil? Ali pa je blamaža v tem, da SDS nalašč ni hotela opozoriti na ta člen, čeravno je morda zvedela, da se vtihotapljenje pripravlja, in je sedaj prišlo na dan, da je SDS molčala samo zato, da more vpiti proti SLS, čeprav narod vsled tega trpi! Ali pa je bla-

dočim se gradi delavska zbornica na Miklošičevi cesti, v kateri bo 36 stanovanj, in na Poljanski cesti blok stanovanjskih hiš s skupno 117 udobnimi in celo s kopalnici opremljenimi stanovanji. Ta blok pa ne bo kaka »črnasarnica, ampak lep stanovanjski kompleks s cestnim prehodom in prostornim parkom. Načrti se drugi teden izvesijo na magistratu in tudi drugod. Več o tem bo povedal poziv na podpis subskripcije 30 milijonskega stanovanjskega posojila.

Masarykova cesta pred glavnim kolodvorom. Zakaj še ni tlakovana, naj razloži državna gradbena direkcija! Cesta je državna, ali občine ni oviralo, da ne bi ponovno intervenirala v ministrstvih. Zadeva je že v ugodnem tiru brez zaslug demagogov.

SIJAJNA UGOTOVITEV.

Brošurica SDS bi rada prodira tudi med delavstvo, med katero je marširala 1924. leta Orjuna. Ker ni mogla Orjuna ničesar med delavstvom z nasiljem, poskuša svojo srečo ta brošurica z zavijanjem. Dr. Breclj je v oblastni skupščini ljubljanski konstatiral sledeče: »Ugotavljam tukaj žalostno resnico, da nobena druga država ne ravna s svojimi invalidi tako slabo, kot ravno naša.« In dalje: »Mi smo poizvedeli, da so ravno slovenski invalidi dobili za poldrugi milijon manj kakor smo mi Slovenci plačali invalidskega davka.«

In kaj zapiše na to ta neslavna knjižica SDS? Pravi, da je dr. Breclj pograjal dr. Gosarja, dr. Gosar pa da je izplačilo razlike poldruga milijona odklonil. Ugotoviti moramo, da je to spet čisto navadna laž, ker ni imel dr. Gosar v kratkem času, ko je bil minister za socialno politiko, prav nobene možnosti, da bi zbral razliko med tem, kar Slovenija na invalidskem davku plača, in kar prejmejo invalidi na Slovenskem od države nazaj. In če je dr. Breclj ugotavljal žalostno resnico, da se pri nas slabo ravna z invalidi, je to le žalostna konstatacija politike, ki jo je vodila SDS. Zakaj invalidskega davka ni sklepala SLS, ampak so to bile druge nade gospodov, s katerimi se je svoj čas dr. Žerjav bratil. Sedaj pa je seveda po demokratski logiki vsega kriva SLS.

LJUBLJANSKA BORZA.

Klerikalne tatinske srake, pravi SDS-arska brošurica, da se vesele tudi uspehov za ljubljansko borzo, da SDS in njena brošura tozadevne zasluge SLS zanika, je samoposebi umevno. Čudno je le to, da ne pripisuje te zasluge demokratski stranki. Zanimiva pa je opomba, s katero hočejo loviti kaline: »Borza pa je za sloje (?) brez pomena, najmanj pa koristi kmetu.« Ali ste gospodje, ki ste pisali to skrupalno, imeli trgovca in obrtnika za tako neumnega, da do te brošure ne bo prišel? Ali mislite, da je naš kmet tako omejen, da ne ve, da milijoni, ki so prej šli v Zagreb, dokler ni bila v Ljubljani izpopolnjena borza, danes ostanejo v Sloveniji? Demokratska stranka se pač ničesar ni naučila, ampak ostaja stara predvojna liberalna stranka z grobimi metodami lovljenja kmetov. Nesreča te stranke je to, da se ni ničesar naučila v vojni in povojni dobi, zato se ji tudi naš kmet, ko piše take budalosti, samo smeje.

maža v tem, da tudi poslanci SDS niso nič vedeli in »Jutro« sedaj le vpije, zato da ima s čim vpiti proti klerikalcem? v vsakem slučaju ta kolosalna blamaža gre na račun političnih metod SDS!

Beleške

△ Dva velika tabora, pravi »Jutro«, da se snujeta v državi. Že mogoče. Toda SDS ne marajo niti v prvem niti v drugem taboru, to je pa tudi res.

△ Srbsko radikalstvo zmerja SDS danes, ko radikali hočejo sporazuma s Slovenci. Isto radikalstvo je SDS v zvezde kovala, ko je pletla za vse prečane bič vidovdanskega centralizma. To je politika SDS.

△ Socialno naprednejših elementov se je otrešal SDS, tako laže SDS. Mi pa ne bomo nič lagali, če povemo, da se SDS ni otrešal niti korupcionistov niti bankroterjev.

△ Izdaja državne ideje je po mišljenju SDS sporazum med Slovenci in Srbi. Denunciacija SDS pa niso bila izdaja slovenske ideje in poziv SDS na upor tudi ni nobena izdaja.

△ 120 poslancev ima »Jutro« že v žepu. Kdor ne verjame, plača groš.

△ Klerikalni »Slovenski Narod«. »Slovenski Narod« agitira za nemško in klerikalno gospodinjstvo šolo dominikank na Dunaju. Upamo, da bo imela ta agitacija za nemški zavod v svobodomiselnem slovenskem listu veliko uspeha.

RADIO potrebščine
v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telet. 407

Kaj se godi doma

Ciril-Metodijski tabori.

Po širnem štajerskem gre novo življenje, ki ga je vzbudila 1100 letnica rojstva sv. Cirila. 1100 let je minulo, odkar sta Ciril in Metod sejala po slovanskih brazdah božje seme Kristusovega nauka. 1100 let nam sveti slovanska črka, se nam odpira slovanska knjiga, smo Slovenci, Čehi, Slovaki, Rusi in Hrvati učenci Cirila in Metoda. Zato je ob tej 1100 letnici vzklila ravno naša štajerska zemlja, naš štajerski rod ter poje slavo velikima sejavcema, očetoma naše vere in prosvete na veličastnih Ciril-Metodijskih taborih.

Cela vrsta takih taborov se je letos že vršila, v njihov venec se je priključilo tudi veličastno romanje štajerskih Slovencev na Brezje. Nova vrsta taborov se še odpira:

Dne 21. avgusta je dekliški Ciril-Metodijski tabor pri Sv. Križu ob Ljutomeru.

Dne 28. avgusta je tabor pri Sv. Avguštinu v Halozah.

Dne 28. avgusta tabor fantov in moških na Ptujski gori za ptujsko polje.

Dne 18. septembra je tabor na Oljki v Savinjski dolini.

Dne 18. septembra na Ptujski gori za dekleta in žene ptujskega polja.

Ti Ciril-Metodijski tabori, so kakor zarja, ki naznanjajo novo luč, nov dan, nov rod, še bolj prepojen z roso resnice božje, semena Ciril-Metodovega.

Krščanska šola.

Tretja velika skupščina društva »Krščanska šola« se vrši v Mariboru v nedeljo 21. avgusta.

Spored:

Ob 9. uri tiha sv. maša v frančiškanski cerkvi. Med mašo poje moški zbor »Mariborac«.

Ob pol 10. uri pridiga »O svetih pravicah Cerkve pri vzgoji otrok«. Govori g. kanonik dr. Vraber.

Ob pol 11. uri v dvorani Zadrugne gospodarske banke občini zbor po sledečem redu:

- Tajniško in blagajniško poročilo, volitev;
- govora: »Naša šolska zakonodaja z ozirom na versko vzgojo.« »Krščanska šola, rešitev narodov«;
- informativno poročilo o »Slovenski družbi« in »Slovenski dom«;
- slučajnosti.

K obilni udeležbi vlijudno vabi vse prijatelje krščanske šole

odbor osrednjega vodst.

Požar v Mariboru.

Maribor, dne 13. avgusta 1927.

V soboto ob četrta na peto uro zjutraj je prešla mariborska policija obvestilo, naj poldiše takoj gasilno društvo, ker je izbruhnil požar v tvornici za perilo Durjava v Gregorčičevi ulici. Ogenj je že segal pri oknih, ko so ga zapazili in je začel tudi biti plat zvona na stolnem zvoniku. Po prijavi je odhitelo mariborsko gasilno društvo s turbinsko brizgalno in drugim nasilnim orodjem in lice nesreče. Gasilci so takoj ugotovili, da gori v prirobovalnem lokalu in v pisarni. Pisarna je bila že v plamenih. Požrtvovalnemu delu gasilcev se je kmalu posrečilo, da so udušili ogenj. Prihitela so še na pomoč gasilna društva iz Studencev pri Mariboru in iz Pobrežja. Požar je uničil veliko perila, raznega drugega blaga, milo ter vrata, vnela se je tudi pod. Škodo cenijo na 50.000 Din. Požar je povzročilo izžiganje sajastega dimnika.

Vlak ga je povozil.

Ko je vozil večerni osebni vlak iz Koroške proti Mariboru, se je približal stroju iz smeri magdalenskega parka neznani moški. Strojevodja in kurjač sta zapazila neznanca, tudi ugani, da se bliža vlaku iz samomorilnega namena, a vlaka ni bilo mogoče več ustaviti. Ko je bil to kakih 50 let stari moški že na tiru, se je ulegel preko tračnice in stroj mu je odrezal obe nogi pod kolenom, ga smrtno poškodoval na glavi in mu polomil roke. Nesrečnež je moral biti pri priči mrtve. Še danes v soboto se ni posrečilo policiji, da bi bila ugotovila samomorila.

„Sac“ sta kopala.

V današnjih časih so navadno še ženske bolj lahkoverne, a v noči od 12. na 13. t. m. so dokazali v Mariboru tudi moški praznoverje. Gostilničarski najemnik se je zgledal pri Macnu Ivanu, ki stanuje na starem mestnem pokopališču in ga nagovarjal, naj mu pomaga, da bosta izkopala na opustošenem mirovdvoru zaklad. Macnu je lahkoverneža ovidil stražniku in pri zaslišanju je priznal, da je hotel poskusiti srečo z izkopavanjem zaklada radi čudežne vsebine nekega lističa, ki ga je našel enkrat pozimi v krčmi in skrivnostna vsebina na tem papirju govori o nedvignjenem zakladu na mariborskem starem pokopališču, ki počiva v zemljo v škatlji. Omenjeni Macnu je javil policiji, da je videl v noči od 12. na 13. t. m. še druge moške na pokopališču, ki so pa pobegnili, ko so zagledali njega.

kmeta, ko jim je enkrat dal zahtevani beliš. Prav iz mesta prihajajo vsi načrti proti istrskemu kmetu: kazenske ekspedicije, zahteva po odstranitvi hrvaškega jezika iz cerkve in zadnji naskok na njegove zadrage, ki se vrši v času, ko preživlja Istra najhujšo gospodarsko krizo, vse to prihaja iz mesta, ki ga redi hrvaški istrski seljak.

Tragičen izlet na Krn.

V prvih dneh avgusta se je odpeljalo iz Trsta 20 katoliških skavtov, med njimi duhovnik Malabotič, v gore na kratke počitnice. Nastanili so se v Ladi pri Kobaridu, odkoder so prirejali ture na bližnje gore. Izlete je vodil dr. Ravul Jellersitz, profesor v Trstu. Pozneje sta se veselili družbi pridružila še gg. Marega in Culot, duhovnika v Gorici. Dne 9. t. m. so se izletniki odpravili na Krn, vodil jih je profesor Jellersitz. Ko so se že bližali vrhu, jih je zalotila huda nevihta. Pospešili so korak, da bi se zatekli v kočo tik pod vrhom. Vsi so se že nahajali v koči, le profesor Jellersitz se mudil še na pragu, ko je udarila strela. Po prestanem strahu so izletniki videli, da leži prof Jellersitz in 15 letni fant Marko Cominotti na tleh. Skočili so jima na pomoč, a profesor Jellersitz je bil že mrtve, medtem ko je strela Cominottija le lahko ranila. Profesor Jellersitz je bil ožgan po vsem telesu, strela je udarila naravnost v njega. Truplo mladega profesorja in navdušenega organizatorja katoliških skavtov je bilo prepeljeno v Trst, kjer se je vršil pogreb v petek popoldne. Vest o težki nesreči se je kmalu razširila v gorah, po Goriškem in v Trstu in je povsod zbudila globoko sočutje do nesrečne družine.

Kdo je poškodoval spomenik na Krnu?

Prežalostni so bili krnski dogodki, da bi jih klicali zopet v spomin. Iz sočutja do številnih žrtev kazenske ekspedicije v Dreznilo, iz spoštovanja do tistih slovenskih fantov in moških, ki so nedolžnem junaško prenašali dneve težke ječe, in da branimo čast slovenskega naroda, kateremu se je hotel vtisniti madež skrumilec, hočemo danes doprinesi nov dokaz, da je vojaški spomenik na Krnu poškodovala strela in ne slovenski pastirji. Tržaški »Piccolo« od 11. avgusta popisuje v večerni izdaji »Ultimo Notizie« tragični izlet tržaških katoliških skavtov na Krn; na pragu koče, ki stoji tik pod vrhom je strela ubila mladega profesorja Raoula Jellersitza iz Trsta. »Kakor je znano, nadaljuje »Piccolo«, udarja strela v krnskem pasu zelo pogosto, tako da je bil spomenik, postavljen alpinecem, ki so padli pri naskoku na goro, porušen prav od strela. Tako piše »Piccolo«, to je tisti list, ki je za časa krnskih dogodkov vodil časniškarsko kampanjo proti mirnemu in poštenemu slovenskemu ljudstvu, češ da so slovenski pastirji razdrili spomenik. »Piccolo« in njegovi videmski pomagači so to kampanjo tako fino in zvito organizirali, da so v trenutku potegnili za seboj ves italijanski tisk in vso italijansko javnost in tudi italijanske sodnike. Ne v prvi ne v drugi instanci niso pomagali več niti najeklatantnejši dokazi, niti poročila uradne komisije, ki je po naročilu goriškega prefekta izvedeniško preiskala pokvarjeni spomenik na licu mesta. »Piccolo« je vsem zmešal glave; goriški Slovenci so bili v svoji obrambni akciji popolnoma osamljeni. Pa kmalu je govorilo zanje nebo. Strela je popolnoma razrušila še »tali del spomenika, ki ga je prvič pustila. Italijansko časopisje je takrat med vrstami zapisalo: Morda je tudi prvič poškodovala spomenik strela. Bilo je že prepozno, slovenski fantje in moške so kazni že prestali. Tudi danes prihaja »Piccolo« pozno. A naši bratje Hrvat pravijo: Bolje likada nego nikada. Goriškimi Slovincem in nam vsem je »Piccolo« priznanje v veliko zadoščenje. Toda če je v gospodih pri »Piccolu« še kaj čuta časniškarske odgovornosti, še kaj srca, morajo bolj odkrito in v primernejši obliki zaklicati italijanskemu narodu: Legali smo. Po krivici smo pred našo javnostjo očrnilo slovenski narod. Nebo zahteva pravico. Popravimo telesno, gmočno in moralno škodo, ki so jo trpeli po nedolžnem obsojenju!

Katoliški shod na Limbarski gori.

V nedeljo 21. avgusta se vrši za moravsko dekanijo katoliški shod na Limbarski gori pri Moravčah.

Ob 10. uri bo sv. maša in cerkveni govor, kar opravi prevzvišeni g. škof dr. Jeglič.

Po sv. maši nastopita na prostem dva govornika iz Ljubljane. Govorila bosta o katoliški šoli in presv. Eucharistiji, vezi narodov v kraljestvu Kristusovem.

Vabljeni so vsi zavedni moške in mladeniči, posebno udje apostolstva moški in mladeniči Marijinih družb, dalje dekličke in druge Marijine družbe, »Orlic«, »Orlice«, prosvetna in druga društva, ki so na katoliški podlagi in tudi vse ljudstvo, ki je vneto za katoliško idejo.

Na predvečer naj po vsej dekaniji gore kresovi.

Pridobivajte novih naročnikov!

Shodi SLS

V Ormožu bo v nedeljo, dne 21. avgusta popoldne po večernicah v Katoliškem domu volilni shod, na katerem poroča načelnik SLS gospod dr. Anton Korošec.

V Ptuj bo v nedeljo, dne 21. avgusta ob 10. dopoldne volilni shod SLS v Društvenem domu. Govori načelnik SLS, dr. Korošec.

Vabimo somišljenike, da se v častnem številu udeležijo obeh zborovanj, da izkažejo našemu voditelju svoje spoštovanje in hvaležnost, svetu pa posvedočimo, da smo zavedni in ponosni člani Slovenske ljudske stranke.

Za okr. organizacije: Ivan Vrščič, predst. in obl. poslanec, Ivan Vesenjčak, okr. kand., Andrej Bedjanič, okr. kand.

V Ljutomeru bo v nedeljo, dne 28. avgusta ob pol 9. uri dopoldne volilni shod, na katerem govori načelnik SLS poslanec dr. Korošec.

V Podgorju in Šmiklavžu pri Slovenjgradu priredi oblastni poslanec g. Iv. Guzej v nedeljo 28. t. m. volilni shod, in sicer v Podgorju ob 9., v Šmiklavžu pa ob 11. Razen imenovanega govorijo tudi drugi govorniki. Vsi vlijudno vabljeni.

Kandidat in poslanec g. Andrej Bedjanič ima v nedeljo 28. t. m. pri Sv. Bollenku pri Središču volilni shod, na katerem govori tudi drugi govorniki.

V Svetinjah se vrši v nedeljo 21. t. m. po rani sv. maši volilni shod, na katerem govori oblastni poslanec g. Andrej Bedjanič.

Razbor pri Slovenjgradu. Tukaj se vrši v nedeljo 21. t. m. po službi božji volilni shod, na katerem poroča oblastni poslanec g. T. Ovčar in drugi.

St. Vid pri Grobelnem. Oblastni poslanec g. Marko Kranjc priredi v nedeljo 21. t. m. po sv. opravi volilni shod, na katerem govorijo tudi drugi.

Sladkagora. Dne 23. t. m. po sv. opravi se vrši tukaj volilni shod, na katerem govori oblastni poslanec g. Marko Kranjc in drugi.

Volilni shod v St. Ilju pri Velenju priredi oblastni poslanec g. T. Ovčar v nedeljo 28. t. m. po sv. opravi. Razen imenovanega nastopijo tudi drugi govorniki.

Ustanovlj. 1842.

Solidna izvršitev.

Vsakovrstna plesarska in črkoslikarska dela izvršuje tvrdka

BRATA EBERL nasledniki Martinc, Černe & Co.

Vošnjakova ul. 8. (preje Cesta na Gorenjsko železn.)
Zmerne cene. Ljubljana Telefon št. 2914

Slovenci v Italiji

Žalostna slika iz Puljščine.

Dne 10. avgusta so minuli štirje meseci, odkar je v Puljščini zadnjič deževalo. Suša je uničila vse pridelke. Eden izmed največjih udarcev za kmeta je gotovo pomanjkanje krme. Radi predeževne pomladi je bilo v Istri sena malo. Kmet je upal, da bo s pašnjo prihranil nekaj sene; medtem pa je suša naravnost sežgala polja in travnike, kmet mora krmiti živino s suhim senom. Povečini je kmetom seno že pošlo, kmet je prisiljen gnati živino na trg. Žalostni so letos živinski sejmi. Komu se ne bo v srce zasmilil siromak, ki mora prodati danes za 800—1000 lir živinče, ki ga je pred leti kupil za 3000 lir? Pa še ko bi mogel živino oddati! Cena živini je naravnost katastrofalno padla. Še pred letom se je sukala okoli 5 do 6 lir žive vage, danes je padla na 2 do 2.30 lir. Kmetu se meso seče še vedno po 8—10 lir kg. To so vam dnevi za mesarje in mešetarje! Ti prihajajo iz Trsta, z Goriškega in daleč iz Furlanije in praznijo Istro za nizkotno ceno. Nekateri istrski gospodarski list je imenoval te cene »nesramne«. In vendar gre vse dalje po teh »nesramnih« cenah, res, za ne-

sramno ceno se prodajajo trdi žulji istrskega seljaka. Nikdo ne poseže vmes, da bi ustavil iz Istre ta izhod živine, da bi vsaj deloma ublažil strahovite gospodarske posledice suše. Davki se pobirajo neizprosno dalje z enako strogostjo. Radi revalutacije lire je bil znižan državni zemljiški davek. S tem ni kmetu veliko pomagano. Državni davki so malenkostni, kmeta tlačijo občinske in zemljiške davščine, ki so v Puljščini gotovo višje kot povsod drugje. Največje gospodarsko ločilo za Premanturo, Alturo, Medulin, Ližnjano, Laboriko in druge okoliške vasi obstoji v tem, da so priklopljene občini Puli, mestu, ki čedalje bolj propada, medtem ko ostaja občinski aparat, ki stane lepih denarcev, vedno isti. Občinski upravni stroški gredo povečini na rame okoliških vasi. Vzemimo v roke davčni plačilni nalog za 50 lir. Od 50 lir davka odpade 10 lir za državo, 13 za pokrajino in 27 lir za puljsko občino. Kmetje nimajo pri mestni upravi nobene besede. Občinska uprava skrajno zanemarljivo okoliške vasi: poti razpadajo, luči ni, vodovoda tudi ne. Nič čudnega potem, da se nepetost med vasio in mestom vedno bolj stopnjuje. Pa ko bi vsaj mestni gospodje pustili na miru

Desetletnica strašnega spomina.

Jesenice, 13. avgusta 1927.

Danes pred desetimi leti sta nad gornjo savsko dolino zavladala strah in groza. Marsikateri Jeseničani in Belana bo danes, ob spominu na one dogodke pretreslo in živo se bo spomnil na vse ono, ko bo prebral te vrstice.

Železotovarna na Jesenicah je za časa vojne izdelovala večinoma le vojno blago, razun užgalnih snovi menda prav vse. Italijan je zato seveda vedel in gotovo so mu bile razmere dobro znane. Tudi vodstvo tovarne je vedelo, da sovražnik na južni fronti ve, kakšnega pomena za vojno so Jesenice. Radi tega je vojaška oblast postavila na gričku med Savo in Javornikom obrambne topove, kakor tudi na Jesenicah za hotelom Paar. Obe obrambni bateriji sta bili telefonsko zvezani s tovarno, kamor naj bi v slučaju bližajočih se sovražnih letal osobje baterij telefoniralo, nakar bi nalašč v ta namen montirana troglasna parna sirena dajala alarmne signale ter Jeseničane opozorila, da se pravčasno poskrilijo po kletih. Vendar pa ta tromba ni dosegla pravega namena, ker jo ni bila daleč slišati. Baterija za Parom (Madžari) pa je kmalu odšla.

V soboto, 14. julija 1917, torej ravno mesec pred napadom, je sirena prvokrat dajala

svarilna znamenja, vendar pa se je na to malokdo oziral, pač pa je bila radovednost velika, kako takle »ptič izgleda« v zraku nad Jesenicami. Ko pa so pričeli po zraku živigati šrapneli obrambne baterije, je pa le marsikdo poiskal zavetišče, da ne bi bil ranjen od na zemljo padajočih izstrelkov. Letalo je rezalo naravnost proti Hruščici, nato pa izginilo nad Možakljo v smeri proti fronti.

Sedaj je bilo pričakovati napada, toda ničesar ni bilo, tako da ni nihče več mislil na napad. Dne 14. avgusta, bil je torek, pa je kmalu po sedmi uri zjutraj v zraku zabrnelo. Sirena v tovarni je klicala alarm in že so pokali topovi. In res, jata aeroplanov se je bližala Jesenicam od Zirovnice gori. Bilo jih je štirinajst, nekateri so jih naštel več, nekateri manj, kakor je v takih slučajih pač navada. Sicer pa ni bilo preveč časa za štetje, kajti že oddaleč je bilo slišati treskanje bomb. Od Zirovnice je ob istem času vozil municijski vlak in tega so obmetavali. Kaj bi bilo v slučaju, da bi ta vlak zadela bomba, je nemogoče povedati, a gotovo je, da bi vsa Koroška Bela zletela v zrak, kajti ravno pod Belo je vlak v zarezih obstal.

Prebivalstvo se je hitro poskrilo po kletih, bombe pa so pretresale ozračje in prestradane Jeseničane. Otroci so kričali, matere vzdihovale, moški »polentarja« preklinjevali, bombe pa so neprestano treskale ob tla tako, da je bilo vsak trenutek pričakovati tu ali tam katastrofe. V kleti I. delavskega konsum-

nega društva n. pr. je bil pravcati sodni dan, nekateri so kleli, ženske molile, padale v omedlevice itd. Kako je človek v smrtni nevarnosti zmeden, kaže slučaj, da so moški hiteli iz kleti po vodo za žensko, ki je prva omedlela, dasi je bilo v kleti vina in kisa na razpolago.

Ko je bombardiranje ponehalo, je prestrašeno ljudstvo prilezlo na dan. Nudil se mu je grozen prizor. Iz vseh vrhov severno Jesenice, se je dvigal dim, znamenje, da so bombe padale po gozdovih ter užigale. Radovednost je gnala ljudstvo, da je šlo poizvedovat, kako je bilo tu ali tam. Mnogo je bilo bomb, katere niso eksplozirale in ki so jih šele par tednov pozneje artileristi razstreljevali. Na Jesenice ni padla nobena bomba, tem več pa na Savo in Groblje. Veliko hišo, v kateri imajo mojstri tovarne stanovanje, so smatrali letalci najbrže za kolodvor ter jo bombardirali. Ena izmed bomb je padla ravno pred hišo ter po celi hiši napravila velikanski nered. Posebno v stanovanju g. Golobiča je zračni puh vse okoli obrnil, omare prestavil ter napravil veliko škodo. Najhuje pa je bilo v Grobljah, ki spadajo že pod občino Koroško Belo. Tu je padla bomba na Jelenčevo hišo ter jo do prvega nadstropja zrušila v prah. Še danes po desetih letih se poznajo sledovi poškodbe. Naravnost strašna pa je bila bomba, ki je padla tik za dvonadstropno hišo g. Mencingerja. Izkopala je skoro dva metra globoko in tri metre široko jamo, drobci bombe pa

so se razleteli na vse strani. Ta bomba je bila tudi smrtonosna, kajti zahtevala je dve žrtvi. V veži navedene hiše je stala skupina ljudi ter imela vrata le priprta. Drobce bombe je priletel v vežo, se na steni odbil ter priletel ravno v srce domačemu dvanaletnemu sinu, tako da je takoj umrl. Na drugem koncu dvorišča pa je med vratni pritiščni hiše stal ravnokar iz vojne prišedši Pesjek, ki je bil oproščen vojaške službe na fronti. Temu je kos bombe priletel v desno ramo ter mu prebil žilo, tako da je padel vznok v kuhinjo ter takoj izdihnil. Kako močna je bila eksplozija te bombe, je bilo razvidno iz tega, ker je celo železna polkna konsumnega društva za Ljubljano in okolico na več mestih na široko preluknjala. V celi hiši pa ni bilo ne enega okna, ki bi ostalo celo in vsa vrata, katere so bila priprta, so bila odtrgana.

Omeniti je še treba, da je bil poveljnik obrambne baterije, nadporočnik Martinek, zet takratnega ravnatelja tovarne g. Hofmana. Omenjenega jutra ga ni bilo pri bateriji, pač pa je bil ravno na potu iz vile, kjer je imel stanovanje pri svojem tastu ter se moral sam skrivati pred bombami v tovarniškem kanalu ter si pri tem svojo lepo obleko raztrgal in umazal. Topničarji so sami javili na kolodvor, da se bližajo sovražni letalci, a službojoči major je odgovoril, da ne streljati, ker so lastni letalci. Ker so pa topničarji le videli, da je major v zmoti, so na svojo roko pričeli z streljanjem, a zadeli niso nič. Ko je

Dnevne novice

Slovenska žena.

Zopet smo pred volitvami. Naš narod je vselej upošteval, da so volitve skupna narodna in domovinska zadeva. Zato je vselej volil po svoji vesti take moze, od katerih je pričakoval, da se z vso vmo zavzamejo za duševni in telesni dobrobit slovenskega naroda. Vselej pa si pri izvolitvi takih mož v polni meri sodelovala tudi ti, slovenska žena.

Kaj je pri teh volitvah najvažnejše?

1. Da gredo voliti vsi volivci in nihče ne ostane doma.

2. Da bodo volili prav.

Slovenska žena, za to dvojje bodi Tvoja skrb!

S svojo prepričevalno besedo lahko dosežeš prvo in drugo.

★ **Prihodnja številka »Slovenca«** izide radi praznika v sredo jutraj.

★ **Častno občanstvo.** Povodom zlate maše, katero je obhajal 26. julija g. Janez Molj, župnik v poklju, bivajoč v Trzinu, je imenovalo županstvo občine Trzin velezaslužnega zlatomašnika za svojega častnega občana ter mu v nedeljo 31. julija po svojih zastopnikih izročilo častno diplomu. V svoji skromnosti je g. zlatomašnik, ki je kljub svojim 76 letom izredno čil, odklonil vsako večje slavo, katero so mu hoteli hvaležni občani prirediti. Slavljencu želimo, da obhaja med nami še bisernico in ako Bog hoče, železno mašo.

★ **V St. Petru pri Novem mestu** je bil dne 11. t. m. ponovno izvoljen za župana Franc Bevc, ki vodi našo občino že 18 let, izvršten pristaš SLS. Tudi svetovalci so bili izvoljeni vsi iz vrst naših pristašev.

★ **Tovariši iz bojnih poljan!** V nedeljo 21. avgusta vsi na poljane bratstva, ljubezni in miru božjega — na Brezje! Polovična vožnja velja od 19. do 23. avgusta. Pevci, izvečajte se dobro že doma, note prinesite sami, vsi pa prinesite dobro voljo, pošteno srce in navdušenje za našo skupno stvar. — Tovariši! 21. avgusta vsi do Otoč, potem pa v ponosnem pohodu na Brezje!

★ **Umrl je v Hrastniku g. Miha Deronovšek**, posestnik in gostilničar. Pogreb bo danes ob 4 popoldne na pokopališču v Dragi. Blag mu spomin!

★ **Šmartno pod Šmartno goro.** V nedeljo 7. avgusta so bile občinske volitve v Šmartnem. Naša stranka je napredovala za štiri mandate. To je silovito razburilo demokrate in socialiste. Dva iz njihovih vrst sta napadla nekega mirnega Rusa, ki pri sedanjih volitvah ni šel volit. Slučaj je vzbudil v Šmartnem in okolici splošno ogorčenje. Za šmartinske socialiste pa je to dober nauk, da vedo, kake ljudi so volili in kakšne mislijo postaviti na važna mesta. Slišimo, da sta morala pretepača plačati za svoje alkoholno junaštvo lepo odškodnino.

★ **0 praktičnih učiteljskih izpitih** nam mariborski prosvetni inspektor pošilja sledeče pojasnilo: Z ozirom na časniško vest, da je ministrstvo prosvete odredilo, da se vrše prihodnji mesec pri vseh prosvetnih oddelkih praktični učiti. Izpiti, pojasnjujemo, da ta odredba ne velja za Slovenijo, ker se tu ne opravljajo izpiti učne usposobljenosti po čl. 30 zak. o narodnih šolah z dne 19. 4. 1904, ampak kakor je odredilo min. prosv. z odl. O. N. br. 49816 z dne 6. avgusta v konkretnem slučaju v zadevi neke prošnje za dovoljenje

delati izpit učne usposobljenosti v Subotici, da velja za učiteljstvo v Sloveniji za polaganje izpita uč. usposobljenosti še vedno odlok bivš. avstr. min. za uk in bogocastje od 31. julija 1886, št. 6033 v smislu navedbe min. prosvete O. N. br. 12054, z dne 5. marca 1924.

★ **Županstvom in lovem.** Okr. glavarstvo v Kočevju naznanja vsem županstvom, da je pokrajinski lovski zaklad založil: 1. pregledno karto krajevnih občin v ljubljanski oblasti po stanju začetkom 1. 1927. in 2. pregledno karto krajevnih občin in lovišč v ljubljanski oblasti po stanju začetkom 1. 1927. Karti sta v merilu 1 : 3.000.000, sta čedno izdelani, na dobrem papirju; komad stane 10 Din.

★ **Čebelariskim podružnicam** in članom čebelarkega društva sporočamo, da je ministrstvo za promet dovolilo za udeležence občnega zbora »Čebelarkega društva za Slovenijo«, ki bo dne 15. t. m. v Ljubljani, polovično vožnjo pod običajnimi pogoji. Čebelarji, udeležite se občnega zbora v obilnem številu.

★ **Dunajska vremenska napoved za nedeljo 14. avgusta:** Spremenljivo, od časa do časa še deževno, nevihte niso izključene, hladno, kasneje nastopi zboljšanje.

★ **Ušla je 13 letna Ladislava Lavrenčič, Moste 71.** Ker je že štiri mesece ni nazaj, naj bi, če kdo kaj ve o njej, sporočil ali g. Jožefu Lavrenčiču, njenemu očetu, Moste 71, ali pa najbližji orožniški postaji oziroma policiji.

★ **Pristni želodni liker »Florian«** izdeluje E. Kavčič. Oglej si tudi današnji oglas!

★ **75 letnica zagrebske trgovske zbornice.** Zagrebska trgovska in obrtna zbornica praznuje dne 29. t. m. 75 letnico svojega dela. Predsednik in tajnik zbornice, gg. Arko in Cuvaj, sta odpotovala v Beograd, da osebno povabita na slavnost ministrskega predsednika in trgovskega ministra.

★ **Naš konzulat v Skadru** zopet posluje. Naš skadrski konzul Trajan Zivković se je 11. t. m. vrnil na svoje mesto v Skader in naznanil tiranski vladi, da naš konzulat v Skadru zopet posluje.

★ **Jugoslovanski pevec v Frankfurtu.** Karlovo pevsko društvo »Zora« je te dni odpotovalo v Frankfurt o. M., kjer bo v okviru letošnjih tamkajšnjih glasbenih prireditev za-

Precizne ure, natančno iđoče, kakor: Schaffhausen, Omega, Doxa itd. dobite najceneje samo pri urarju **L. Vilhar u. Ljubljana, Sv. Petra c. 36.**

stopala jugoslovansko pesem. »Zora« bo v Frankfurtu priredila več javnih koncertov in bo pela tudi za radij in na prostem za ljudske sloje. Na programu ima narodne in moderne pesmi, med drugim Širolo, Mokranjca, Oduka in Dugana.

★ **Naši zrakoplovci v inozemstvu.** Minuli petek je odletel iz Zagreba šest naših vojaških letal pod vodstvom g. kapetana Markovića v Curih, da se udeležijo tamkajšnje mednarodne zrakoplovne tekme. Pot jih vodi preko Vidma in Milana.

★ **Poličijski izpiti v Zagrebu.** Kakor znano, si je uredilo zagrebsko poličijsko ravnateljstvo lastno šolo za poličijsko moštvo. Šola traja šest mesecev in jo mora dovršiti vsak, ki hoče biti stalno sprejet v poličijsko službo. Te dni se na šoli vrše izpiti; med izpitniki je 53 stražnikov in 4 detektivov. Ob tej priliki je obiskal šolo tudi veliki župan dr. Stopar, ki se je zelo priznalo izrazil nad ureditvami in ustanovami poličijskega ravnateljstva.

★ **Blaznik v hotelu Esplanade.** Iz opazovalnega oddelka zagrebske Zakladne bolnice je včeraj ušel umobolni somborski odvetnik dr. Ferdinand Stein. Šel je v hotel Esplanade, kjer je zahteval sobo in kmalu vpriporil velik izgred. Prihiti so strežniki in policija, a Stein

se je zaklenil v sobo in nato skočil skozi okno — v prvem nadstropju — na ulico, kjer je v krvi obležal. Težko poškodovanega so prenesli v bolnišnico.

★ **Cestni promet v Splitu.** Splitska mestna občina je naročila na Dunaju dva avtobusa za ulični promet. Kasneje naroči še več teh vozil.

★ **Iz uradnega lista.** Ljubljanski Uradni list z dne 10. t. m. objavlja pravilnik o zvišanih in izenačenih pokojninah (provizijah, podporah in miloščinah) bivšega monopolskega delavstva, njega vdov in sirot.

★ **Dar Pašičeve vdove.** Pašičeva vdova, gospa Gjurgina Pašić, je podarila Pašičevo rojstno hišo v Zaječaru z zemljiščem vred »Narodni Odbranci« pod obvezo, da dobe v hiši svoje prostore vse kulturne ustanove tamkajšnje okolice.

★ **Hajdukinja Stoja Marković zopet ušla.** V zagrebski ženski kaznilnici je prestajala svojo 20 letno ječo znana črnogorska hajdukinja Stoja Marković, nečakinja dr. Vukašina Markovića. Odkar se je nahajala v tej kaznilnici, to je bilo od meseca maja lanskega leta, se je obnašala zelo lepo in je bila zlasti vdana usmiljenkam, ki vodijo kaznilnico. Večkrat je sicer vzdihovala za izgubljeno mladostjo — sedaj je stara 25 let in bi se torej vrnila iz ječe s 45 leti — toda vedno je tudi zagovarjala sestrarn usmiljenkam, da iz te kaznilnice ne namerava uiti. (Stana je bila ušla že iz ječe v Podgorici kakor tudi iz sodnih zaporov v Sarajevu.) Te dni je Stano obiskal njen brat Radojlo Marković, učitelj v Črni gori. Radojlo je med obiskom, ki se je vršil v navzočnosti sestre prednice, Stano tolažil in ji obetal, da se bo obrnil na Kolo srbskih sester in da bo sploh vse storil, da bo pomiloščena. Ko sta se brat in sestra poslavljala, je prednica odprla vrata in tisti hip že je smuknila Stoja skoznje na ulico, a za njo njen brat S. prednica je začela klicati na pomoč; v tem pa sta begunca dosegla pripravljeni avtomobil in se z največjo hitrostjo odpeljala. Policija je takoj uvedla obsežno zasledovanje, a doslej Stojke še niso dobili.

★ **Opozorjamo na pristni malinovec** tvrde Alko. Več glej oglas zadel!

★ **Bolehajoči na žolčnem in ledvičnem kamnu** ter kamnu v mehurju kakor tudi ljudje, ki trpe na preobili tvorbi sečne kisline, morejo z uporabo naravne »Franz-Josef-greniče« urediti delovanje črevesa. Može z zdravniško prakso so se po dolgoletnih izkušnjah prepričali, da je »Franz-Josef-voda« zanesljivo in zelo milo učinkujoče salinično odvajalo, da se more priporočati tudi pri bolezenskem povečanju prostate. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 8823

★ **Opozorja se na današnji oglas** tvrde Zenko Hribar, Celje, Slomškovo trg 1 (pri župni cerkvi), ki je otvorila svojo veliko tovarniško zalogo vseh vrst pletenih izdelkov.

★ **Pred vojno** je pri nas vsaka gospodinja kuhala rženo kavo bodisi samo ali kot pridatek. Danes jo lahko zopet uporablja, ker dobi v vsaki trgovini pravo Žiko v rdečih zavitkih, ki nudi po izjavi zdravnikov najprimernejši zajutrek za otroke in odrasle. 5987

★ **Županstvo občine Trebnje** razpisuje natečaj za izdelavo idejnih skic za novo uradno poslopje v Trebnjem. Razpis je objavljen v Uradnem listu. 6220

★ **Turške srečke** kupuje ali zamenja za ratno štetno morn. Din 1000 Efektna banka v Ljubljani, Kongresni trg 9. Telefon 2422.

★ **Opozorjamo na današnji oglas** Jos. Zidar za družabno potovanje v Palestino.

★ **Svetlopisni papir** negativni 42, 52 Din, pozitivni 52, 62 Din, priporoča papirna trgovina I. Gajšek nasl. Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

KUŠAKOVICA KALODONT
najboljša pasta za zobe

Naj bo v tujini, naj bo doma, k jedi, med delom, se vedno prileže če si s čašo Clio limonade človek onemoglo dušo priveže.

Specialist za zobozdravništvo in ustne bolezni

med. univ. Dr. Francé Logar

ordinira za zobne in ustne bolezni na sv. Petra cesti 14, I. nad. v Ljubljani.

Ljubljana

© **Vsem v vednost.** Oba naša gerentska sosvetnika g. Jože Pirc in g. Franc Pust nam sporočata, da principiarno ne sprejemata več strank v uradu in na stanovanju, ampak samo v tajništvu stranke za Ljubljano, Jugoslovanska tiskarna II, vsak dan od 5 do 7 popoldne. — Tajništvo SLS za Ljubljano.

© **Uradniška lista v Ljubljani.** Včeraj se je raznesla po mestu govorica, da je bila pri sodišču vložena posebna uradniška kandidatna lista za mesto Ljubljano. Informirali smo se na merodajnem mestu, kjer nam je bilo rečeno, da vest le deloma odgovarja resnici. Kandidatno listo vložijo uradniki šele v torek dopoldne pri tukajšnjem deželnem sodišču. V Ljubljani bo torej skupno pet skrinjic, ker radikali in radičevci ne vložijo svojih list.

© **Tečaji brezalkoholne produkcije** se bodo na željo mnogih interesentov vršili za časa letošnje jesenske pokrajinske razstave. Prvi tečaj se vrši dne 19. septembra. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se čimprej prijavi »Brezalkoholni produkciji« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

© **Predavanje o gledališki razstavi v Magdeburgu** po prireditelja uprava Narodnega gledališča v Ljubljani tekem meseca septembra. O celotni razstavi, zlasti pa o zgodovinskem oddelku bo predaval g. Ciril Debevec, o tehničnem pa g. upravnik ing. Kregar. Izvajanja bodo spremljala po možnosti skiptične slike. Ker je gradivo precej obširno, se bo vršilo predavanje najbrž v dveh odnosno treh večerih. Natančen razpored, čas in mesto bomo še pravočasno objavili.

© **Tam za vodo ...** Tam za vodo, pa ne pri Mačku, temveč malo prej, se je včeraj dopoldne ustavil velik voz. Štirje krepki moške so vstopili v hišo in z veliko mujo prinesli iz hiše železno kaso, varno zaklenjeno in zapečateno, skoro večjo, kot je bil voz sam. Prizor je najprej opazil stražnik, ki je pristopil bližje, da pogleda, če je tu vse v redu in ni kaj navskrži s paragrafom. Pristopili so še drugi ljudje in kmalu je bil ljubljanski cirkus tukaj. Eden od gledalcev se spomni in potrk po kasi: »Ni huder, da ne bi zame kaj ostalo!« Toda iz kase zadoni obupno votlo ... »So že drugi pobrali, večji gospodje kot si ti!« ga zavrne sosed. »Pet let sem šparala in dajala spravljati v to škrinjo, sedaj je pa vse fuč. Še fika ne bom videla!« jamra postarna ženica. Nekaj gospodov je bilo tudi zraven, pa niso rekli ne bev, ne mev, samo malo kislo so se držali. Ko je bila ogromna, toda prazna kasa srečno na vozu, je moj učen prijatelj vzkliknil: »Slavenska banka danes in nikdar več!« Ne vem, kje je moj prijatelj to pobral, spominim se samo to, da so ga nekateri gospodje zelo grdo pogledali. Kaso so nato odpeljali v smeri proti Kazini. Mesto te kase, pravijo, da pride v hišo solidna velemestna kavarna, ki pa bo imela to smolo, da bo najbrž le malokdo šel vanjo. Mrtvaški duh po »Slavenski banki« je namreč zelo zopern ...

© **Na naslov savskih kopaleev in pristojnih oblasti.** Iz Stožic pri Ljubljani nam pišejo: Toliko kopaleev kot letos, še ni bilo zlepa v Savi. V opoldanskih urah se premikajo preko polja cele procesije ljubljanzanov proti Ježici, Stožicam in Tomačevem. Le žal, da moramo na njihov račun zabeležiti dejstvo, da se je med njimi v zadnjem času razpasla grda navada hoditi v smeri k Savi vsepovsod, samo po cestah in javnih potih ne. Naj bo njiva, travnik ali kar si že — preko, steza je gotova. Nič ne pomaga jeza, ne opominjevanje, ne zavračanje — brezvestnost gotovih individuirov je celo toliko, da se smejejo v obraz in potem zagodrnjajo zaničljivo svoj »... kmet« ali podobno, gredo 50 korakov po cesti ter nato nalašč zavijejo na stezo, preko katere si jim brani, ker pač ni javna. Proti takemu početju prizadeti najodločneje protestiramo, oblast pa pozivljemo in prosimo, da v zaščito naših interesov primerno ukrene, ker smo sami napram takim nesramnežem popolnoma brez moči. Da ne bo kdo očital pretiravanja in vsesplošnega sumničanja, navajamo pozitiven slučaj: V tako zvanem »borštu« med Tomačevim in Stožicami ima posestnik L. C. parcelo, vzdolž katere so si letos omislili posetniki Sava kar javno pot, dasi je ni doslej nikdar bilo. In da bo stvar še lepša in škoda večja, so se našli ljudje, ki so ob celi stezi, dolgi 200—300 metrov, porezali in polomili vršičke mladih hrastov in drugega drevja, v kolikor raste ob stezi. Naravno, da mora lastnika srce zaboleti ob pogledu na tak vandalizem. In moč je res, da prepreči nadaljnjo škodo, zgradil ob koncih parcelo z žico, zgoraj pa pritrdil tablico »Prepovedana pot«. Zgornji dan je njegov sin potem čuval in vsakega posebej opozarjal ter odvrčal ljudi na javno pot, ki pelje skozi vas in ni niti 5 minut daljša. Ko je en dan od straže izstrelil, je sledečči dan našel vso žico na drobno izstriženo s škarjami. Naj javnost zdaj presodi, kako se tako pobalinstvo imenuje! Po naše tako, da tiste besede ne moremo rabiti. Lepo prosimo tiste kopalece, ki so pošteni in prevdarni — prepričani smo, da je teh velika večina — in ki jim gotovo ni prav, da poedin.

Najcenejše

in najboljše modroce, spalne divane, otomane, žimo dobite pri trvdki

Fran Jager, tapetnik, Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 pri Zmajskem mostu.

bombardiranje ponehalo, je prišel nadporočnik k bateriji ter moštvo ozmerjal, zakaj niso nič zadelo ter odredil takojšnje topovske vaje. Neko dekletce je prineslo v tem listek, ki so ga našli na cesti in na katerem je stalo v več jezikih zapisano, tudi v slovenskem, da pridejo še isti dan ter napad ponove. Nihče ni temu verjel, najmanj gospod nadporočnik.

Komaj se je prebivalstvo nekoliko umirilo od prestanega strahu, ko je kmalu po eni uri zopet završalo. Ponavljalo se je isto kot dopoldne, isti prizori, isto vpitje, le še vse hujše, kajti sedaj je ljudstvo vedelo, da gre zares, kar sta pričali mrtvi žrtvi. Nikdo pa ne umrje rad, dasi je bila tedanja hrana le črna cikorija brez sladkorja ter solata brez olja. To pot so bombe padale višje proti Jesenicam, a tudi sedaj se niso razletavale. Po jutranjem napadu je šlo delavstvo zopet nazaj v tovarno na delo, popoldne pa niso nikogar več spravili, da bi šel k strojem, kajti pokazalo se je, da informacijska služba ni bila točna ter da je bila tovarna vsakokrat prepozno obveščena o nevarnosti. Zanimivo je bilo pogledati ogromno železno ploščo, katero je bomba zadela ter nesla en del preko stanovanjskih hiš, drugi del pa čez cesto, najmanj 40 korakov daleč in ki je bila povita kot omet. Na tisoče šip je bilo zdrobljenih v tovarni, druge škode pa ni bilo.

Naenkrat pa se je razlegel klic: »Koroška Bela gori, zažgale so italijanske bombe.« Vse je hitelo na pomoč, tudi čete ujetnikov

Rusov, ki so bili zaposleni pri gradbi tovarne na Dobravi, so prišli. Ker so pri popoldanskem napadu padale večinoma le užgalne bombe, je ena takih padla tudi med Kovarjevo in Jerončovo hišo na Koroški Beli ter užgala. Ker sta ti dve hiši na spodnjem koncu vasi in je vlekel južnovzhodni veter, je bila v kratkem času vsa vas v ognju. Pogorelo je 44 posestnikov prav vse z gospodarskimi poslopji vred in vse, kar je bilo spravljenega po hišah. Pogorel je tudi ves hrib Lebniči. Cerkev bi bila gotovo popolnoma pogorela, vendar pa so toliko rešili, da je zidovje in notranjščina še ostala. Orglje so že gorele, a so še pravočasno pogasili. Strašen je bil prizor na Vel. Šmaren, vse naokoli uničeno, iz vseh hiš se je še kadilo, živina se je v žrjavici še cvrla in pekla, ljudstvo je bilo kakor onemelo, brez tarnanja, popolnoma otopelo. Pretresljiv je bil prizor, ko se je ta dan sv. maša brala na vasi pred znamenjem.

Ljudstvo na Jesenicah in Javorniku ni spalo pod streho, vse je hodilo na večer ven v naravo, proti Hrušici, v Rovte, nosilo seboj pojsteljno in druge stvari. V bližini tovarne ni bilo varno, kajti napad bi bil tudi ponoči mogoč. Vojaška oblast je odredila, da ni smela nikjer nobena luč svetiti. Vendar pa napada ni bilo, ne ponoči in tudi po dnevu nobenega več. Na Karlov rojstni dan 17. avgusta je sicer zopet prišel eden pogledat, a metal ni bomb in baterija ga je hitro preganala, da je odletel preko Možaklje. Vendar

pa so bili Jeseničanje vse do italijanskega poraza pri Kobaridu v strahu, da se napad ponovi in globoko so se oddahnili, ko je došlo poročilo, da je italijanska vojska nkraj Piave.

Hriba, Jelen Kamen in Pekov vrh sta pa še štirinajst dni gorela, kar je še danes poznati. Kako je bilo ljudstvo prestrašeno v onih dneh, priča tudi dogodek, ki se je odigral, ko so od bombe ubitega Mencingerja spremili na zadnji poti na Jesenice. Ko je sprevoz prišel do tovarne, se je zdelo, da je v zraku zabrnelo, pogrebi so postavili rakev na tla in vse je zbežalo na varno, ostal je na cesti samo še rajni župnik, gospod Prijatelj. Izkazalo pa se je, da je brnenje prihajalo od električnega motorja v tovarni, vendar pa je bilo vse vznemirjeno ter se oziralo, od katere strani bo prišel smrtonosni jekleni dež. Tudi pri pogrebu Pesjeka, ki se je vršil na Koroško Belo, se je godilo približno tako, in res so bili v zraku letalci, dasi le avstrijski.

Danes ob desetletnici teh strašnih dogodkov pa recimo: »Vojske, reši nas o Gospod!«

Čipke klekane, pristno domače ročno delo **la. laneni sukanec** najcenejše pri **Osrednji čipkarski zadrugi** Ljubljana, Kongresni trg

»Kako se naučim fotografirati« je pravkar izšla v drugi, popravljeni izdaji. Dobi se v vsaki knjigarni. Cena Din 10.—

ci s takim vandalizmom kradejo čast vsem, ki hodijo v Savo radi Save — po pravih, poštenih, javnih potih, naj nastopijo tudi sami v obrambo pravic in za spoštovanje tuje lastnine in zemlje. — Prizadeži. (Po naše naj bi oblast poslala na Savo orožnike, če ni mogoče drugače ukrotiti takih barbarov, in jih predala državnemu pravdniku. Ako bodo morali kmetom povrniti škodo, se bo kmalu končalo to početje. — Op. uredn.)

○ **Zatvoritev mestne ljudske kopeli v Kolodvorski ulici.** Ker se bo prihodnji teden pričelo s popraviljem, sručenjem in beleženjem mestne ljudske kopeli v Kolodvorski ulici, bo ta od jutri, to je 14. avgusta nadalje zatvorena. — Zopetno otvoritev kopeli se bo pravočasno naznanilo v listih.

○ **Vrtni koncert v hotelu Miklič na praznik 15. avgusta od 17 do pol 24.** Sodeluje salonska kapela »Sloge«.

○ **Napad na stražnika.** V petek ponoči okoli ene je po Židovski ulici razgrajalo več ponočnjakov, katere je službujoči stražnik posvaril in radi kaljenja nočnega mira legitimiral. Enemu izmed veseljakov pa to ni bilo všeč ter se je stražniku z vso silo uprl in ga začel psovati z raznimi priimki. Stražnik je razgrajala hotel odvesti na stražnico, a se mu je z vso dejansko silo postavil v bran ter hotel deliti stražniku lekcije. Vsled tega je stražnik prišel v nevarnost in mu je moral priti na pomoč drugi stražnik iz sosednjega okoliša. Še le obema organoma se je komaj posrečilo napraviti red in odvesti nasilneže na policijo, kjer so jih zaprli. Razgrajali so spravili vso okolico po koncu in so se ljudje pri oknih zgrajali nad takim početjem ter zahtevali mir. V Ljubljani bi bilo v poznih nočih urah želeto malo več miru, ker včasih ne veš, da se nahajaš v mestu, kjer skrbi za javni red in mir državna oblast.

○ **Zobni atelje Franjo Radovan nasproti velesojma je zopet redno odprt.** 6234

○ **Železna blagajna v Savi.** Blizu črnuškega mosta čez Savo je našel tamkaj se kopajoči akademik Davorin Burja s Celovške ceste ukradeno železno blagajno, ki jo je najbrž kdo ukradel, izpraznil in vrnil v vodo.

○ **Pozor pred sleparjem!** Neki moški, srednje postave in srednjih let, se klati po mestu in okolici ter obiskuje posamezne stranke, pri katerih nabira milodare za cerkev na Viču. Prož nima za nabiranje milodarov nobene pravice in se občinstvo opozarja, naj bo pred sleparjem previdno in naj pokliče stražnika, kamor pride.

○ **Pobegla iz bolnišnice.** V noči na soboto je iz splošne bolnice pobegnila 18 let stara Ivanka Šega, doma iz Dolenjskega, katero je ljubljanska policija ravno kar izročila tjakaj. Šegova povzroča ljubljanski policiji mnogo posla, ker se kljub izgonu iz policijskega okoliša vedno zopet vrača v Ljubljano, kjer se vlačijo brez dela in nadaljuje svoj nemoralni posel.

○ **Tatvine koles so menda najbolj pogost kriminalen prestopok v Ljubljani.** Danes moramo poročati zopet o treh tatvinah koles. Akademiku Francu Bratkoviču iz Kosez je neznan tat v petek popoldne odpeljal iz avle univerze 1300 Din vredno kolo znamke »Eska«. — Železničarju Albinu Zidanu iz Sp. Šiške je bilo iz veže mestne zastavljalnice v Prečni ulici ukradeno 2000 Din vredno kolo znamke »Waffenrad« štev. 319.968. — Tesarski mojster Franc Martinc ima s kolesi pravo smolo. Niti sam se najbrž ne spomni več, koliko koles so mu tatovi v zadnjih štirih letih že odpeljali. V četrtek popoldne pa mu je neznan tat zopet odpeljal popolnoma novo 2200 dinarjev vredno kolo znamke »Tribuna«. Martinc je kolo zaklenil z mehanično ključavnico in ga postavil v vežo Kresije, kjer je imel v mestnem knjigovodstvu neki opravke. Kakor so ljudje opazili, je kolo neki moški odnesel iz veže na plečih. Kolo ima št. 664.725.

○ **Kriminalen drobiž.** Policija zasleduje nekega tatu, ki je ukradel že več pri raznih stavbah zaposlenih delavcev, v zadnjem času tri zidarje, za skupno vsoto 250 Din. — Na Vodnikovem trgu sta bila včeraj dopoldne aretirani dve gluhomeni osebi, ki sta stikali najbrž po kakem nedovoljenem zaslužku. — Policija je izvedla racijo na sumljive ženske in jih štiri aretirala.

○ **Naznanjam,** da sem uredila hlev na Ambroževem trgu 9. Sprejemala bom konje in vozove vsak čas v varstvo. — Gostilničarka pri »Konjicku«. 6299

○ **Ivanka Praznik,** papirna trgovina, ustanovljena 1903, je sedaj: Erjavčeva cesta 2.

Dva tatova koles prijeta.

Ljubljanska policija ima zadnji čas največ brige in posla s tatovi koles, ki so vedno agilni pri svojem poslu. Ne mine dan, da bi ne bila prijavljena nova tatvina kolesa, včasih pa tudi več na en dan. — Vlomilci in drugi tatovi so svoj delokrog prenesli na deželo, najbrž zato, ker se ljudje največ nahajajo na polju in se jim za tatvine tamkaj nudi boljše prilika.

V sredo, dne 10. avgusta, je bilo izpred »Rogvine Sever na Starem trgu ukradeno kolo trgovcu Janju Vetrinu iz Zaloške ceste. Po očividcih je bil tatvina osumljen neki moški, ki mu manjka ena roka za zapetjem. — Policija je za storilec takoj uvedla poizvedbo, vendar se mu je posrečilo policijo prehiteti in se s kolesom odpeljal iz policijskega okoliša.

Dne 12. t. m. zjutraj je pa orožništvo na Brezovici izsledilo tatu v osebi Jerneja K., doma

iz Vnanjih Goric, kateremu je vlak svoječasnno odrezal roko, kolo Vetrina se je našlo pri aretirancu, kateri je tudi priznal tatvino kolesa. — K. je bil izročen deželnemu sodišču v Ljubljani.

Drugi kolesarski tat je bil prijet dne 12. t. m. popoldne v Ribji ulici v trenutku, ko je ukradel kolo delavcu Gradota iz veže hiše, kjer se nahaja Slavenska banka. Tatu je opazil vajenec Franc Burger, ki je lastnika o tatvini kolesa hitro obvestil, nakar sta storila oba zasledovala ter ga dohitela. Mahoma sta ga prevrgla s kolesa, nakar je bil že strahotno tudi prihitel na lice mesta, ki je tatu aretirati in odvedel na policijo. Tat je identičen z Nikolajem Joličem, rojen leta 1894. v Kazanci v Bosni, po poklicu ključavničar in sofer, kateri je dne 11. t. m. prišel iz Trsta, kjer se je bil že več let zadrževal. Tatvino kolesa je priznal. Bil je izročen v zapore deželnega sodišča.

Z ozirom na številne tatvine koles bi bilo nujno potrebno na deželi izvršiti strogo kontrolo o izvoru prirastkov koles ter nadzorovati osebe, ki so sumljive, da se pečajo s prenašanjem ukradenih koles, ker je sicer nemogoče izslediti tatov in ukradenih koles, s katerimi je mogoče v nekaj urah pobegniti čez 100 km in jih tamkaj nemoteno prodati za minimalno ceno.

Skala padla na voznika.

Devetnajstletni Janez Burger, doma v Tržiču št. 154 in uslužben pri tvrdki Ručigaj in Bačič, je peljal z vozom včeraj popoldne velik voz apna iz Tržiča na Bornoovo posestvo. Med pelji se je nenadoma utruga skala in padla na voznika ter ga težko poškodovala na glavi in hrbtu. Ponesrečenca so za silo obvezali v Tržiču ter ga nato z večernim vlakom prepeljali v Ljubljano. Tu ga je prevzela na kolodvoru rešilna postaja in ga prepeljala v bolnišnico. Upati je, da bo Burger vzlic težkim poškodbam okrevalec.

Nevaren tat aretiran.

Orožniška postaja v Zgornji Sv. Kungoti pri Mariboru je aretirala nevarnega vlomilca, komaj 19letnega Josipa Ribiča, doma iz Dolge vasi pri Kočevju, kateri je s svojimi tovariši že delj časa ogrožal ribniško in kočevsko dolino. — Ribič je lansko leto pobegnil iz zaporov okrajnega s tista v Kočevju in je od tega časa neprenehoma izvrševal vlope in tatvine. Med drugim je odprl že dve železni blagajni in je samo enemu trgovcu v okolici Sodražice odnesel denarja in blaga za 52.000 dinarjev. Potem je pa pobegnil na Štajersko. V Mariboru je nekaj dni igral kavalirja, nato pa v družbi lahkoživih žensk odšel na Hrvaško. Kmalu nato se je zopet pojavil v bližini Ribnice. Pri vplomu v poštni urad Ortnek je bil zasačen in prepoden ter je moral na lico mesta pustiti važne predmete, ki so ga izdali. — Nekemu kmetu na Dolenjskem je po tatvini na vrata nalepil svojo fotografijo s podpisom. Sedaj bo ljudstvo pred Ribičem menda za nekaj let varno.

Maribor

○ **Služba božja pri Sv. Anehu.** Včeraj je izostala notica, da dne 14. in 15. avgusta ni mogoče oskrbeti službe božje pri Sv. Anehu na Pohorju, ker so vsi duhovniki vsled odpotovanja velikega števila tovarišev na Velehrad zadržani pri rednih službah božjih na župnijah.

○ **Duhovniške vesti.** G. Alojz Zdolšek, kaplan pri Sv. Trojici v Halozah, je prestavljen v Selnico ob Dravi. G. Franc Kren, kaplan na Pilštajnu, je prestavljen k Sv. Trojici v Halozah.

○ **Moški zbor »Maribora«** ima v torek ob 8 zvečer pevsko vajo, ker ima v nedeljo, dne 21. avgusta nastop. Udeležite se vaje vsi!

○ **Zanimiv plakat proti »dalmatinskemu vinu«** V Mariboru, v središču štajerskih vinorodnih krajev, imamo celo vrsto dalmatinskih kleti, trgovin in gostiln, kjer se toči dalmatinsko vino. Kletarsko nadzorstvo je izvršilo preiskavo. Našli so tudi nekega trgovca z »refoško«. Zadeva je prišla pred sodnijo. Našel pa se je človek, ki je ves potek te prve razprave dal plakatirati, kjer popisuje, da je neimenovani prodajal »refoško« po Din 15, katerega je kupil po Din 5. No, Mariborčani so pa res originalni! Pa bodo za naprej še kljub temu »refoško« raje pili kot naša znamenita vina.

○ **Danes na prireditve poštne uslužbenec!** Osrednje društvo nižjih poštne in brzojavnih uslužbenecv za Slovenijo, podružnica Maribor, priredi danes na vrtu restavracije Gambirius dobrodelno vrtno veselico s sledečim sporedom: koncert na vrtu, srečolov, ribolov, ubijanje lonca, avtomatičen vrtilec, keg-ljišče z dobikiti. Začetek kegljanja danes ob 9 dopoldne. Začetek zabave ob 15. Pri koncertu igra godba »Drava« in nastopi poštno pevsko društvo. Vstopnina 5 Din, otroci v spremstvu staršev prosti. Čisti dobitek je namenjen v podporo bolnim tovarišem, vdovam in njih sirotam. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

○ **Zobozdravnik dr. Stamol,** Maribor, Kralja Petra trg, ne ordinira do 1. septembra.

○ **Poštena natakara.** Pred dnevi smo poročali, da je prijavil policiji nek kamnosek, da mu je bilo pri popivanju v krčmi ukradenih iz žepa 2000 Din in nekaj srečk. Povedati ni vedel, kje ravno bi se naj bila tatvina izvršila. Uganko so to tatvino je razvozlala natakara iz Tattenbachove ulice, ki je policiji vrnila zgoraj omenjeni denar s pojasnilom, da se je kamnosek v gostilni napil in zaspal na klopi, pri tem pa mu je padla iz žepa denarnica, nakar jo je ona našla in sedaj vrača.

○ **Dva smrtna slučaja.** V Mariboru je umrla 11 letna trgovčeva hčerka Elfrida Konrad. Pogreb bo danes popoldne. — Umrl je 49 letni strojni kurjač državnih železnic Michael Potisk. Pokopan bo danes ob 4 popoldne.

○ **Kje naj se po trupadopolnem delu razvedrim?** Gotovo nikjer drugje, kakor edinole v nedeljo, dne 14. avgusta t. l. v gostilni Gačnik v Studencih pri Mariboru, v čigar dvorani ponovi zvečer ob 7. uri »Dramatični odsek kat. izobr. društva« in z dodatno šaljivko »Thotapci«. Od 6 ure do otvoritve predstave proizvaja lastna »Krekova godba« na vrtu koncert brez vstopnine. Dobrodošli nam prijatelji poštene zabave!

○ **Stare razbite kipe je prodajal.** V Maribor se je priklatil iz ptujske okolice brezposelni delavec Konrad Merc. Mariborska policija ga je 12. avgusta aretirala, ker je prodajal po mestu zelo starinske in deloma poškodovane bronaste kipe. Kipi so s kakih starih spomenikov. Kdor bi znal, da so zmanjkale kake zgodovinske starine, naj to javi mariborskemu policijskemu komisarijatu.

○ **Nesreča.** V soboto ob 8 zjutraj se je ponesrečil pri eksploziji karbida 22 letni delavec Cottič. Bil je zaposlen v tovarni za izdelovanje trakov na Teznu. Dobil je tako močne opekline po obrazu, da so ga morali prepe-ljati v bolnico.

○ **Polijska statistika.** V noči na soboto je bilo v Mariboru deset aretacij in 12 prijav.

○ **Rahle cevi.** Pri kopanju novih kanalov na Kamniški cesti je vodovodna cev že drugič počila. Sploh je opaziti, da je ta material že precej izrabljen in občina bo morala začeti misliti na to, da napravi za vsak slučaj še rezervno cev, da torej vpelje dvocevni sistem, sicer bo v slučaju odpovedi sedanje napeljave preskrba prebivalcev z vodo onemogočena.

ŽREBANJE LOTERIJE

društva »Trgovske akademije« v Ljubljani nepreklicno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev. Dobitkov 885, od 50.— do 100.000 Din. Poizkusite srečo, naročite takoj srečke!

Celje

Jutri, v ponedeljek, 15. avgusta letna prirediteljskega Orla pri Janiču na Babnem.

Spored: Ob pol 3 popoldne sprevod z godbo od hotela Beli vol skozi mesto na Babno. — Ob pol 4 na Babnem javna telovadba s sledečim sporedom: Proste vaje mladev, proste vaje gojenk, simbolične vaje članic: Pesem našim dekletom, proste vaje naraščajo, članska orodna telovadba (drog, bradlja), proste vaje mladenk, proste vaje članov, skupina. — Po telovadnem nastopu prosta zabava, h kateri ni vstopnine. Vstopnina za telovadni nastop: sedeži po Din 10, stojišča po Din 5. — Prijatelji orlovske mladine iskreno vabljeni!

○ **Obiranje hmelja.** Promet na celjskem kolodvoru kaže te dni značilno pestrost in živahnost. Te dni se je začelo v savinjski dolini obiranje hmelja. Tisoči obiralcev in obiralk pridejo te dni od blizu in daleč, da si prislužijo malenkost. Med obiralci in obiralkami je večinoma mladina in celo nedorasla. Apeliramo na vestnost hmeljarjev in jih prosimo, da vplivajo z vsemi sredstvi na to, da se bo ta mladina povrnila na svoje domove tudi duševno zdrava. Prošlo leto so se slišale čudne reči. Dolžnost hmeljarjev je, da preskrbe za taka prenočišča, ki ne bodo prilika za nedovoljeno. Nikakor ne gre, da ponekod prenočijo obiralci in obiralka kar na skupnem ležišču v kaki šupi.

○ **Premestitev v vojaški službi.** Na službovanje v Petrovaradin je premeščen kapetan g. Adolf Fleš, ki je služboval doslej pri celjskem vojnem okrožju. Simpatični častnik je kazal v svoji službi polno razumevanje za težave vojaških obveznikov, jim šel rad na roko in bo ostal tako pri njih kot v celjski družbi v zelo dobrem spominu. Na novem službenem mestu mu želimo vso srečo.

○ **Konec »Nove dobe«.** Včerajšnja »Nova doba« žvepla o koncu SLS, o fuziji SLS in NRS in smatra, da je likvidacija samostojnosti SLS v našem političnem življenju gotovo eden največjih dogodkov. Se vidi, da je doba kislih kumaric v redakciji »Nove dobe« na višku in ne bo nič čudnega, če bi ob takih pobožnih željah vzel »Novo dobo« vrag. Vsekakor pa to ne bo niti najmanj važen dogodek v našem političnem življenju.

Ptuj

○ **Dr. Korošec govori.** Dne 21. t. m., prihodnjo nedeljo se vrši ob 10 dopoldne v dvorani Društvenega doma okrajni shod zaupnikov in somišljenikov SLS, na katerem poroča načelnik SLS, minister n. r. dr. Anton Korošec. Za shod vlada veliko zanimanje.

○ **Med udeleženci velehradskega kongresa** se nahajata iz našega mesta tudi g. Blaž Pihlar, krojač in g. Arnuš Martin, uradnik okrajnega zastopa.

○ **Trgovski lokal.** Trgovina g. Hoiniga je prenehala z obratom in je lep lokal iste v hiši g. P. Dostala na Glavnem trgu takoj na oddajo. V isti hiši bo kmalu preurejen tudi lokal za zajutrkovalnico, ki bo po mnenju nekaterih znatno omilila cene jestvinam in pijači.

Rogaška Slatina

Prejšnjo nedeljo se je mudila tukaj oblastna komisija, da določi teren za novo-građno stanovanjskih poslopj. Sklenilo se je, da se sezidata v najbližnji bodočnosti dva hotela, en manjši in en večji, tako, da ba v prihodnji sezoni kapaciteta zdra-

vilišča povečana za 120 do 130 sob. To se je izkazalo kot nujno potrebno, ker je letošnji naval gostov bil tolik, da so bili stalno prenapolnjeni ne samo vsi domovi in hoteli v Rogški Slatini, ampak tudi v bližnji okolici. Če ni šlo drugače, so morali gostje prenočevati v kopalnih kabinah, dokler se ni kje izpraznila kaka soba. V zadnjih dneh so se razmeru v tem oziru nekoliko zboljšale.

V nedeljo se je vršila velika zabava v korist postavitve spomenika vojnim žrtvam iz fare. Prireditelji, ki je obsegala koncert v parku, srečolov, ples in iluminacijo zdraviliškega parka, je v vsakem oziru izvrstno uspeša. Načrti za spomenik so že vpslani; odločitev ne bo lahka, vsekakor pa bo spomenik, ki bo stal pred cerkvijo Sv. Križa v kras zdravilišču.

Prejšnji dan sta priredila Ga. Zaludova, primadona belgrajske opere in naš odlični tenorist g. Rijavec v veliki dvorani zdraviliškega koncertni večer. Pred navdušenimi poslušalci sta odpele svoj izbrani spored, ki je obsegal Wagnerja, Verdija, Puccinija, Dvoržaka in Masseneta. Vsaki točki je sledil frenetičen aplavz, publika se kar ni mogla dovolj naslišati krasnih glasov.

Tudi četa Kozakov je obiskala Rogško Slatino in kazala svoje vratolomnosti na konjih, izgleda pa, da niso mogli najti primerno velikega prostora za svoje dirke, vendar pa je prišla skoro vsa zdravilišna publika gledat eksotične goste.

Vsem je še dobro v spominu krasna iluminacija z umetnim ognjem, ki se je vršila na predvečer Aninega dne. V ponedeljek jo bomo spet lahko gledali, menda še lepšo kot takrat. Priredi jo tukajšnja podružnica društva Sv. Cirila in Metoda, kot praznovanje tisočletnice smrti obeh slovanskih apostolov. V okvirju te slavnosti priredi tukajšnji odsek Orla v mali dvorani zdraviliškega doma v nedeljo zvečer telovadno akademijo.

Do 5. avgusta je bilo od 4502 gostov 3614 iz naše države. Od ostalih 888 je bilo Madžarov 650, Avstrijcev 161. Potem države z manjšim številom gostov in sicer po vrsti: Čehoslovaška, Nemčija, Italija, Romunska, Grčija, Bolgarska, Poljska, USA in Francoska.

Žalec

Obiranje hmelja se bo pričelo 16. t. m. Z zlato medaljo je bil odlikovan g. Iv. Virant iz Žalca. Ob priliki bakljade, ki mu jo je priredilo domače prostovoljno gasilno društvo, mu je bila izročena s primernim govorom, v katerem so se slavile njegove vrline, izkazane na koroški fronti. »Kako se naj nabira hmelje« (tiskane lepake) je razposlalo »Hmeljarsko društvo v Žalcu« na vse kraje Savinjske doline. Pribijejo naj se na vidno mesto.

Trbovlje

☆ **Plenarna občinska seja.** Seja je bila za petek popoldne sklicana največ radi tega, da se občinski zastop na željo velikega župana izjavi, da je občina pripravljena nositi vse stroške za otvoritev ekspoziture okrajnega glavarstva. — Po prečitani zapisniku, je po kratkem nagovoru g. župana dobil besedo g. Vodušek, ki je obširno orisal zgodovinsko delo, da se namesti v Trbovljah okrajno glavarstvo. Ze l. 1920. je napravil g. Vodušek na spodbudo g. Goropevskega peticijo na pokrajinsko namestništvo. Zbralo se je okoli 70 žigov raznih bližnjih občin in drugih korporacij in so se parlamentarni klubi zainteresirali za zadevo. Ko je bil ob priliki pokrajinski namestnik g. Hribar v Trbovljah, je vodil g. V. deputacijo k njemu, a mož je bil tudi odkritosten ter jim rekel, da se sicer zanima, da dobe Trbovlje okrajno glavarstvo, da imamo pa nevarnega tekmeča, to je Laško, ki ga je pozneje tudi dobilo. Resneje se je začelo delati pod gerentom g. Plavšakom. 18. avgusta 1922 se je sklenilo votirati 3.750.000 Din za zgradbo hiš, ki bi služile za uradne prostore in stanovanja za uradništvo. Napravil se je tudi plebiscit, ugovarjal ni proti okrajnemu glavarstvu niko, tudi TPD ne. Okrajni zastop je 22. novembra 1922 posojilo dovolil. Nova akcija se je začela v l. 1924. Tedaj so začele razne peticije sestavljati in odposiljevati vse zdražene stranke. Odgovor je bil zopet, da je nastanitev okrajnega glavarstva v Trbovlje izključena in naj čakamo na oblastno skupščino, ki se je pa šele letos izvolila in sestala. Že v prvi seji je vložil g. poslanec Sitter vlogo za okrajno glavarstvo. Ker bi okrajnega glavarstva gotovo tudi oblastna skupščina ne mogla dovoliti, se je osvojil predlog poslanca g. Križnika, da se ustanovi ekspozitura okrajnega glavarstva, kar je bilo tudi soglasno sprejeto. (Pripomba poroč.: Zadnji stavek je prejel poročevalec, ker ga je g. Vodušek gotovo pozabil povedati, in bo ta dostavek menda pravilen.) G. Vodušek je nato predlagal naslednje: Občinski zastop trga Trbovlje, zbran na plenarni seji 12. avgusta 1927, se je posvetoval o odloku g. velikega župana ljubljanske oblasti z dne 27. julija 1927 radi ustanovitve okrajne ekspoziture, ter po vsestranskem razmotrivanju sklenil, da prevzame občina Trbovlje nase vse stroške za nastanitev okrajne ekspoziture ter za njeno opremo s potrebnimi pisarniškimi inventarjem, za napeljavno telefona in električne razsvetljave ter da preskrbi potrebna stanovanja za dodeljeno uradništvo. Županstvu se naroča, da vse potrebno ukrene, da se izvrši sklep radi pravomočne dogotovitve uradnih prostorov in stanovanj. — Pooblašča se štirilaska deputacija, obstoječa iz gg. Sitterja (soc.), Voduška (nevr.), Jordana (SLS) in Goropevskega (SDS), da nesejo vlogo g. velikemu županu, da nujno reši zadevo. Vloga se pošlje seveda tudi na okrajno glavarstvo v Laškem. — Z ustanovitvijo ekspoziture, tako je poudarjal g. Vodušek, ni naperjena ost proti Laščanom, ker tudi tu obstoja glavarstvo šele okoli 3 leta in se ostane tam, nego bo le za olajšavo občanom. Predlog je bil z navdušenjem sprejet. — V nadaljnji seji se je

obravnavalo še sledeče: V občinsko zvezo se sprejme g. Plevnik Franc. Sodniški uradni dnevi ostanejo, ker se je prebivalstvo že navadilo. Ker pa država noče plačevati potne stroške sodnikom, bo občina prispevala mesečno 500 Din. G. Podneniku se proda kos zemlje na opekarni, odkloni se pa prodaja g. Kukmanu. Pri rezervuarju na Jordano-vev posestvu se vložijo cevi, da ne bo voda delala škode. Dela na tržnem prostoru prevzame g. Ročak, ki se mu izplača nagrada 5 odstot. od celokupne stroškovne vsote. Material nabavi občina. Ob tej točki se je razvilo nekoliko debate. Prvotno se je sklenilo, da se dela razpišejo. G. Koren je bil tudi za raztolmačenje, ker nima v stvar vploga. G. Malovrh je še podal poročilo na zadnje vprašanje v »Slovenec« o cesti, ki se popravlja iz Hrastnika proti Ojstremu. Pravi da je cesta dolga 1840 m, in da stane popravilo 3432 Din. Po njegovi izjavi dela pet ljudi že dva meseca, navoženega je do danes 40 kub. metrov gramoza, kateri pa z vožnjo vzame polovico omenjene vsote. Kje so torej plače? Ali delajo zastoj? Interpelirano je bilo tudi, da se pri gradnji stanovanjske hiše v Hrastniku plačuje po 8 Din delavcem. Zahteva se od podjetnikov, da se starejše delavce ne sme plačati izpod 4 Din na uro. — Bilo je še nekaj prerekanja in vprašanj, ki pa niso pomembna.

Vič

Poletna prireditve prosvetnega društva, ki je združena s tombolo (glavni dobitek: seženj drv, vreča moke, zaboj sladkorja, jagnje itd.) bo danes teden 21. avgusta na vrtu g. Pavliča na Glincah. Tablice za tombolo so po 250 Din ter so v prodaji v konzumu na Glincah. Poleg tega je na programu godba, petje, šaljiva pošta, ameriška žemlje, turška kavarna itd. Vstopnina prosta!

Volitev župana. Volitev župana in svetovalcev se bo vršila v sredo, dne 17. avgusta ob 6 v občinski dvorani.

Dopisnik »Jutra« se v večeršnjem dopisu zaletava v SLS. Kadar mački stopiš na rep, zavili. V večeršnjem dopisu zopet na dolgo in široko laže o strahoviti gonji, ki so jo »klerikaleci« uprizarjali pri zadnjih občinskih volitvah proti ubogim demokratom, ki so vkljub vsem osebnim obiskom in intervencijam za demokratsko listo padli od zadnjih občinskih volitev za 15 glasov. Običajne demokratske zmage!

O izsiljevanju različnih izjav od raznih na-prednikov klobasa nadalje večeršnji dopisnik. Za to bedasto laž ga ne bomo prijemali za ušesa, ker bodo to storili tisti, ki so v »Slovenec« izjave objavili.

Geslo: »Pri enih vratih sem vržen ven, pridem pri drugih zopet nazaj, bi lahko rekli pristaši Mariničeve liste o viških demokratih. Vkljub optovanim izjavam g. Mariniča, da nima z demokrati nobenega pakta in nobene veze, trobijo naši demokrati v svet, da so demokrati in klub nepolitične gospodarske liste eno! Če pa vzamemo še klerikalece in socialiste, bo pa 4 x 1. Brez dvoma jako dobra matematična rešitev zadnjih občinskih volitev. Novo demokratsko gospodarsko stranko tvorijo sedaj »klerikaleci, socialisti, nepolitična gospodarska stranka in demokrati.

Urhnikar

Štafetni tek Orla na progi Jesenice-Rakek se vrši v nedeljo dne 14. t. m. od 4 jutraj naprej. Skozi Urhnikar pridejo tekači med 8 in 9 uro dopoldne. Godbeno društvo Urhnikar jim bo zaigralo v šest par komadov na križpoti na Urhniku. — Popoldne ob 3 pa se vrši na vrtu Rokodelskega doma proslava štafetnih tekačev. Vstopnina prosta. Igrala bo godba na pihala in z njo se bo vrstilo petje. Posetite to prireditev posebne vrste v obilnem številu.

Novo meso

Negoda s kolesom. Dne 9. avgusta t. l. ob 7. uri zvečer je neki vojaško uniformirani kolesar na državni cesti v Zabji vasi pri Novem mestu povozil s kolesom 11 letnega sinčka upokojenega poštnega kontrolorja gosp. Lenaršiča ter ga tako poškodoval, da so morali odpeljati dečka v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Nesreča je bila povzročena po nekem vozniku, ki ni vozil po predpisani strani ceste, tako, da se kolesar ni mogel pravčasno izogniti otroku. Gosp. Lenaršiču je kolesar znan. Voznik, ki ni pravilno vozil, se dosedaj ni mogel izslediti.

Napeljava vodovoda na svinjsko sejnišče. Mestna občina je dala napeljavo vodovod od glavne cevi na državni cesti pred okrajnim glavarstvom do hiše na svinjskem sejnišču na Loki, tako, da tudi tamkaj ne bo manjkalo pitne vode.

Tedenski trg. Kljub hudi suši je bil tedenski trg v petek, 12. t. m. posebno dobro obiskan. Okoličani so prinesli na trg mnogo sadja, sočivja in razne druge zelenjave. Hvala Bogu, da novomeški okolici suša ne pride tako lahko do živega.

Kupovanje sene za vojaštvo. V kratkem dospe semkaj vojaška komisija v svrhu nakupa sene za armado. Seno se bo plačevalo po 40 Din za 100 kg.

Kočevarje

Himen. 15. t. m. se bo poročil Mihael Golič z Uršulo Glad, služkinjo v Kočevju.

Davčni urad v Kočevju naznanja, da so davki za III. četrtletje zapadli 1. avgusta t. l. in da je davčni urad upravičen iste interjati po 15. avgustu prislilni potom. Opominski stroški 1 par od vsakega dinarja poleg 8 odstot. zamudnih obresti, ru-bežni stroški pa najmanj 25 Din.

Suša. Radi pomanjkanja vode je bil obrat horn-valdske žage 22. julija ustavljen. Delavci so odšli na svoje domove na Hrvaško.

Romarska Marija Srečnica je bila 5. avgusta izredno dobro obiskana. Prišli so romarji ne le iz Poloma, ampak tudi iz Kočevja, Stare cerkve, Starega loga in Hinj. Ob tej priliki se je vršila tudi blagoslovitev novega kipa srca Jezusovega.

Proložitve občinskih volitev v Černošnjicah. Radi skupščinskih volitev se vrše občinske volitve v Černošnjicah šele 2. oktobra. Predložene bodo štiri kandidatne liste: prva je občinsko-gospodarska, nosilec I. Matzelle, druga je lista Jos. Telfan, tretja Stalldorfer in četrta socialistov.

»Tam so črni dimi, tam se nič ne vidi,« bi lahko rekli tudi o kočevskem prahu, kadar ga zažene kvišku veter ali kadar brži po njem avtomobil ali voz. Oh, da bi enkrat mogli prestopiti s takim in podobnim jadikovanjem, ki kuzi domačinu kakor tujcu vso naklonjenost do Kočevja!

Dopisi

Sv. Gregor. Dne 21. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne prireditve velikoklaški cerkveni pevski zbor v našem »Domu« koncert. Na sporedu je poleg pevskega toka s solospeli tudi prikljubljena »Mlada Breda«, ljudska opereta v dveh dejanjih. Prijatelji lepe pesmi vjudno vabljeni.

Spodnja Lipnica. Pri občinskih volitvah so v občini Lancovo dobile SLS 3 odbornika, zveza kme-

tov 1 in gospodarska lista 5 odbornikov. Zadnjo so seveda po volitvah prekrstili v »Jutra« in »Domovine« kot demokratsko, kar pa ne odgovarja resnici. Mi smo iz gospodarskega stališča šli na volišče, ne pa radi strankarskega. Tudi nismo odbornikov volili zato, da bi nastopali kot pristaši SDS, ampak da bodo gospodarstvo občine pravilno vodili. Jav-

Poizkus državnega prevrata na Portugalskem.

v Pariz, 13. avg. (Izv.) Iz Lisbone poročajo, da so sinoči vstali poskušali izvesti državni prevrat. Vlada izjavlja, da je gospodar položaja in da je večina armade na njeni strani ter hoče ščititi republiko. Natančnejša poročila še niso dospela.

v Lisbona, 13. avg. (Izv.) Ponoven poskus državnega prevrata je bil po poročilih vladnih krogov v kali zaduščen. Vlada je s svojimi zvestimi četami preprečila razširjenje revolte, ki je bila predvsem naperjena proti državnemu predsedniku.

v Pariz, 13. avgusta. (Izv.) Po poročilih iz Lizbone je vojaška vstaja že zadušena. (To je že tretja vstaja v letošnjem letu.) Red in mir je zopet vzpostavljen. O začetku in poteku te vstaje je sledela poročila: General Carmona, ki je istočasno predsednik republike in ministrski predsednik, je imenoval izmed pristašev svoje stranke polkovnika Passos Souza za podpredsednika ministrskega sveta. Souza velja za izrazito levičarskega poli-

nost naj ve, da tukaj nismo demokratije, ampak da je še vedno pretežna večina SLS, da so pri zadnjih skupščinskih volitvah demokrati dobili komaj eno desetino naših glasov in bodo pri septembrskih volitvah še slabše odrezali. — Volivec gospodarske liste.

tika in njegovo imenovanje je izzvalo med monarhisti, ki so tudi v kabinetu številno zastopani, hud odpor. Tudi častniki v lizbonskih vojašnicah so nastopili proti Souzi. Njihovi voditelji so vdrlj čeraj z revolverji v rokah na sejo ministrskega sveta ter so zahtevali od predsednika, da takoj prekliče imenovanje Souze in sestavi izrazito desničarsko vladu. Carmona se je proti napadalcem osebno postavil v bran in s pomočjo garde, ki je hitro prihitela na pomoč, se mu je posrečilo nasilneže pognati iz palače. Prišlo je tudi do streljanja, med katerim je bil tajnik finančnega ministrstva težje ranjen in pravosodni minister lahko poškodovan. Poskusi upornih častnikov, da bi pridobili zase moštvo, so se ponesrečili. Skoro vse udeležence upora so v kratkem aretirali. Z ozirom na veliko vznemirjenje, ki je zavladovalo v prestolici, se je vlada umaknila na letališče Amster, kjer je bilo zbranih več vladnih polkov.

Nemški prekoceanski polet.

v Dessau, 13. avg. (Izv.) Letalsko vodstvo Junkerjeve družbe je danes ob 11 dopoldne odločilo, naj aeroplani nocoj ne startajo za prekoceanski polet. Kdaj se bo polet izvršil, še ni določeno.

v Berlin, 13. avg. (Izv.) Prekoceanski letalec Könncke je danes popoldne iz Berlina odletel v Köln. Nad Atlantskim oceanom so še vedno viharji. Če se vreme vsaj nekoliko zboljša, se bo polet izvršil v nedeljo zvečer med 7. in 8. uro.

v Dessau, 13. avg. (Izv.) Aeroplani stoje na letališču Junkerjevih tovarn vsak čas pripravljeni za polet. Piloti in potniki čakajo samo še ugodnih vremenskih pogojev. Ker je bil za danes med 6. in 9. uro napovedan odhod letal, je prihitelo v Dessau iz vseh krajev ogromno publike. Vse mesto stoji v znamenju napetega pričakovanja. Prišli so tudi časniki

karji skoro iz vseh evropskih držav. Oblasti in privatniki tekmujejo, kdo bo lepše postregel gostom. Čas odhoda letal zavisi samo še od vremenskih napovedi. Nocoj je popolnoma izključeno, da bi se vršil start, ker so dospela poročila javila, da je nad Atlantskim oceanom zelo neugodno vreme.

v Dessau, 13. avgusta. (Izv.) Polet preko Oceana je za nocoj končnoveljavno odložen. Iz Hamburga prispele vesti odločno odsvetujejo polet, ker divjajo nad vzhodnim delom Atlantika še vedno veliki viharji. Nad zapadnim delom Atlantika pa se je ozračje nekoliko pomirilo. Tudi jutri še ni pričakovati posebno ugodnega vremena, ker vlada nad Irsko še vedno močna depresija. Kljub temu so vse priprave za start v nedeljo zvečer gotove. Aparata so že spravili na startni prostor in pilota skrbno izvršujeta še zadnje priprave.

Revolte med Indijanci v Ameriki.

v London, 13. avg. (Izv.) »Exchange Telegraph« poroča iz Labasa, da so vladne čete napadle vstaške Indijance pri Chayanli ter premagale v boju vstaše. Ta revolta je posledica komunistične propagande in se bo najbrže še razširila.

v Pariz, 13. avg. (Izv.) Po vesteh iz Labasa zavzame upor Indijancev vedno nevarnejši obseg. Pri napadu vladnih čet pri Chayanli je bilo zbranih nad 15.000 Indijancev. Na bojišču je ostalo nad 100 mrtvih. Medtem pa se vstaja vedno naprej širi in se ji priključujejo vedno novi rodovi. Središče vstaje je v

Češki socialisti ne vstopijo v vlado.

v Praga, 13. avg. (Izv.) V vestem o spremembi sedanje vlade, v katero bi jeseni imele vstopiti socialistične stranke, izjavlja Slovaška ljudska stranka, da o tem z ozirom na notranje in zunanje politični položaj ne more biti nikakega govora. Sedanje vladne stranke si ne bodo dale onemogočiti po vstopu socialistov v vlado izvedbe nalog, katere so si stavile. Še važnejši razlog proti meščansko-socialistični vladi je v tem, da se zavezniške države trudijo, pridobiti češkoslovaško republiko za protiboljševiško fronto. Zato bi vstop socialistov v vlado ne bil sprejet s posebnim odobravanjem. Predsednik Slovaške ljudske stranke Hlinka bo imel s poslanci in senatorji svoje stranke 17. avgusta v Ružicah posvetovanje, na katerem bodo obravnavali vstop socialistov v vlado, Rothermerovo nastopanje in druga važna politična vprašanja.

De Jouvenel v Rothermeru.

v Budimpešta, 13. avg. (Izv.) De Jouvenel, šef-urednik »Matina«, je v Parizu podal svoje mnenje dopisniku »Az Est« o delovanju Rothermera. Z ozirom na njegovo spravljenost in številno časopisje, ki ga podpira, je treba Rothermerovo delovanje vzeti kot resno in pomembno, je rekel de Jouvenel. Ne sme se misliti, da stoji za Rothermerom angleška vlada. Vendar je vedeti, da angleško javno mnenje s precejšnjim interesom spremlja ta vprašanja. De Jouvenel smatra revizijo trianonske pogodbe po mirnem dogovoru med Madjarsko in njenim sosedom kot izvedljivo. Mirovnih pogodb si ne smemo predstavljati nepremičnih kipov, katerih se ne sme dotakniti. Če je revizija v interesu obeh strank, zakaj bi je ne mogli izvršiti. De Jouvenel je rekel, da gotovim teritorialnim vprašanjem ni treba pripisovati izredne važnosti. Pri sedanjem položaju je treba poskusiti doseči predvsem zblizanje na gospodarskem polju. Temu cilju bi se zelo približali, če bi vse države izvedle sklepe sve-

tove gospodarske konference v Ženevi, katero je sklicalo D. N.

JOUVENELOV NASLEDNIK PRI DRUŠTVU NARODOV.

v London, 13. avg. (Izv.) Pariški dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da je zunanji minister Briand predsedniku socialistične radikalne stranke Sarrautu ponudil mesto zastopnika Francije pri prihodnjem zborovanju DN namesto odstopivšega de Jouvenela.

Polet preko držav Male antante.

v Praga, 13. avg. (Izv.) Zastopnik češkoslovaškega Aero-kluba je danes odpotoval v Belgrad, da se z jugoslovanskim Aero-klubom dogovori radi programa za polet preko držav Male antante. Polet se bo vršil 27. in 28. avgusta iz Belgrada preko Bratislave, Prage in Krakova v Varšavo ter po isti poti nazaj. Od češkoslovaških letalcev bodo leteli Budin, Novak, Kleps, Vlcek in Fritsch. Vsi bodo leteli z letali češkoslovaškega izdelka.

SPREMENBO V ZASTOPSTVU PRI DRUŠTVU NARODOV.

v Ženeva, 13. avg. (Izv.) Za Sovjetsko Rusijo se je sedaj tudi Amerika prijavila na tretjo prometno in tranzitno konferenco Društva narodov, ki se bo pričela 23. avgusta. Danes se je zvedelo v krogih Društva narodov, da pride na mesto pred kratkim odstopivšega japonskega delegata v Društvu narodov dosedanji japonski poslanik v Bruslju Adasi.

KONDURIOTIS V ATENAH.

v Atene, 13. avg. (Izv.) Državni predsednik Konduriotis je prišel v Atene. Sprejel je ministrskega predsednika Cainisa, ki mu je javil demisijsko vlado.

IZPREMEMBE V POLJSKI DIPLOMACIJI.

v Varšava, 13. avg. (Izv.) V diplomatskem zastopstvu poljske države se bo izvršila cela vrsta sprememb. Kabinetni šef v zuna-

Cenjenim damam in občinstvu naznanjam, da sem izstopila kot družabnica od trvdke salon »CHIC« (Kajfež & Teršan) in

otvorila lastni salon na Sv. Petri cesti štev. 7 (Hotel Lloyd)

in se cenjenim damam in občinstvu priporočam za nadaljno naklonjenost

Am. Tršan.

njem ministrstvu Sazybovski bo odšel v Prago namesto dosedanega poslanika Lasodskija, ki stopi v pokoj. Poslanik v Helsingforsu Filipovic je odšel v Bruselj. Dosedanji načelnik v zunanjem ministrstvu grof Tadej Romor bo odšel v Rim za poslanika na Kviralnu.

LITVANSKE VOJAŠKE VAJE NA POLJSKI MEJI.

v Varšava, 13. avg. (Izv.) Poljski vzhodni dopisni uradi prinašajo poročila o velikih litvanskih vojaških vajah na poljski meji. Vaje se bodo pričele 16. avgusta in bodo skušale markirati osvoboditev Vilne. Tem vojaškim vajam bodo prisostvovali tudi vojaški atašeji drugih držav.

TIRALICA ZA GENERALOM ZAGORSKIM.

v Varšava, 13. avg. (Izv.) Oblasti so izdale za generalom Zagorskim tiralico, ker domnevajo, da se general skriva v državi.

FRANCOSKA ZASTAVA NA MONT BLANCU.

v Pariz, 13. avg. (Izv.) Več gorskih vodnikov in posamezna patriotska društva so sklenila zavezo, da bodo čuvali francosko zastavo na vrhu Mont Blanca. Francoska zastava naj bo znak, da se nahaja vrh Mont Blanca na francoskem ozemlju. To naj bo tudi protest proti zadnji Mussolinijevi odredbi, da se Mont Blanc imenuje po njem.

OKLOPNI AVTO V BOJU S KARAVANAMI.

v Rim, 13. avg. (Izv.) V Cirenajki je velik oklopni avtomobil presenetil vstaško karavano in jo zasledoval daleč v puščavo ter jo razkropil. Od vstašev je obležalo 200 mrtvih. Med napadom je bilo 700 kamel deloma ubitih, deloma zaplenjenih.

Z LETALOM 450 KM NA URO.

v Rim, 13. avg. (Izv.) Štirje italijanski pilotje, ki se bodo letalske tekme za Schneiderjev pokal udeležili, de Bernardi, Ferrarin, Guasconi in Guazzetti, so tekomo poskusnega poleta dosegli hitrost 450 km na uro.

ZASTRUPITVE Z MESOM V RUSIJI.

v Moskva, 13. avg. (Izv.) Moskovsko časopisje zahteva od vlade in oblasti, da ukretna obširne odredbe proti vedno bolj se množim zastrupitvam s pokvarjenim mesom. Pred kratkim se je zastrupilo v neki moskovski jedilnici 250 delavcev pri kosilu. V Jaroslavu jih je od 20 ljudi, ki so se zastrupili, 18 umrlo.

POTRES V ST. MAURICE.

v St. Maurice, 13. avg. (Izv.) Okrog 3. ure ponoči so čutili tukaj več minut trajajoč močan potres, ki je zibal hiše. Med letoviščarji je nastalo silno vznemirjenje. Vsi hoteli so bili razsvetljeni, ljudje so trumoma drli na ulice ali iz mesta in ostali na prostem. Tudi v nekaterih bližnjih letoviških krajih so čutili ta potres, ki je povsod napravil veliko vznemirjenje. Ponekod so bili ljudje celo noč na prostem.

ZRAČNA ZVEZA PRAGA—LONDON.

v Praga, 13. avg. (Izv.) Šef češkoslovaške letalske družbe se je pogajal v Londonu za otvoritev redne zračne zveze med Londonom in Prago.

Avtomobilska nesreča.

Snoči okoli 9 zvečer je zadel neki avtomobil na cesti pri St. Vidu nad Ljubljano ob voz ter enega konja tako nesrečno zadel, da je žival poginila. Imen prizadetih še nismo mogli dobiti.

Sport

4 x 100 M V 41 SEKUNDAH.

V Düsseldorfu je bilo, ko so nemški sprinterji rekli, da bodo dosegli ali presegli ameriški rekord 4 x 100 m v 41 sekundah. V julijski vročini 1924 so v Parizu tekli Amerikanci Clarke, Leconey, Murchison in Hussey v največje začudenje vseh strokovnjakov to vrsto v 41 sekundah, letos so ameriški dijaki njih rekord ponovili, in sedaj še Nemci Büchner, Wichmann, Houben in Schüller. Prva predaja, med Büchnerjem in Wichmannom, je bila zelo slaba, a Wichmann je tekel nato, kot bi ga z verige spustil in je oddal zastavico Houbenu. Vse je vplilo: Houben! Houben! nato pa Schüller! Schüller! Z zagrizeno energijo je tek I. Schüller proti cilju, 30 metrov pred nasprotnikom je bil tam. Sodniki staknejo glave skupaj, zasliši se glas: 41 sekund! Svetovni rekord je izenačen. Ničve več ne dvomi, da bo šel 21. t. m. svetovni rekord v Nemčijo; na stadion v Colombes gredo ponj, Wichmann, Houben, Schüller in namesto Büchnerja Körnig.

Gospodarstvo

Tržna poročila.

Les. Na splošno je avgust še vedno mrtva sezona. Trg se v glavnem zanima za tuzemske dobave. Stavbna delavnost je zelo živahna zlasti v drugih pokrajinah naše države. Precej lesa rabi Belgrad-Pančevo in naša trgovina se je že začela intenzivno zanimati za trg: ustanovljenih je že več podružnic naših izvoznikov v Belgradu. Tudi v Zagrebu je gradbena delavnost živahna. Najživahnejša pa je v Splitu, ki mrzlično gradi. Kako važen postaja za Slovenijo trg ob naši Jadranski obali, kaže veliko zanimanja tamkajšnjih trgovcev. Tako se je pri enem ljubljanskem senzalu zglasil celo lesni trgovec iz Kotora, ki se zanima za naše blago. Iz razgovorov z interesi je razvidno, kako veliko važnost polagajo kupci na paralelno obdelavo lesa. Dalmacija se zanima za borovino I. II. ter za mecesovino in sicer za popolnoma paralelno blago. Kakor omenjeno je živahnejša tuzemska trgovina, dočim je poslovanje z Italijo minimalno. Pa tudi je konkurenca Avstrije v Italiji izredno močna. Italijani kupujejo pri nas le ono blago, ki se ga ne dobi v Avstriji ali pa nikjer drugod kot samo pri nas. Italija povprašuje za trame posameznih dimenzij ter bordonale, ki jih Avstrija, Štajerska ter Gorenjska ne poznajo. Zanimanje je tudi za testone, ker se bliža sezona. Veletrgovina je kupila večino blaga, ki je tako prešlo v čvrste roke, katere hočejo imeti vpliv na cene. Tavolet se sedaj pri nas skoro ne izdeluje, ker ni več sezije, pač pa je pričakovati znanega povpraševanja v jeseni in pozimi. Zadnje dni je oživel povpraševanje za hrastove pragove: tako se išče do pol milijona pragov $2.80 \times 12 \times 23$ cm ter 20.000 komadov $1.80 \times 18 \times 12 \times 12$ cm. Povpraševanje je za bukove hlode I. II. brez vej v fini izdelavi kakor tudi za velike količine jamskega lesa. Kupčija z drvmi je v začetku razvoja. Za zimsko periodo bi prišel v poštev izvoz tudi v Francijo, ki se že sedaj interesira zanje. Povpraševanje je tudi za brzojavne drogeve, posebno obdelane. Splošno je italijansko tržišče zelo mirno. Uvoz je majhen in trgovina se drži nazaj. Vendar so stare zaloge grostov že zelo izčrpane in pričakovati je, da bodo morali kmalu iskati dopolnila.

Deželni pridelki. Cene pšenice se držijo stalno. Kar pride blaga na trg, je iz druge roke, ker kmet po tej ceni, ki jo smatra za nizko, noče oddati blaga. Druga roka pa je svojčas, ko je izvoz konvencional, nakupila večje količine, sedaj je postal izvoz nerentabilen in sedaj druga roka oddaja blago na trg. Povpraševanje po pšenici je slabo. Rži je zelo malo na trgu in notira paritel Subotica 2.80, kar bi prišlo v Ljubljani na 3.15, torej malo ceneje kot pšenica. Tudi oves postaja dražji, ker ga kmet ne dovaža na trg, kakor pravijo poročila iz Vojvodine radi suše, in ga zadržuje. Pivovarne še niso začele z nakupom ječmena. Izvažajo se sedaj ječmen v Švico in tudi v Italijo. Tendence za koruzo je jako čvrsta, kar je pripisovali poročilom o slabi letini, poleg tega pa raste cena koruzi tudi na svetovnih tržiščih radi pritiska Argentine. Iz Romunije poročajo, da so tudi tam kakor pri nas izgledli slabi. Koruza je narasla že na 2.60 parit v Ljubljani. Seno. Tendence za seno je čvrsta. Otave ne bo letos skoro nič in povpraševanje po senu je tudi v drugih pokrajinah večje kot ponudba radi suše. Notira po kvaliteti 70—75 Din. Hmelj. Nürnberg, 11. avgusta. Promet je tu minimalen. Cene za virtemberški in hatertauski hmelj se gibljejo med 220—295 mark za stot.

Rezultati letošnjega velesejma.

Kljub še vedno vladajoči težki gospodarski krizi je izpadel letošnji velesejem dovolj dobro. Da je v zadnjih letih ponudba blaga večja od povpraševanja, se je zrcalilo tudi na letošnjem velesejmu: zmanjkalo je razstavnega prostora za skoraj 1200 prijavljenih tvrdk, katerim se ni moglo dodeliti niti enega kvadratnega metra več. Kupčijski uspehi so bili zadovoljivi, izvedla se je obširna propaganda za posamezne tvrdke, reprezentanca naših podjetij, našega dela in napredka je bila častna. Celokupna prireditelj pa je dokazala, da je sloves utrjen, da se javljajo od leta do leta novi interesi in da je velesejem uspela in za našo državo prepotrebna stavba, kateri je zadal zaslužen krona kraljev protektorat.

Na VII. ljubljanskem velesejmu je razstavilo 623 tvrdk, od teh 123 iz inozemstva in sicer: iz Amerike 6 (avtomobil, motorna kolesa, stroji za obdelovanje lesa); iz Anglije 8 (motorna kolesa, kolonijalno blago, pisalni stroji); iz Avstrije 36 (avtomobil, motorna kolesa, stroji za obdelovanje lesa, pletilni stroji, mlekarški stroji, tehnične novosti, glasovirji, pisarniške potrebšline, ognjegašno orodje, galanterija, kemični preparati, plombe, tekstilna industrija, umetna svila); iz Belgije 3 (motorna kolesa, stroji za obdelovanje lesa); iz Č. S. R. 12 (kemična industrija, tehnične novosti, avtomobili, elektrotehnika, gonilni jermeni, poljedelski stroji, mesarski stroji, sesalke, brizgalne, pisarniški stroji); iz Francije 10 (avtomobil, motorna kolesa, pneumatika, motorne brizgalne, parfumerija, fotografirne potrebšline); iz Holandske 1 (avtomatične tehtnice); iz Italije 5 (tekstilna rija); iz Litve 1 (kemični preparati); iz Nemčije 39 (pisarniški stroji in potrebšline, elektrotehnika, kovinska industrija, pletilni stroji, mlekarški stroji, čevljarški in usnjarski stroji, stroji za obdelovanje lesa, pneumatika, tehnične novosti, galanterija, kemična industrija, tiskana svila, avtorazsvetljava itd.); iz Ogrske 5 (kemični preparati, tehnične novosti, elektrotehnika, umetnostna obrt); iz Švedske 1 (mlekarški stroji); iz Švice 2 (bižuterija, hladilne naprave).

Razstavljalci so bili porazdeljeni v 17 velikih skupinah. Na pismena in ustna vprašanja po uspehu letošnjega velesejma so se razstavljalci pismeno in ustno izjavili ter so se izjave razvrstile po skupinah (vse v odstotkih): I. rubrika: zelo zadovoljnih, II. srednje zadovoljnih, III. nezadovoljnih.

Papirna industrija, grafika, karto-	40	51	—
naža in pisarni potrebšline			
Pohitvo in stanovanjska oprema in	43	40	8
ostala lesna industrija			
Kemična industrija	35	65	
Kozmetika	—	64	36
Industrija živil	33	53	14
Galanterija, bižuterija	7	76	17
Kovinski izdelki in industrija iz			
železa in jekla	67	21	12
Avtomobili, dvokolesa, pnevmatika,			
vozovi, aeroplani	26	47	27
Strojna industrija	86	8	6
Elektrotehnika in razsvetljava	—	79	21
Poljedelski stroji in orodje	43	39	18
Godala, radio	40	60	—

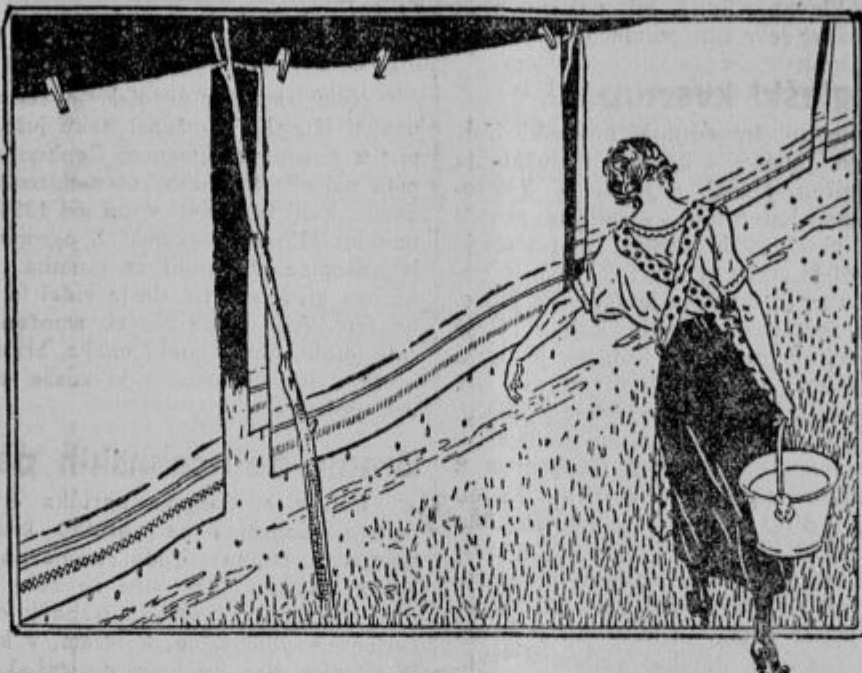
nekaterih devizah za velike zneske, za katere ni kupcev, ker je povpraševanje zelo slabo. Zato je tudi promet bolj slab.

Na efektivnem trgu je omeniti dvig vojne odškodnine, ki je v Zagrebu narasla od 345 na 353, vendar pa je danes že popustila. Gibanje je imelo izhodišče v Zagrebu, ki je potegnil Belgrad za seboj. V ostalih efektihi ni znatnejših izprememb.

DENAR.

Ljubljana. Privatnega blaga je bilo danes dovolj na trgu, zlasti Prage in Newyorka. Dočim je Narodna banka dala London in Curih. Promet je bil slab. Curih 10.935—10.965 (10.95), Dunaj 8.005—8.0075, London 275.85—276.65 (276.25), Newyork 56.80 bl., Praga 168.20—169 (168.60).

Zagreb. Berlin 13.515—13.54, Curih 10.935—10.965, Dunaj 7.99125—8.02125, London 275.80—276.60, Newyork 56.68—56.88, Praga 168.20—169, Trst 308.25—310.25.

Odeje, s katerimi se ravna pravilno, trajajo večno.

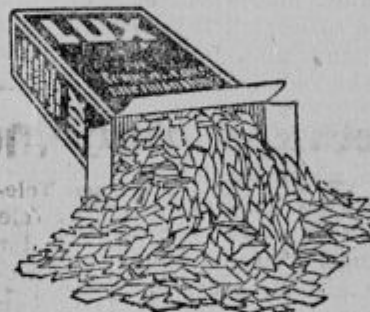
Volnena pokrivala zahtevajo veliko skrbnost pri pranju, tako da ne izgube svoje prvotne lepote in toplote, kateri sta njihove glavne prednosti.

Namočite Vaša pokrivala v dragoceno LUX-ovo peno, pustite isto tako namočeno nekoliko minut, ter jih nato skrbno izperite.

Varate se, ako mistite, da se pokrivala morejo prati na vsaki poljubni način in z vsakim poljubnim pralnim sredstvom.

Uporaba LUX-a se izplača Vam.

LUX

Tekstilna industrija, tekstilna kon-	47	34	19
fekcija, kožuhov., perilo, tepihi			
Usnje in konfekcija usnja	56	41	3
Klobuki	—	88	12
Lončena roba, keramika	—	100	—
Stavbarstvo	—	100	—
Tehnične novosti	49	47	4

Resnih kupcev-interesentov (obiiskovalcev je bilo 90.000) je bilo 12.200. Od teh je bilo iz oddaljenih krajev (v odstotkih):

iz Slovenije in Prekmurja	32	—
iz Hrvaške	16	3
iz Slavonije	3	2
iz Dalmacije	4	4
iz Banata, Bačke	5	7
iz Srema	1	4
iz Bosne in Hercegovine	8	3
iz Srbije	17	7
iz Macedonije	2	4
iz Črne gore	1	1
Inozemcev	7	5

Od inozemcev je bilo največ iz Avstrije, potem iz Češkoslovaške, Nemčije, Italije, Madjarske, Grčije, Turčije, Romunije, Francije, Bulgarske, Poljske, Anglije, Švice, Egipta, Holandske, Belgije, Švedske, Severne Afrike in Amerike.

Oddaja regulacijskih del v Gradašci. Uradni list z dne 16. avgusta 1927, šte. 86, prinaša razglas Gradbene komisije za regulacijo Gradašče o pismeni in ofertni licitaciji za prevzem regulacijskih del v Gradašci, od konca že izvršene nove struge nad Kozeljico do iztoka Glinšice, in v Glinšici do železniškega mostu na Viču, nakar se interesi opozarjajo.

Borza

13. avgusta 1927.

Ta mesec je še vedno v trgovini mrtva sezona, kar se pozna tudi v devizni trgovini. Promet na ljubljanski devizni borzi je bil la točen manjši kakor prejšnji. Kakor se je že v prejšnjem tednu pokazalo, se privatna ponudba deviz zelo veča, tako da so intervencije Narodne banke postale v nekaterih devizah skoro nepotrebne. Tudi v tem tednu se je ponudba deviz zelo povečala. Gre v Curih. Belgrad 9.135, Amsterdam 207.95, Berlin 123.31, Budimpešta 90.50, Madrid 87.20, Dunaj 78.05, London 25.21.125, Newyork 518.70, Pariz 20.38½, Praga 15.38, Trst 28.23¼, Varšava 58, Bukarešt 3.21, Sofija 3.755.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. Celjska 197—199, Ljublj. kreditna 142 den., Merkantilna 90 bl., Prašedion 850 den., Kred. zavod 160 den., Vevče 135 den., Stavbna 56 den., Šešir 104 den.

BLAGO:

Ljubljana. Les: zaključeno drva bukova brez okroglice fko nakl. post. 1 vag. 19.50, deske smreka-jelka 24 mm 4 m od 17—40 cm, paralelne ostrorobe očeljene IV. fko vag. nakl. postaja 1 vagon 860; tendence neizpremenjena.

Deželni pridelki: Notirali so (vse ponudbe): pšenica: bačka nova 78.2 brez dopl. ml. tar., slov. p., 30 dni. prompt 347.50—350, dobava september

355—357.50; sremska nova 78.79 kg. prompt. slov. post., ml. tar., 30 dni 345—347.50; slavonska nova 78—79, 2, prompt slov. post., ml. tar., 30 dni 340—342.50; koruza: bačka nav. vozn., slov. post., prompt, 30 dni 265, ml. tar. 260, pšenična moka fko Lj. pri odjemu celega vag. plač. po prejemu 515. — Tendence: za pšenico neizpremenjena, za koruzo zelo čvrsta; zaključkov ni bilo.

Socialni vestnik

Stavka mizarskih pomočnikov v Mariboru.

Prejeli smo sledeče pojasnilo v tej zadevi:

Mizarski pomočniki iz Maribora so stavili mezdne zahteve na delodajalce z dopisom z dne 22. julija t. l. in sicer:

1. Pomočniki do enega leta po izuči — urna mezda 6 Din. 2. Pomočniki od 1 do 3 let pomočniške dobe urna mezda 8 Din. 3. Pomočniki z nad. triletno pomočniško dobo urna mezda 9.50 Din. 4. Strojni delavci — urna mezda 8.50 Din. 5. Pomožni delavci — urna mezda 5.50 Din.

Delo na montaži, kakor tudi druga dela izven obrata se poleg redne urne plače odškodujejo po sledečem ključu:

Delavci, ki opravljajo dela do oddaljenosti 5 km od obrata prejmejo doklado v znesku 25 odstotkov, do oddaljenosti od 5 do 50 km 50 odstotkov, do oddaljenosti nad 50 km pa 100 odstotkov doklade na svoje urne plače.

Vožnjo po železnici III. razreda ali z avtobusi plača delodajalec in prejme delavec za čas svojega potovanja poleg svoje urne plače še doklado v znesku 50 odstotkov na to plačo.

V izogib raznih oblastvenih intervencij se gospodje delodajalci zavezujejo natančno ravnanju po zakonu z dne 28. februarja 1922. Osobito je strogo izvajati osemurni delovni čas, ki velja za vse delavnice brez razlike enako in ob točnem temu primernem upoštevanju § 10. citiranega zakona.

Prazniki, ob katerih se ne dela so: 1. maj, velikonočni ponedeljek, binkoštni ponedeljek, Telovo, 25. in 26. december ter Novo leto. Vsi ostali prazniki se smatrajo kot navadni delovni dnevi.

§ 1154-b uredbe se priznava kot zakonito določilo.

Odpovedni rok je za obe strani 14dnevni.

Na temelju teh zahtev se je sklical sešatek mizarskih mojstrov dne 6. avgusta t. l.,

da se razpravlja o nadaljnjem postopanju. Po temeljitih pretresu predloženih pomočniških zahtev se je zaključilo sledeče:

Začetna plača za mizarske pomočnike bi naj bila 4 Din na uro, potem se zviša sukcesivno po kvalifikaciji do 7.50 Din. Izvanredno dobro kvalificirani pa dobijo tudi nad to plačo, ampak zmiraj po dogovoru z delodajalcem. — Za strojnega delavca ostane urna mezda kakor dosedaj po možnosti. Delo na montaži izven mesta do 5 km dobi 15 odstotkov doklade na svojo urno plačo, čez 5 km oddaljenosti pa se plače le po dogovoru z delodajalcem. Vožnjo po železnici III. razreda ali z avtobusi plača delodajalec kot delovni čas. Delovni čas naj se izvaja po zakonu. Prazniki ostanejo, kakor so bili predlagani v tamošnjem dopisu z dne 22. julija 1927 z pridržkom, če bi državni prazniki bili napovedani ali da padejo na en drug dan določenih praznikov, se morajo tudi tisti upoštevati in se ne bo delalo in ne plačalo. Odpovedni rok odpade.

Oblastna Inspekcija dela v Mariboru je povabila združbo mizarskih mojstrov v Mariboru dne 11. avg. t. l. k razpravi glede ureditve mezdnih plač. Združba je določila kot delegate k tej razpravi predsednika te združbe z tajnikom in še dva mizarska mojstra, kateri bi naj razpravljali s pomočniki o njih željah. Ker pa niso mogli odobriti pomočniških zahtev, se je razpravljanje preložilo na poznejši dan. — Mizarski združbi pa vendar ni bilo mogoče v tem kratkem času obvestiti vseh mojstrov — je sklicala mizarske mojstre k posvetovanju dne 14. avg. t. l., kar je tudi poročala Inspekciji dela.

Cerkveni vestnik

Križanska Moška in mladeniška Marijina družba ima jutri na praznik Velikega Šmarna zjutraj ob 6 sv. mašo s skupnim obhajilom, zvečer ob 6 pa družbeni shod. Udeležba za vse člane obvezna.

Orel

Vsem odsekom vrhniškega okrožja. V najkrajšem času izpolnite prijavnice za okrožno prireditel v Verdu in pošljite na okrožje. Glede polovične vožnje Vam v najkrajšem času javimo. Bog živi! — Predsednik!

Naznanila

Danes v nedeljo gremo na vrtno veselico Prosvetnega društva pri Sv. Krištofu na vrtu g. Kačiča na Dunajski cesti. Začetek ob štirih popoldne. Za zabavo in drugo preskrbljeno! Čisti dobiček je namenjen knjižnici in pričakujemo obilne udeležbe.

Obrtniška stavbna združba. Tretja javna seja načelstva se bo vršila v torek ob 8 zvečer v Rokodelskem domu. Nadaljevanje razgovora o poslovanju. — Načelstvo.

Vrtno veselico priredi Prvo slov. tamb. društvo »Krimc« v nedeljo 14. t. m. ob 14 v gostilni g. Antona Steinerja, Opekarska cesta 31. V slučaju slabega vremena se vrši prireditel v notranjih prostorih. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

Izjava.

Ker se mi očitno, da sem kot načelnik cestnega okrajnega odbora v Škofji Loki napravil 700.000 Din (sedemstotisoč dinarjev) dolga, sem resnici na ljubo primoran objaviti naslednje podatke:

1.) Na seji dne 2. novembra 1926 je poročal takratni načelnik g. Josip Hafner, da je vsled velikih dolgov najeto posojilo pri Okrajni hranilnici v Škofji Loki v znesku 200.000 dinarjev.

2.) Na seji dne 6. decembra 1926 pa se je ugotovilo, da znašajo dolgovi cestnega okr. odbora še okrog 510.000 Din, kljub temu, da se je že izčrpalo pod točko 1.) omenjeno posojilo Din 200.000.

3.) Na isti seji pa je g. načelnik Josip Hafner odstopil od načelstva, katero mesto sem prevzel za njim jaz. Ker sem s tem prevzemom dobil samo 510.000 Din dolga in nikakega denarja, je jasno, da sem bil primoran dobiti nekje denar za poplačilo omenjenega dolga.

4.) Po sklepu seje dne 8. januarja 1927 sem prosil pri Mestni hranilnici v Škofji Loki za posojilo 500.000 Din, katero sem tudi dobil.

5.) Dobljeno posojilo sem porabil izključno za poplačilo starih dolgov, ki so nastali v letih 1924, 1925 in 1926, torej pred mojim načelovanjem.

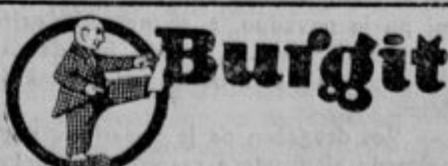
Da odgovarjajo vsa navedena dejstva resnici, je razvidno iz svojih zapisnikov in poslovnih knjig tukajšnjega okrajnega cestnega odbora, oziroma uradnih spisikov Gradbene Direkcije v Ljubljani, kar je vsakomur, ki bi event. še dvomil o resničnosti, na vpogled.

Za časa mojega načelovanja pa se ni do danes napravil še nikakoli dolga, ampak so se krili doslej vsi izdatki z rednimi dohodki.

Prosim, da javnost to izjavo blagohotno upošteva. Proti vsakemu pa, ki bi širil drugačne vesti, bom sodno postopal.

V Škofji Loki, dne 12. avgusta 1927.

Matevž Zihel,
načelnik cestnega okrajnega odbora.

odstranjuje brez bolečin in nevarnosti kurja očesa. Skozi 20 let zdravniško priporočen in preizkušen. Proti potenju nog, gorčic in žuljem „BURGIT“ kopelj za noge. — Burgit Ges. m. b. H. Freilassing. Generalni zastopnik: Ivan Svetec, Nava mesto, Slovenija.

Zanimivosti

Kralj stolov.

V Londonu je mož, ki je za utrjeno človeštvo več storil kot kateri drugi človek na svetu. In ker so utrjeni ljudje prav radi zbadljivi in sitni, je tudi marsikateri prepil prepričal. Poleg tega pa je tudi neverjetno veliko število parov »vкуп spravil«. Ker je tudi ljudi privabil venkaj v sveži zrak, je v zdravstvenem oziru mnogo pripomogel. In kdo je ta javni dobrotnik? To je Mr. Shanly, ali kakor mu v Londonu splošno pravijo, kralj stolov, kakor imamo petrolejske, železniške, svinčene in druge kralje. Na malih, lepih zelenih stolcih po vseh londonskih parkih je njegovo ime vtisnjeno. Kako je prišlo do tega? Pred nekako osemdesetimi leti je šel oče Mr. Shanlyja v Pariz, kjer je videl, da so Parižanom v parkih in vrtovih ponujali stole. Toda to je kmalu pozabil in šele ko je nekoč sedel v londonskem Hyde parku v vlažni travi, ter dobil nahod, mu je prišlo na misel, da bi bilo dobro, ako bi tudi v Londonu imeli v parkih stole. Prosil je za licenco, da sme postaviti v parkih stole in ko je dovoljenje dobil, je pričel z desetimi stoli. Danes pa jih ima več kot pa 150.000. Ti stoli stoje ob potih parkov in črta obrobjena s stoli meri nekako 350 milj ali 591 kilometrov.

Veliko knjigo bi lahko napolnili z po-vestmi, katere so združene s temi stoli.

Nekoč je na stol sedel Skot, ki je bil prvokrat v Londonu. »Ne razumem kaj hočete od mene« je rekel uslužbencu, ki je pobiral pristojbino od stolov. »Dva penija za stol dajte gospod.« Skot je vstal ter stol dolgo časa ogledoval, nato pa rekel »no saj niso dragi stoli v Londonu, bom pa kar dva vzel.«

Neka silno korpulentna dama se je vsedla kar na dva stola ter bila strašno razljučena, ko ji je uslužbenec dejal, da mora plačati za dva stola. »To je nesramno in vaš gospodar bo na škodj vsled tega.« In res je bil, kajti ko je vstala ter se vsedla le na en stol, se je ta takoj zrušil pod njo. »Vsak stol je samo za eno osebo,« je nekoč uslužbenec opomnil mlad par, kateri je sedel na enem samem stolu. »Ze lahko,« je dejala mlada dama, »toda midva sva bila davi poročena in v cerkvi so nama rekli da sva odslej le eno.« Uslužbenec se je popraskal za ušesi ter odšel.

Ponoči stole postavijo tako, da se more voda odtekati, ako dežuje. Neka dama se je pritožila češ, da ponoči park izgleda kot bi bil poln pijancev in da tak pogled slabo vpliva na mladino. — Lastnik stolov Mr. Shanly rad pripoveduje, da se mu je nekoč pripetilo, ko se je vsedel na tak stol, da je prišel k njemu uslužbenec, ki ga ni poznal, ter tudi od njega zahteval pristojbino. Ko mu je povedal, kdo je, je ta povedal, da so mu sate oni dan že trije rekli, da so Mr. Shanly. Seveda je moral neverjetnemu uslužbencu pristojbino oddati. — Nekdo je nekoč uslužbenca vprašal, ako vsako stvar, katero najdejo na stolah, spravijo ter oddajo kot najdeno. »Seveda,« je odvrnil mož. Oni pa mu je pokazal na stolu užaljeno škrtaljšico in ko jo je uslužbenec odprl, je v nji našel — bolho.

Pigmejci.

Pigmejci so najmanjši ljudje na svetu. razum prilikavcev, ki pa so silno redki. Nekdaj so posedali velik del zemlje, toda njih bojzljivost in majhna postava jih je prisilila, da so se vedno bolj umakali in dandanes jih je dobili samo še v centralni Afriki, na Malajskem polotoku, Andaman otokih in na Filipinih. Dasi so temne polti in volnenih las kot zamorci, so vendar neko posebno pleme. Malokdo izmed njih meri pet čevljev. Žene opravljajo polje in sploh skrb za prehrano,

može pa sede doma ter kade dolge cigare. Za solnce ne marajo dosti in ostajajo najraje v senci ali pa ne gredo izpod strehe. Kadar de-žuje, jih pa sploh ni na izpregled. Jedo samo enkrat na dan in za ta obed ženske pripravijo krompir in razna zelišča in vsa vas pride vkup ter se vsede okoli prostora, ki je določen za skupno kuhinjo. Jedo seveda z rokami in pa vsak, kolikor se mu poljubi. Pred nedavnim časom so neki angleški raziskovalci prišli med Pigmejece na Holandski Novi Guineji. Kazali niso nikakega sovraštva do tujcev ter bili zelo gostoljubni. Zanimali so se za vse, za obleko, orožje, užgalice in za zvonček ročnega pisalnega stroja. Plavanje jim je bilo nekaj novega in o kaki pisavi seve niti pojma niso imeli.

Angleški kvartopirci.

Med mnogimi tragedijami kot posledica-mi kupičenja denarja s kartami v rokah, je najbolj tragičen slučaj angleškega kvartopirca White-a, kateremu so splošno pravili »Jimmy«. Nekoč je bil zidar, a pričel je igrati in imel je srečo pri kartah. Delo je popolnoma opustil in vrgel se je samo na karte. Premoženje se mu je množilo, kajti igral je vedno z večjimi svotami. Končno je igral povsod, posebno na dirkališčih in vse mu je šlo po sreči. Kupil si je krasno palačo, bil lastnik gledališča, kupoval in prodajal je velika posestva, kupil Covent Garden za 8 milijonov funtov (2.000.000.000 Din). Na en sam dan pri dirki z njegovim konjem leta 1922, je »zaslužil« 100.000 funtov (27.500.000 dinarjev). Vsak dan mu je prinašal novo premoženje. Igra je bila moto njegovega življenja. Pa je prišel polom in sicer hitro in ne-pričakovano za vse številne prijatelje. Oni, ki je uslužbencu plinarne, ki mu je prinesel račun za uporabo plina, dal napitnine tisoč funtov (275.000 D.), ki je denar takorekoč raz-sipal, je bil uničen. In širila se je novica »Jimmy White je mrtev, ni bil kos, da bi bil prenesel polom.«

Wright, Hooley, Jabez Balfour, Bevan, Bottomly in Jimmi White. To je šestorica naj-bolj znanih angleških kvartašev, a pet izmed njih je bilo skupno kaznovano na 40 let ječe, a dva sta si sama vzela življenje. Kaj jim je ostalo od vsega trumfa, da so toliko drugih »obrali« ali spravili na beraško pali-co? Milijone so izvabili iz žepov drugih, a na zadnje pa samj niso imeli ničesar. Kakor dobljeno, tako izgubljeno.

V desetih dneh okoli sveta.

»Prosim zračni vozni listek okoli sveta.« Take zahteve bo v doglednem času slišati na velikih letališčih, ne da bi se pri tem kdo po-sebno začudil. Kmalu bodo vpostavljene zračne črte, ki bodo obsegale zemeljsko oblo, tako da bo potovanje okoli sveta po zraku prav lahko mogoče. Harper Harry objavlja v ne-kem londonskem listu seznam zračnih linij, ter čas, ki bo za to potreben. »Prva etapa iz Londona bo do Berlina, z večernim letalom od tam pa nadalje v Königsberg. Tu vstopi-mo v elegantno letalo s spalnimi kabinami in restavracijo, katero je namenjeno preko Mo-skve v Peking. Iz Londona do glavnega me-sta Kitajske bi potrebovali samo 60 ur. Tu bi se vsedli v veliko letalo, ki bi v 80 urah preletelo Tihi ocean ter pristalo v San Fran-ciscu. Ekspresno letalo nas od tod prenese v 30 urah v Newyork. V Newyorku pa zopet zasedemo luksuzno letalo ter smo v 60 urah v Londonu. Torej v desetih dneh okoli sve-ta. Da to ni nikaka bajka, to vidimo že danes in ne bo dolgo, ko se bo uresničilo. Jules Verne, ki rabi v svojem fantastičnem opisu okoli sveta 80 dni, bi si kaj takega pač sa-

njal ne upal. Daljša črta bo pa vodila iz Londona preko Pariza v Carigrad, od tu v Kairo ter dalje v Bagdad in Karachi. Nadalj-nja pot pelje v Delhi in Calkutto. Tu bo pri-pravljeno veliko letalo, ki bo opremljeno z vsem komfortom parnika ter potnika poneslo čez Rangeon in Singapore v Port Darwin na avstralskem obrežju. V Melbourne potem ni več daleč. Do tu bo potnik rabil 130 ur. Iz Melbourne na Novo Zelandijo bo rabilo letalo 20 ur. Tu bo na razpolago letalo z luksuznimi kabinami, saloni, promenadnim krovom, pra-vi letišni hotel, ki bo letel do Paname in Per-nambucco, od tu pa v 60 urah v Seville. Iz Seville v London je nato samo še kratek po-let in tako bo v 17 dneh po tej črti mogoče potovati okoli sveta. Le vprašanje časa je, kdaj se bo to uresničilo.

Najhitrejšje bitje na svetu.

Neki angleški učenjak je temeljito pro-učeval letalsko zmožnost neke južnoameriške muhe, znane pod imenom Cephonemya. Uče-njak nazivlje to muho kot najhitrejšje bitje na zemlji, kajti ta preleti v eni uri 1230 km, torej nekako 350 m v sekundi. Z ogromno silo, ki je nakopičena v muhi, se pomika tako hitro, da ima gledalec vtis, da je videl le brezkonč-no črto. Ako bi bil človek zmožen konstrui-rati letalo, ki bi imelo enako brzino, potem bi se dosedanji rekord, ki znaša 460 km na uro, potrojil.

Branje na oceanskih parnikih.

Potnik oceanskega parnika čita rad in mnogo. Knjižnica na parniku ima navadno mnogo posetnikov. Toda čitanje potnik mno-gokrat prekine, ker vtisi se zelo hitro me-njajo na morju. Sedaj je treba k obedu, ve-čerji, v kadilni salon, k igram, v kopef, ples in spanje. Ker pa hoče dotični, ki je bil v branju prekinjen, ono mesto prihodnjič zopet hitro najti, si mesto zaznamuje. Da bi list upognil, tega dandanes noben izobraženec več ne napravi. Pač pa se dobijo v knjigi vsakovrstni predmeti kot znamenja. Zobo-trebeci, vžgalice, ovitki cigar, jedilni listi, pro-grami, razglednice vseh mogočih vrst, fran- kirane in nefrankirane, popisane in nerablje-ne ter še mnogo drugih stvari se najde med listi knjig. Zanimiva je zbirka takih predme-tov, katere ima glavna knjižnica Hamburg—Amerika črte shranjene. Silno mnogo je tram-vajskih vozniških listkov najrazličnejših krajev kontinenta, kakor tudi železniških vozniških listkov itd. Kodri las raznih barv se najdejo stisnjeni med listi, kakor tudi pisma, tudi taka, ki so bila šele pričeta, in sicer v vseh jezikih sveta. Vsako potovanje po kontinentu se zasledi v knjigah knjižnice. Kdor je pustil stisnjene cvetlice iz juga, je znamenje, da je potoval po Orijentu, fotografija piramid itak sama pove, kje se je pozabljivec nahajal. Naj-dejo se tudi posebne izdaje časopisov, katere prejmejo potniki na poti proti polarnim kra-jem. Redkokdaj pa je dobiti v knjigah denar. Nedavno tega pa je neka Amerikanka pu-stila v knjigi bankovec za deset dolarjev na mestu, kjer je bilo dejanje najbolj napeto.

Angleži za padle Hindu-vojake.

Angleška vlada je sklenila v odseku Nueve—Chapele na francoskem bojišču padlim Hindu-vojakom postaviti velikanski spo-menik. Spomenik bo zavzemal prostor 3000 štirjaških metrov. Okolu prostora bo visok zid, levo in desno pa po en paviljon z kame-nitimi stebri. Monumentalni vhod bo tvoril 17 metrov visok steber, ob strani pa dva tигра, vsekana v kamen, katerih vsak bo tehtal 15.000 kg. Vse skupaj bo tvorilo harmonično celoto. V sredini pa bo stal velikanski na-

grobnji spomenik. Na obzidju bodo bele plošče z grbi posameznih pokrajin in na njih imena padlih. V septembru bo spomenik dogotovljen in bo stal tri milijone frankov. Odkrit pa bo šele v aprilu 1928. Razen indijskih knezov je tudi angleški kralj obljubil, da se bo odkritja udeležil.

Milijonarjeva pošta.

»Jaz sem zasebni tajnik zelo bogatega moža, ki je postal milijonar po neki iznajdbi, ki je danes čislana po vsem svetu,« piše neki Anglež. »Opazujte pismonošo, ki pri-naša prvo jutranjo pošto. Navadno je več kot sto pisem, s poznejšo dostavo jih pa pride še toliko. Z paketno pošto pa tudi pride vsak dan do 20 zavojev.

Jaz odpiram vsa pisma, tudi ona, katere imajo opazko »zasebno« ali pa »zaupno«. V največ slučajih so taka pisma prosjačenje, razni nasveti, ali pa tudi nameravane go-ljufije.

Prošnje za podporo raznih zavodov pri-hajajo vsak dan, toda prihajajo tudi takih, katerih nikjer ni in sploh niso nikdar obsto-jali. Zupniki prosijo za podpore cerkvam, a namišljeni »župniki« ravnotako. Tako pismo ima n. pr. glavo »Župnišče svetega Jurja« ta in ta ulica, a pridejana frankirana zalepka ima navedeno samo ulico brez »župnišča«. Seveda tak prosilec zaman poskuša srečo. Drugi opisujejo potrebe cerkve, prosijo za darilo, navedejo ime kraja in »župnika«, po-tem pa pristavijo, da se nahajajo par dni v Londonu, odkoder pišejo in kamor naj se prispevek pošlje. Celotaki prosilci se naj-dejo, ki v enem dnevu pošljejo dvoje pro-senj, a v vsaki prošnji je opisana drugačna težava.

90 odstotkov pisem lahko takoj vržem v koš, ostanek pa položim na stran. Moj go-spodar pomaga v vsaki resnični potrebi, to-da poprej hoče imeti informacije glede res-ničnosti. Vsak teden imam na razpolago 50 funtov (13.750 Din), katere razdelim po svoji volji. Večje vsote pošlje moj gospodar sam, n. pr. bolnišnicam, hiralnicam itd. Nekateri goljufi celo groze, ako jim ne pošljemo ničesar. Taki prejmejo odgovor, da izročimo pismo policiji, ako še pošljejo tako.

V zavojih so pa dostikrat stvari, katerim se moram smejati, včasih pa zdihovati. Av-torji pošiljajo manuskripte novel in roma-nov ter prosijo podpore, da spise izdajo ti-skane. Potem prihajajo modeli najrazličnej-ših iznajdb. Pripetilo se je, da je dospel za-vojni govgav s prošnjo, naj jih moj gospodar kupi.

Zasebni tajnik milijonarja ima torej do-sti posla in najbrže tudi lepo plačo.

Oporoka in okno.

Pred kratkim je v Ameriki umrl Izidor Carfunkel, ki je svojo hčerko strašno kazno-val. Nekoč namreč na njegovo prošnjo ni ho-tela zapreti okna, ob katerem je slonela. To ga je tako užalilo, da je vse svoje veliko pre-moženje v oporoki volil raznim dobredelnim zavodom, svoji hčeri pa samo 50 dolarjev, dasi je bil to njegov edini otrok. — Dr. Vi-ljem Schroeder je svoji ženi zapustil samo štiri šilinge in sicer je navedel vzrok, da ga je v življenju zanemarjala. Svojemu sinu pa je zapustil samo pol penija. Vse premoženje pa je testamentarično zapisal svojemu hiš-niku. — Mrs. Luise Goode je v svoji oporoki napravila pripombo, da se morajo vsi udele-ženci njenega pogreba ustaviti gredle na po-kopališče pri neki gostilni ter na njen račun dobro obedovati in piti, kar so menda radi storili.

Podpirajte naše dijake.

Georges:

Pogrebi.

— Človeško življenje se začne z rojstvom in se konča — s smrtjo, bi rekel ti, pa to ni res, temveč — s pogrebom, s pokopom, mi je modroval Munla Bekir. Kajti dokler ljudje niso pokopani, še niso vsi enaki. In da niso vsi enaki, se najbolj vidi na pogrebi, kjer se hočejo ljudje še poslednjikrat poka-zati v vsi domišljavosti, ničemnurnosti in hi-navščini. Seveda ne velja to za vse pogrebe, temveč za večino in pa v mestu.

— Pogrebi so različni. Pogrebni zavodi jih delijo po razredih. Tako imamo pogrebe prvega, drugega in tretjega razreda. Deliti pa se dajo še drugače. V revne in bogate; v na-vadne, imenitne in slesne; v oficijelne in ne-oficijelne; v civilne in vojaške itd.

— Da veš, če je pogreb reven ali bogat, ti ni treba imeti oči, temveč zadostujejo uše-sa. Revnemu pogrebu se strašno mudi, tako mudi, da pogrebci komaj dohajajo krsto; zvo-njenja je malo, vencev nič. Niti joka ni dosti. Nekaj pa je navadno, a se ne vidi, oziroma ne sliši: dosti resnične žalosti in vdanosti v usodo, skratka dosti odkritosti in malo hi-navščine.

— Ves drugačen pa je bogatinov pogreb. Voz prvega ali drugega razreda, ves pokrit z venci. Navadno pridenejo še en voz za vence; najznamenitejše in najpomembnejše pa nosijo pogrebci v rokah po trije in trije — srednji nosi venec, desni in levi pa držita vsak za en

trak s pompoznim napisom: »ljubljenemu so-progu« ali »ljubljeni soprogi«, dasi ves svet ve, kakšen je bil ta zakon; »zvestemu prijatelju«, kljub temu, da je bil neodkrit in za-hrbten licemer; »poštenemu stanovskemu to-varišu«, dasi vsi vedo, da si je premoženje mogel napraviti le s svojo kosmato vestjo. Za krsto korakajo sorodniki vsi v črnem, na-vadno vsi v novih, nalašč za pogreb naprav-ljenih oblekah. Zenske zastrite z dolgimi črni-mi koprenami, moški s črnimi flori na roka-vih in pokrivalih. Vsi pa držijo črnoobroblje-ne robce pred ustmi. Za njimi pa se vije dolga vrsta cilindrov vseh letnikov, za temi dame v klobukih, nato moški in potem žens-ke. Radovednega špalirja pa je toliko, da mora policija delati red.

— Če je bil pokojnik ustanovnik, pod-pornik ali sploh član kakega društva, se mo-rajo vsa ta društva pogreba udeležiti korp-orativno ali z odposlanstvom, z zastavami in v krogih, da povečajo slavnost. Ako je pokoj-nik iz strahu pred smrtjo ali iz skrbi za svojo dušo različnim dobredelnim ali drugačnim ustanovam volil v svojem testamentu tudi kakšne zneske, morajo seveda vse te usta-nove kar najizdatneje s svojo navzočnostjo pri pogrebu poveličevati pokojnikovo veliko dušo in široko srce njegovo.

»Kaj misliš, da res ni pravih dobrotnikov na svetu,« se vtaknem v Munle Bekirja pri-povedovanje.

— O, so, mi odvrne, a so jako redki. Prav pravi dobrotniki pa niti ne marajo, da

bi jim bil kdo hvaležen za njihove dobrote, najraje vidijo, da za to nihče ne ve. Toda se-daj govorimo o pogrebi in ne o dobredel-nosti.

— Posebno poglavje tvorijo pogrebi ime-nitnikov in mogočnikov, pogrebi narodnih žrtve in mučenicov, pogrebi literatov in umetnikov.

— O, saj vidim, da bi rad vprašal, kaj so to: narodne žrtve in narodni mučeniki. O tem pa je jako kočljivo davoriti. Pri nas mislijo, da je vsak, ki je zaradi nepremišljene besede nasilne smrti umrl, narodni mučenik. A to ni res, kajti v interesu vsake iredente je, da se njene ideje ne izdajajo. Toda pustiva to po-glavje.

— Največ je pri nas pogrebov srednje vrste. Te vrste pogrebi so pri nas tipični. Za-nje se predvsem zanimajo gostilničarji na Martinovi cesti. Pravijo, da so na vse liste naročeni samo zato, da vedo, kaj pripraviti. V drugi vrsti pa se zanimajo zanje pevci, kajti pri teh vrstah pogrebov je še vedno v navadi pogrebščina. Kateri pevec pa ni tudi pivec?

— Pred hišo zapoje srednjega pogreba državljano žalostinko, nakar se začne pogreb pomikati s srednjim hitrostjo. Udeleženi so tudi cilindriv kombinaciji z nečrnimi suknjami, hlačami in kravatami ter s pokrevljanimi čev-lji, za njimi pa se vleče običajno družba. Ko pride pogreb do kapelice na Osojni cesti, je navadno končan. Samo sorodniki se peljejo v fijkarjem na pokopališče, da vržejo tisto pest prsti na krsto. Pred kapelico zapoje pevci

spet žalostinko: Blagor mu, Vigred (nekateri pojejo tudi: regrat) se povrne, Človek glej dognanje tvoje, Nad zvezdami, Travnik je že zelen itd. Bog ve, ali s temi žalostinkami to-lajžijo pokojnika, sorodnike, upnike, dolžnike, ali sami sebe.

— Nato se ljudje razidejo. Nekateri gredo domov, nekateri pa v oštarijo. Oficijelna ža-lost je končana. Ljudje snamejo hinavske krinke in pri pijači se pokažejo zopet take, kakršni so v resnici. Brez trajnega vtisa in koristi je utonilo življenje človeka v večnost.

K. Ettlinger:

Iznajdba pisave.

Iznajdba pisave je dala že mnogim uče-njakom snovi za mnoga globoka modrovanja. Po pred kratkim je držalo neovrgljivo dejstvo, da se je razvila umetnost pisanja iz malih spo-minskih znamenj. Na primer tako, kot delamo mi vzole v robcu, je delal opičji človek z ostrim kamnom zarezo v drevesno kozo. To je po-menilo: »Ne pozabi danes zvečer temeljito premlatiti svoje žene« ali »Misli, da je jutri rojstni dan velikega gorile na Sansibarju.«

Ta teorija naših učenjakov je seveda na-pačna. Kajti pisava je iznajdba edinega geni-jalnega človeka, in sicer, kot tudi iznajdba smodnika, Kitajca. Pred kratkim najden staro-kitajski manuskript nam daje pojasnilo o tem. Glasi se sledeče:

V letu 2463, predno se je povspel Kon-

Zdravstvo

Dr. Benčan — Josephinum

Radium v zdravljenju raka.

Izmed kemistih snovi, ki jih zadnja desetletja rabimo v medicini in zdravilne svrhe proti raku, je gotovo najbolj važen ter za zdravljenje pomemben Radium.

Po svojem fiziko-kemikalnem izžarevanju (emanaciji) uničuje celice, zlasti one, ki so bolezni degenerirale, razpadle. Posamezni organi in celo telo, ki nosi rakovsko bolezensko ognjišče, dobi na ta način znova vitalnih sil, tako da se poskuša uspešno braniti tej bolezni, oziroma omeji že razširjen bolezenski proces. Statistični podatki iz bolnic in klinik ter življenjskih zavarovalnic jasno govorijo, kako je bolezen razširjena in kako velika je umrljivost raka nje na leto. Ne samo bolehn, slabotni, temveč najbolj zdrav in močan človek lahko oboli na raku. Odvisno od tega, kje ima rakovsko bolezen svoj sedež, bolnik hira po počasnem bolehanju, ki je premnogokrat v zvezi tudi z bolečinami in če ni dovolj zgodnje pomoči, postane po par letih ali poprej žrtev zahrbitne bolezni, kateri statistično lahko pripisujemo vsak deset smrtni slučaj. Kot sem že omenil, postane vsak odrasel človek žrtev bolezni, ki je najbolj razširjena v 36.—50. leta starostne dobe. Sicer pa niti mlajša, najmanj pa starejša leta ne ščitijo pred tem socialnim zlom.

Neznatna zatrdila-izpuščaji na spodnji ustnici, na obrazu ali kje drugje na telesu, ki se trdovratno ustavlja vsakemu zdravljenju z različnimi mažami, praški ali domačimi zdravili, nosi v sebi lastnost bolezni, ki stalno napreduje, uničuje celice organizma, se širi ter potom žlez-mezgovnic prenaša bolezen dalje v sosednje organe, tvori tako zvane kolonije ali metastaze, ki znova poženejo bolezenski proces na sosednjem organu. Tako se rak žlezočca ali maternice, kjer se najpogosteje nahaja, lahko razširi v jetra, skozi prsno prepono v pljuča, dalje potom krvnega obtoka v možgane. Iz malega trdovratnega bunkastega izpuščaja na spodnji ustnici se razleže v podčeljustno krajino, kjer napade tamkaj se nahajajoče žleze, ki se od raka nabreknejo, prenehajo v fiziološkem delovanju, otrpnejo in pozneje, ko se je proces razširil, zajedel v sosednje tkivo, začnejo razpadati. Na mestu popreje zdravega tkiva postane navadno že po par letih, če bolezen pravočasno ne zdravimo, težka, krateru podobna razpadajoča rana, ki se širi v sosednje in v globini se nalajajoče telesno tkivo. Potrebno je zgodnje spoznanje bolezni, da jo čimprej ter z uspehom zdravimo zlasti, ker ne vemo za pravega povzročitelja bolezni.

Številni avtorji so na podlagi svojih opazovanj postavili razne domneve o povodu, začetku ter razvoju bolezni. Tako imamo parazitarno (mikrobi, kokcidije-glivice) teorijo, katere zastopniki menijo, da je paraziti, ki povzročajo bolezen. Tako n. pr. dolži Bra parasita necitri ditissima, ki povzroča isto bolezen (male izrastline) na buki in hrastu, kar je dolžil n. pr. Veroninova plasmodiophora brasioli, ki povzroča na zelju posebne degenerativne izpremembe, kot najnovejši bi navedel teorijo E. Smitha o brownigallu. Ta sloveči ameriški rasklinoslovec meni, da se rak solnčaric, pellagonij, pese razvije iz istega vzroka kot rak pri človeku, ter je izoliral iz bolnega mesta na drevesu mikrob, ki je sličen onemu Doyena, Blumenthala. Poslednji je eden iz redkih nemških učenjakov, ki zastopajo parazitarno teorijo raka. Presenetljive rezultate na podlagi parazitarnih poskusov je dokazal tudi Gey z Bernardom v Londonu. Notico o iznajdbi sta objavila lanske poletje in je zbudila v krogih raziskovalcev ne malo interesa in debato ter londonskemu časopisu dala dovolj tvarine za razmotrivanje tega perečega socialnega vprašanja. V znak priznanja raziskovalca na tem važnem dogodku je imenovalo londonško časopisje oni teden — teden čudeža.

Nemški, med njimi posebno Deutschländer, in ameriški raziskovalci pa smatrajo objavo londonskih bakterijologov za zelo prenapeljeno stvar, če ne za znanstven bluff. Med Nemci ima neparazitarna teorija raka mnogo več pristaev, največ za zasluge Conheima, Thierscha, Ribberta, Critzmanna, od katerih vsak zastopa svojo lastno domnevo in neparazitarni teoriji raka.

Iz številnih teorij ter najrazličnejših domnev o bistvu ter patoloških anatomiji raka se da presoditi, kako zagnana, a zato nič manj nevarna je ta bolezen.

Izkušnje tekom stoletij so podučile zdravnike o tem, da je bolezen najbolj razjedljiva v svojem začetku, ko je pat. proces razjedanja še lokaliziran na mestu in ga je mogoče radikalno kirurški potom ozdraviti. Razširja se navadno jako hitro po žlezah-mezgovnicah ali krvnem obtoku in s tem, da ni v svojem začetku boleč, ne opozarja bolnika na nevarnost položaja, v katerem se nahaja. Zato je rak tako zahrbitna in skrita bolezen.

V zadnjem desetletju poskušajo zdraviti raka z radijem, zlasti v zastarelih slučajih, kjer se kirurški potom ne more več odstraniti; sodeč po poročilih ter statistikah iz večjih klinik in iz

mednarodnih zdravniških kongresov, s presenetljivim uspehom. Tako, da so nekatere klinike opustile operativno zdravljenje tudi v samem začetnem stanju bolezni ter uporabljajo izključno Radium sam ali kombinirano zdravljenje z Rtg. X-žarki.

Radium (Ra) je po svoji kemični sestavi element, sličen bariju, ki spada v skupino alkalijev. zemlj. kovin, je kovina čistega belega leska, ki se hitro spreminja v dotiki z zrakom in razkrajava vodo tako da ga uporabljamo v obliki soli (bromatov, chloratov, sulfatov in carbonatov), ki so značilno manj spremenljive.

Fizikalno je radium radioaktiven element, ki ga pridobivamo po petih ponovnih desintegracijah iz urana, s katerim se nahaja skupaj v različnih rudah v nestalnem sorazmerju 1 del radija proti 3.400.000 delom uranu.

Po Röntgenovem odkritju X-žarkov leta 1895. so fenomen fizikalnega izžarevanja (emanacije) vzbudili pozornost učenjakov. Leto dni pozneje je Henri Becquerel pri poskusih na fosforescenco opazil, da sestavina urana izloča žarke, ki imajo svojstvo prodiranja skozi trdna, neprosojna niti neprozorna telesa. Tako je odkril radio-aktiviteto.

Pri analizi uranove ali thorijeve rude sta M. Curie in Mme. Curie-Slodowska, opazila, da so nekatere rude, obsejajoče primes urana in thorija, mnogo bolj radioaktivne kot sta omenjena elementa izolirana. Pri nadaljnjih poskusih sta našla iz omenjenih rud nov element — radium ter najdoba javila v kratkem poročilu pariški akademiji ved v decembru 1898. Žal je mladi iznajditelj Pierre Curie že l. 1906 naglo umrl, dočim Mme. Curie-Slodowska nadaljuje skupaj zopet delo kot sodirektor v radium-institutu pariške univerze.

Prvi radium sta analizirala iz ostankov pechblende (uranovega oksida) iz Joachimovega iz Češke. Dolder niso odkrili na radiju bogato rudo v Katangi v belgijskem kongu, so bile Združene države, Colorado, Portugalska ter okoli Madagaskar dežele, ki so nudile na radiju bolj revno rudo. Je sedaj Belgija, ki daje iz Konga rudo, ki jo obdelujejo v Polenu. Decembra 1922 je šel prvi gram radija iz njenih tvornic. Ne samo z ozirom na redkost rude, ki vsebuje ta element, temveč tudi radi dejstva, da ima celo bogata ruda v Katangi 15 do 20 milijonov delov drugih inertnih primesi poleg 1 dela Ra., je njegova cena jako visoka in nestalna. Ko je izoliran in nima nobenih primesi razen 1/2 ali 1% barijuma, ki mu je najbližji element, ga zmerijo v laboratorijih ter mu dajo obliko kovinastih tul, igel, deščic, da se lahko uporabi v zdravljenju po oficijelnem merilu.

Značilno svojstvo radioaktivnih elementov (uran, radium, polonium, actinium, thorium etc.) je samostojno izžarevanje atomov, ki je spojeno z emanacijo žarkov, ki imajo različne kemične in fizikalne lastnosti. Radioaktivnost Ra je svojstvo njegovih atomov (nedeljivih delcev), zato ostane element nespremenjen po teh kemičnih ali fizikalnih fenomenih in vzrokih. Hitrost emanacije je stalno enakomerna. Ra. je iz vseh radioaktivnih elementov radi svojega s'alnega ter zelo intenzivnega izžarevanja — emanacije — v zdravljenju najbolj priporočljiv. Konstantnost njegove radioaktivnosti se sklepa iz dejstva, da tekem 25 let izgubi s svojo desintegracijo samo 1 odstotek svoje vsebine. Šele po 1690 letih se njegova teža predvidoma in polovico zmanjša (demi — transformacija). Radijevo emanacijo dajejo razne snovi — elementi z različnimi kemičnimi ali fizikalnimi svojstvi. Tako imamo Ra. A., ki se že po 3 minutah na polovico spremeni in daje a-žarke. Radium B., ki se spremeni po 26,8 minutah ter emanira (izžareva) β-žarke itd. Radium F (Polonium) se na pol transformira v 136 dneh in daje zopet a-žarke. Remanirani žarki so treh vrst in Sir E. Rutherford jih je imenoval α., β., γ-žarki.

Imenovani žarki so si bistveno različni z ozirom na njihovo svojstvo globokega prodiranja in imajo zato različno zdravilno moč; a-žarki n. pr. so že v razdalji nekoliko centimetrov v zraku ali po ozki plasti snovi, n. pr. po listu papirja uničeni ter brez učinka.

Žarki β sestojijo iz elektromov, ki so negativni, katere matično jedro razpošilja v hitrosti 80.000 do 290.000 na sekundo. Imenovani žarki so absorbirani po 1 milimeter debeli svinečni plošči ali 4 milimeterski iz aluminija. γ-žarki prihajajo od elektromagnetne vibracije na jako frekvenco. Njihova hitrost je enaka oni luči in žarkov brezžičnega brzojava, torej 300.000 na minuto. Popolnoma jih ustavimo z 10—15 cm debelo svinečno steno. Čeprav ti žarki vsebujejo samo 4,8% to. talne skupne energije, izžarevane iz radija, se zdi, da igra njihova prodirajoča sila z ozirom na zdravljenje najvažnejšo vlogo.

Na splošno lahko trdimo, da so γ-žarki stokrat bolj prodirajoči kot β-žarki in le-ti so zopet stokrat jačji kot a-žarki. Ti α., β. in γ-žarki, ki se zopet delijo na tako zvane mehkejšje in trše po svoji sili in svojstvu prodiranja, ustvarjajo drugotne (sekundarne), posebno če trčijo na element večje atomske teže. Tem drugotnim žarkom splošno pripisujejo več zdravilnih učinkov radiuma, ker se pojavljajo v sredini telesnega tkiva ali veziva.

Poraba (absorbiraja) žarkov je sorazmerna de-

belosti absorbirane tvarine. Sila in efekti izžarevanja se spreminja po razdalji, na katero je postavljena radioaktivna snov in intenzivnost emanacije radijeve soli je sorazmerna količini radijevega elementa, ki ga sol vsebuje. Da ocenimo to količino radija, se poslužujemo metode merjenja, ki se opira na provodnost elektrike, ki jo dobimo pod vplivom radioaktivnih snovi (jonizacije) iz zraka. Hitrost razbremenitve energije izoliranega konduktorja poleg gotove količine radija za ugotovitev zmerimo, če jo primerjamo hitrosti razbremenitve (décharge), napravljene pod istimi pogoji po količini radija, ki nam služi kot vzorec.

NOGOMETNE TEKME ZA POŠKODBENI FOND LNP-A.

Danes in jutri I kolo na igrišču ASK Primorja.

Na sportnem prostoru ASK Primorja ob Dunajski cesti se odigrava danes in jutri tekme I. kola za poškodbeni fond LNP-A. Danes ob 16. igrata najprej Jadran in Krakovo, za njima ob 17.30 Primorje in Hermes. Jutri ob 17.30 igrata Ilirija in Slovan.

Ljubljanski klubi bodo v svojem interesu in v interesu svojih igralcev gotovo storili vse, da bo moralni in gmojni uspeh teh tekem čim boljši. Že v I. kolu se obetajo torej zanimive in živahne igre, ki bodo mogle zadovoljiti publiko. Klubi so v poletnem odmoru precej spremenili svoja moštva, v današnjih in jutrišnjih tekmah bodo preskušali svoje šanse in moči za bližnje jesensko prvenstveno tekmovanje.

Želeti je, da bi publika tudi z ozirom na splošno koristen namen — prebilek je namenjen tudi za poškodovane in obolele igralce naših nogometnih klubov — v čim večjem številu posetila današnji in jutrišnji tekmo ter s tem dokumentirala svoje razumevanje za življenjske interese našega sporta. * * *

Juniorske tekme za prehodni pokal SK Ilirije se nadaljujejo danes in jutri na igrišču SK Ilirije. Ob 8.30 dop. igrata danes Krakovo in Mars, jutri ob istem času pa Ilirija in Krakovo. — Včerajšnja tekma med Ilirijo in Jadranom je nudila lepo igro osobito s strani Ilirije, dočim se je juniorsko moštvo Jadrana odlikovalo v prvi vrsti s požrtvovalnostjo in hitrostjo. Tekma je končala z zmago Ilirije.

Postava Ilirije za jutrišnjo pokalno tekmo z SK Slovanom se glasi: Kreč-Pleš, Verovšek-Zemljak, Dekleva, Zupančič G.-Zupančič I., Šiška, Čirovič, Oman, Doberlet.

SK Jadran. Danes ob 16 na igrišču Primorja tekma s SK Krakovo. Na igrišču morajo priti sledeči igralci: Gärtner, Znidarič, Zor, Kos, Bončina, Pokorn, Rogar, Logar, Brar, Rape, Gaudi, Banovec, Varoga, Jerina. — Tajnik.

SK Svoboda. V ponedeljek, na praznik, 15. t. m. ob 5.23 jutraj odhod z glavnega kolodvora na Jesenice. Igra se s SK Bratislo. Ob 5 morajo biti sledeči igralci na glavnem kolodvoru: Starčnik, Novak, Boncelj, Potrat, Baggia, Sušnik, Kovar, Rado, Seme, Jesenko, Breznik, Skapin. Vsa navedenih igralcev se naj zgleda v nedeljo dopoldne na igrišču, radi prevzema svojih rekvizitov (opreme).

NAD STO KILOMETROV V DONAVI.

V »Sportnem tednu« poročamo o 19 letnem Edvardu Bernatu, ki je plaval po Donavi od Melka do Dunaja, 107 km. Plaval je sicer navzdol, s tokom, a vseeno je to zelo lepo, posebno še, ker mu je včasih nagajal nasprotni veter. Sicer je bilo pa vreme prav ugodno in je mogel plavati Bernat s povprečno hitrostjo nekaj nad 10 km na uro. Za 107 km je porabil namreč 10 ur in 5 minut, 100 km je preplaval v 9 urah in 24 minutah, kar se doleži ni posrečilo še nobenemu avstrijskemu plavcu. Na koncu plavanja se je počutil Bernat prav dobro in so mu kaj radi verjeli, ko je dejal, da bi bil lahko plaval še naprej. Jedel je med plavljenjem prav malo, košček šunka in šokolado. Pravi, da bo skušal napraviti nove rekorde, topot pa v stoječi vodi, kar mu bo seveda dosti več štetlo.

OD 1 URE 35 MINUT NA 52 UR 11 MINUT. V 18 letih.

Leta 1909. sta letela brata Orville in Wilbur Wright na Tempelhofu pri Berlinu neprestano po zraku 1 uro in 35 minut; govorili so tedaj o svetovnem rekordu brez primere. To sta ona dva brata Wright (izg. rajt), ki se jima je šest let prej prvič posrečilo, da sta letela po zraku z letalom, ki ga je gnil motor. Letela 1904. sta napravila z 800 m prvo krivuljo po zraku in še istega leta poln krog. V Evropi so govorili o obeh Amerikancih kot »zlaznivih bratih«, dočim so ju v Ameriki imenovali »leteča brata«. Letela 1906. sta prišla v Evropo, da zbršeta svoj nazivke; letela sta v Franciji in Italiji. Letela 1909. sta letela na Nemškem. Orville je letel tedaj tudi z nemškimi prestolonaslednikom

Razen Belgije je posebno bogata na Ra. rudl Češka, kjer so začeli zadnji dve leti uporabljati Ra. kot zdravilno sredstvo na klinikah zlasti pri raku maternice.

Sodeč po dosedanjih uspehih zdravljenja raka z radijem lahko pričakujemo, da bo v bodočem terapija raka olajšana in bolj gotova. Ko se bo radijeva ruda bolje eksploatirala, postane ta draga kovina cenejša in na ta način tudi nam dostopna. Kot se čuje, misli baje ministstvo za ljudsko zdravstvo nabaviti to dragoceno snov za bodoči institut proti raku. Napredek in namero moramo samo pozdraviti.

Sport

15 minut po zraku, in je oče prestolonaslednika zato zelo oster. Istega leta, 1909, je prekosil rekord Amerikancev Francoz Henri Farman; ostal je v zraku 4 ure in 17 minut. Leta 1914. mu je vzel rekord Nemec Langer s 14 urami in 5 minutami, in še istega leta je letel Nemec Böhm neprestano 24 ur in 8 minut. Vojska je rekorde prekinila.

Leta 1923. letita brez presledka Amerikanca Ready in Kelly 36 ur. Tako je šlo naprej. Zadnji rekord sta napravila letos Amerikanca Chamberlin in Acoste z dobrimi 51 urami, in te dni jima ga je vzel nemško Junkersovo letalo z dobrimi 52 urami. V 18 letih od polkrake ure na 52 ur! Nemški aeroplan, ki sta ga vodila Ristic in Edzard, je preletel okoli 6500 km, torej nekako toliko kot Chamberlain in Levine pri letu iz Amerike v Evropo. Če vzamemo Ljubljano za izhodišče, bi prišli s letalom 6500 km že severni tečaj daleč tja proti Ameriki in v severno Sibirijo, proti jugu daleč naprej od ekvatorja, proti zahodu noter tja do Amerike, proti vzhodu v Mandžurijo.

V drugem razvoju gre letalo isto kot avtomobil, ki je postal iz sportnega aparata prometno in transportno sredstvo. Kakor avtomobil je začel tudi aeroplan odkrivati dolejšje poznane pušavske in stepne pokrajine ter je začel obratovati nad njimi s točno natančnostjo. Aeroplan drsi od sporta proč v torišče svetovnega prometa in svetovnega gospodarstva. To je v prvi vrsti pomen zadnjih rekordnih poletov. Res je, da je vsak ponosen na rekord; res je pa tudi, da dokazujejo taki poleti usposobljenost aeroplana kot prometnega sredstva za prekoceanski in prekokontinentalni promet. Hitro živimo! Pred 23 leti je napravil aeroplan prvo krivuljo, danes se obrača, kakor se hoče, in leti brez prestanka več kot dva dni zapored ter napravi pot 6000 do 7000 km, od kontinenta čez oceane do drugega kontinenta. In kje so meje!

Sportni teden

V prvi vrsti moramo omeniti izredni uspeh naših Orlov v Kölnu. Zmaga Kermavnerja v dvanajsteroboju je med najlepšimi listi v zmagovalnem orlovskem vencu. Veseli nas ta zmaga še posebej zato, ker so naši telovadci v Kölnu videli, kaj pomeni v inozemstvu sport, in bomo imeli pri našem smotrenem delu nove in izborne pomočnike.

Na nogometnem polju zastopata Jugoslavijo danes v boju za srednjeevropski pokal BSK in Hajduk, prvi proti Hungrari, drugi proti Rapidu. Zmagovalec v prvem boju nastopi v drugi rundi proti zmagovalcu v boju Sparta: Admira, zmagovalec v drugem boju pa proti zmagovalcu v boju Slavija: Ujpest. Bo postalo izredno živahno. — Dunajski Avstriji, ki gostuje na Norveškem, se dobro godi; v Oslo 6:1 in 8:0, v Bergenu 3:1, v Stavneru 1:1. Itd.

Tehniška komisija Mednarodne zveze tenisa se je načelno izrekla za udeležbo na olimpiadi, a deželne zveze morajo v to privoliti. Podale bodo primerne izjave.

Vroče je in kopat se gremo pa za stavo plavama. Prav lepo bi bilo plavati v novi plavalnici v San Francisco; 70.000 dolarjev so zazidali vanjo, 305 m je dolga, v sredi 45 m široka, na obeh koncih pa po 30 m. V Ameriki biva joča Švedinja Marta Norelius je plavalna 1 miljo v 25 minutah in 18,4 sekundah, Angležinja Laverty 440 yrdov v 6 minutah in 20 sekundah, Nemka Braunova je zboljšala svetovni rekord 400 m od 6:37 na 6:09 in je plavalna 100 metrov v 1 minuti in 17 sekundah. Arne Borg je porabil za 880 yrdov samo 10 minut in 39 sekund (10:33 je njegov svetovni rekord); pri nemških prvenstvenih tekmah je plaval Heitmann 100 m prosto v 1:03, Heinrich v 1:03,4, 400 m prosto Heinrich v 5:20,8, 100 m na hrbtu Küppers 1:13, 100 m prsno Rademacher v 1:20,3, 100 m prosto Erkensova 1:17,3. — Po Donavi navzdol se je pa podal 19 letni Avstrijec Bernat, od Melka do Dunaja; 107 kilometrov dolgo pot je preplaval v 10 urah in 5 minutah, za 100 km je porabil 9 ur in 24 minut. — Nismo hoteli verjeti, ko smo brali o Spencejevem plavljanju 100 m v 1:14; je bilo res napačno poročano, niso bili metri, temveč yardi. — Anglež Lescombe in Egiptan Helmi nista uspela, ko sta hotela preplavati Kanal. Pač pa je uspel 22 letni

futse po ubitju velike morske kače do vladarja neba in sedmih zemeljskih obel, je vladal na Kitajskem modri in hrabri cesar Hong-Long-Li. Nikomur kot njemu ni pripisovalo človeštvo, da bo izumel nekoč smodnik. Tako moder je bil. Če je govoril, so nehali brenčati hrošči, morje je jenjalo šumeti, veter je potihnil s svojo sapo in so ležali vsi podložniki na trebuih, da poslušajo njegov modrost. In je zbral vse modrece dežele krog sebe in je tiste, ki jih je razumel, bogato nagradil s darili, druge pa je ukazal pobesiti.

Nekega dne se je javil pri njem slep berač, ki je trdil, da je napravil čudovito iznajdbo. Straže v palači so ga hotele zavrniti — in nisem se omenil, da je Hong-Long-Li iznajditelj straž v palačah — toda tujec se ni dal odgnati od praga. Pa so mu slednjič stražarji le ugodili, kajti cesar je ravno spet pričel govoriti, in so morali raditega vsi popadati na svoje trebue.

Vsiljivec se je podal naravnost k Hong-Long-Li-ju, napravil predpisanih tristoštiriinseddeset poklonov in je začel:

»Solnce zemlje, planetni sistem iztoka, protokin cvet paradiža! Tvoj ničevi podložnik, pasji sin Pi-Pa-Fo poljublja zavidljivi prah tvojih nog! V svoji ničnosti sem se drznil napraviti iznajdbo, ki bi pripadala prav za prav tebi. Ker sem pa že tako nesrečen, da sem jo napravil sam, se krivim pred tvojim tronom in zaprošam milosti, da ti lahko sporočim svojo iznajdbo!«

Hong-Long-Li se je nasmešnil s tistim mi-

lostnim nasmehom, od katerega izvira storkitajski pregovor: »Po smehu spoznaš modri-jana«. In je nato pozval Pi-Pa-Fo-a, naj odkrije kopreno svoje tajne. In Pi-Pa-Fo je govoril: »Ti, ki mu ni nič nepoznano, veš gotovo, da sem slep že izza svojega rojstva. Tisočkrat nesrečnega se smatram radi te napake, kajti ni mi radi tega usojeno, da bi bil deležen nadzemskega užitka tvoje vzvišene lepote. Vsa pes se lahko teši ob sijaju, ki prihaja iz tvoje glave, in so napram njemu solčni žarki kot neprodne meglene cunje, samo jaz ne.«

Hong-Long-Li mu je dal znamenje, naj nadaljuje, česar pa Pi-Pa-Fo seveda ni mogel opaziti.

»Ker so me torej bogovi oropali obličja, pa so mi tem bogatejšje blagoslovili mojo vranico. Saj veš, o Hong-Long-Li, da je vranica sedež modrosti, to je tista vranica, o kateri trdijo zdravniki, da nibež prav dobro ne ve, čemu je. Ker torej ne morem gledati, sem skušal, da bi bolje slišal. Pa sem vse slišano kmaul prodabil in sem se trudil zato, da bi našel sredstvo, zapomniti si izgovorjene besede. In se mi je posrečilo.«

»Sem pa res radoveden!« je menil vladar in napel levo uho. Kajti doslej je poslušal samo z desnim.

»Vzel sem vrv iz posvečenega prediva. V to vrv sem delal vozle. Pri črki a sem napravil navaden vozle, pri črki b sem zavezal dvojnega in tako dalje. Za vsak glas sem si izmislil poseben način vozlov. In sem tudi za posamezne besede, ki se na Kitajskem uporabljajo poseb-

no pogostokrat, kot »pasji sin« in »krivogledni šakale«, izumel posebne vozle. Štirideset let je preteklo po Hvangho-ju, kar sem odkril očaran od slovesa tvoje lepote to iznajdbo. Štirideset let sem se vadil v umetnosti vezanja vozlov, in sem danes v stanu zavozljati vsak pogovor. Če ga hočem priklicati spet nazaj v spomin, si dam le svojo vrv drčati med rokami in ponovim lahko pogovor besedo za besedo.«

In pri tem se je vrgel Pi-Pa-Fo na hrbet in dvignil v znamenje svoje ponižnosti desetkrat desno nogo in desetkrat levo nogo.

Dasi Hong-Long-Li v svoji modrosti ni vedel, čemu naj mu koristi ta posebna nova iznajdba, ga je poročilo jako zabavalo in je dejal:

»Čuj, Pi-Pa-Fo, sin tulečega šakala in pisakačje sove, kaj ti govori tvoj cesar! Tvojo umetnost bom preizkusil. Če se ti posreči, ponoviti samo dan kasneje govor, ki ga bom imel jutri pri polaganju temeljnega kamna kitajskega čidu, to bom imenoval za nadmandarina mesta Zung-ču, ki ga mislim v kratkem osvojiti. Če se ti pa ne posreči, boš obošen na najvišjih vislicah naše dežele.« S temi besedami mu je dal krepko bro, kar pomeni na Kitajskem, da je avdiencia končana. In je naslednji dan prispel Pi-Pa-Fo točno na svečanost. S seboj je prinesel vrv, ki je bila tako dolga, da bi bili lahko z njo povisili vse lopove kitajske cesarstva.

In država je imela takrat 250 milijonov prebivalcev.

Cesar je imel dolg in lep govor. Dve uri je govoril neprenehoma, le tu pa tam je napravil mal premor in se ozrl na vozljajočega Pi-Pa-Fo-a. Kajti njegove roke so delale kot dve poljski miši, in ravno ko je izpregovoril vladar svojo poslednjo besedo, je zavezal poslednji vozle: in bila je takrat tudi vrv pri kraju.

Z veliko nestrpnostjo je pričakoval Hong-Long-Li naslednji dan iznajditelja.

»Ali se ti je resnično posrečilo, dobesedno zapomniti si ves moj govor?« je vprašal.

Pi-Pa-Fo je potrdil, kajti pomagal je z obema uhljema.

In se je nasmešnil vladar in ukazal, naj prične.

In Pi-Pa-Fo je pričel. Toda čim dalje je bral, tem temnejše je postajalo vladarjevo obličje. Premikal se je nemirno na svojem tronu semintje, se grizel v svojo spodnjo ustnico in sipal strašne poglede na nič slutečega Pi-Pa-Fo-a. Njegove pesti so se krčile in se je ponovno zravnil, ko da hoče prekiniti govorilca. Slednjič je končal Pi-Pa-Fo.

Tedaj se je dvignil cesar v vsej svoji veličasti in rekel z gromovitim glasom: »Dovolji! Vso to oslarijo sem načrteval včeraj? To je strašna iznajdba! — Trabant, pridi! Pi-Pa-Fo-a in ga obesite na najbližji murvi!« —

To je dosloven prevod tistega starega rokopa, čigar pristnost sem si dal overiti s podkupnino dvanajstih denarjev od mandarina, ki je hranil ta rokopis.

visarniški nastavljenec Temme, iz Londona. Prosil je ravnatelja za dopust in se je peljal na Francosko; nazaj je pa plaval, 14 ur in 37 minut. On je v vrsti »Kanalceve enajsti.

V Londonu je vesljal čoln z osmimi veslači, vsi so bili slepi. Vsaj to veselje imajo. 19. in 20. t. m. se vršijo v Como (Italija) evropske veslaške prvenstvene tekme in hkrati je tam redni občni zbor Mednarodne veslaške zveze.

Ko se skopljeh v naveslaš, greš iz vode in hitiš domov. Morda s kolesom. Dobro je, če si tako dober kolesar kot je Šveicar Notter, ki je vozil pri Zürichu 230 km v 7 urah 44 minutah in 36 sekundah; ali pa Tachudi, ki je vozil pri Solingenu 175 km v 5:45; ali pa kolesarja Tonani in Knappe, ki sta na Rüttovu areni prevozila v 3 urah 11:25 km. V 24 urah je za tandeumom prevozil na Angleškem Holdsworth 517 milj in 630 yardov, to je 832,6 km. — Engel pravi, da bo ostal še amater. Vse dirke svetovnega prvenstva, v Kölnu, v Elberfeldu in na Nürburgringu, so nešle 162.000 mark. Toliko ni dalo še nobeno svetovno kolesarsko prvenstvo.

V vodi lahko tudi opazujemo Junkerjevo letalo, ki je pri zadnjem rekordnem poskusu ostalo v zraku 52 ur in 11 minut, nov svetovni rekord. Sedaj bodo tudi Nemci leteli čez Atlantik, a v obratni smeri kot je običajna, iz Evrope v Ameriko.

V Ameriki se bo boril 22. sept. Dempsey v revanšnem boju s Tunneyem. 100.000 dolarjev je dal Tex Rickard za prepusitve stadiona na Soldiers Fieldu pri Chicago: 155.000 vstopnic bo prodal, od 5 do 40 dolarjev eno.

Močno težkoatletsko armado imajo Nemci, 39.255 članov v 823 klubih; 14.962 jih goji rokoborbo, 11.717 jih dviga težke uteži, ostali gojijo druge sportne vrste. Svetovna prvenstva na Dunaju se pa ne bodo vršila; predrago je, in drugo leto je itak olimpiada.

Najlepši sport je pač s plavanjem združena lahka atletika. Vse polno novega moremo poročati. Na primer, da bodo po angleškem zgledu Francozi v bodočem letu razpisali svoja prvenstva kot mednarodna; ali pa, da pričakujejo v Amsterdamu 12.000 atletov tekmovalcev; ali pa, da so Avstrije pri lahkoatletskih tekmah v Hütteldorfu (Dunaj) zldžale kar sedem avstrijskih ženskih rekordov, itd. O Gunnovi smo pisali že pred tednom, da je napravila s skokom na daljavo 557,5 centimetrov nov svetovni damski rekord; sedaj pa pišejo listi 567 cm, pa ne more biti, ker je zapisano 18 čevljev 3 in pol cile; smo preračunali in je le 557,5 cm. — Švedski maratonski tek 42,2 km je dobil Ohlsson v dveh urah 43 minut in 35,8 sek., od 24 tekmovalcev jih je prišlo samo 6 na cilj; angleški maratonski tek je dobil Ferris v 2:48:44, nemškega Wanderer v 2:58:30, finskega pa Martelin v 2:31:23,2. — V Kölnu je tekkel Houben 100 m v 10,6, Paulen pa 400 m v 48,9, 4 × 400 m Nemški nogmetni klub Berlin v 3:20,2, nov nemški rekord. — V Stockholmu je vrgeel Nummi kopje 65,16 in 68 m daleč in bi bil to nov svetovni rekord, pa je pihal veter v smeri kopja, in ni rekord (ima ga Lindström 66,62 m). Petersen je tekkel 110 m lese v 14,9. Švedski klub Linnea je porabil za 4 × 1500 m 16:38,7, Sjögren kot zadnji je tekkel 1500 m v 3:57. Samo par sekund manj, 16:41, je porabil nemški klub Teutonia Berlin. Kako dober tekalec je Nummi, se vidi iz njegovega zadnjega teka na 3000 m (torej 2 × 1500 m) v 8:31,2. — Francoz Degland je zalučil kopje 61,88 metrov daleč, nov francoski rekord, njegov rojak Martin je tekkel 800 m v 1:52,31, nov francoski rekord (svetovni 1:51,6), Wirathi 1:54,2. Baraton v 1:55,6; Irec Eachen 880 yardov ali 804,665 m v 1:57,4, Italijan Davoli 800 m 1:56, Darany Kroglja 14,74 m, Szepes kopje 60,90, ogrski junior Szabo 890 m 1:59,2, diskos Marvalti 44,60 m. — Doberman je skočil že 7,62 in 7,65 m daleč, samo malo prestopil je. — 21. t. m. bodo startali v stadionu Colombes (Pariz) Houben, Schüller, Körnig in Wichmann v vrsti 4 × 100 m in bodo skušali zboljšati svetovni rekord 41 sekund; tekališče v Colombes je izredno hitro.

Se dame. Avstrijka Schurinek je tekla 100 m v 12,8, Nemka Gladitsch tudi v 12,8 in je skočila 5,29 m daleč, a ne toliko kot Bredowa, ki je skočila 5,45 m daleč. Bredowa je skakala tudi v višino in je dosegla z Bonnetmüllerjevo vred 1,45 m. Langljeva je vrgla diskos 34,75 m daleč, kroglo pa 11,32 m, nov svetovni rekord. Nova svetovna damska rekorda sta tudi tek 4 × 100 m Viktorja iz Magdeburga v 49,9 in pa tek 800 m Betschauerjeva v 2:23,7.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315,8, Barcelona 344,8, Praga 348,9, Leipzig 365,8, Schenectady 379,5, Stuttgart 379,7, Toulouse 392, Hamburg 394,7, Frankfurt 428,6, Brno 441,2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461,5, Langenberg 468,8, Berlin 483,9, Dunaj 517,2, München 535,7, Budapest 555,6, Varšava 1111, Carigrad 1230, Königswusterhausen 1250.

Nedelja, 14. avgusta.

Zagreb: 20.30 večerni koncert. — Barcelona: 21.20 in 22. kvintet, 22.40 koncert. — Praga: 17—18 koncert, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila, 22.20—22.50 prenos iz Nar. doma. — Leipzig: 8.30 cerkveni orgelski koncert, 11 orkestralni koncert. — Toulouse: 12.45 in 20.45 koncert. — Frankfurt: 11.55 zvonjenje z darmsladskega gradu, 15 koncert zagrebškega pevskega zbora »Zorac«, 20 klasična kitajska glasba. — Brno: 17 popoldanski koncert. — Paris: 14 koncert. — Oslo: 20 koncert. — Langenberg: 16.40 petje moškega zbora. — Dunaj: 16 popoldanski koncert. — Varšava: 20.30 večerni koncert. — Carigrad: 16 in 19.30 turška glasba.

Ponedeljek, 15. avgusta.

Zagreb: 20.30 koncert kvarteta. — Breslau: 21 vokalni koncert. — Barcelona: 21.05 in 22.50 kvintet. — Praga: 20 vojaški koncert, 21 koncert, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila. — Leipzig: predavanje: organizem in elektrika. — Schenectady: 19.30 in 23.30 orkestralni koncert. — Stuttgart: 16.15 in 20.15 koncert. — Hamburg: 12.30 in 14.05 koncert. — Brno: 11 koncert. — Rim: 21.10 koncert. — Paris: 14 in 21 koncert. — Dunaj: 16 koncert. — Budapest: 12 in 22.10 ciganski koncert. — Varšava: 20.15 večerni koncert. — Carigrad: 16 in 19.30 turška glasba.

Torek, 16. avgusta.

Zagreb: 20.30 ruski večer (petje). — Breslau: 20.15 koncert. — Barcelona: 17.40 kvintet. — Praga: 13.30 in 16.45 borzna poročila, 20 vremenska napoved, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila. — Leipzig: 16.40 koncert. — Stuttgart: 16.15 popoldanski koncert, 18.45 o tehniki, 20 koncert. — Toulouse: 12.45 in 20.45 koncert. — Hamburg: 12.30 in 14.05 koncert. — Brno: 19, 20 in 21 koncert. — Rim: 17.45 orkestralni koncert. — Paris: 14 koncert. — Oslo: 21.30 klavirski koncert. — Langenberg: 20.30 simfonični koncert. — München: 18 »Figarova svatba«. — Budapest: 21 simfonični koncert, 22 ciganska glasba.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iscejo

Boljše DEKLE

izobražena, želi v kaki boljši gostilni na štajerskem ali Dolenjskem mesto NATAKARICE. — Opravljala bi tudi druga domača dela. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Zanesljiv« štev. 6102.

DEKLICO

15 let staro, z 2 meščan. razredoma, bi radi oddali na deželo ali v mesto kot vajenico v kako trgovino. Ponudbe upravi pod »Z vso oskrbo« 6292.

Službo upravitelja veleposresta, lesne industrije, zadrage ali slično išče za takoj izvršeno, praktično strokovnjak Slovenec, vešč vseh panog vzornega, modernega kmetijstva, popolnoma izveščen v lesni in drugi strojni in trgovini, veziran v knjigovodstvo, korespondenčno itd. Dolgoletni samostojni upravitelj z prvovrstnimi spricvali. Zmožen slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika. Zaupna oseba, samski, trezen, marljiv in pošten. Gre kamorkoli. — Če nekega ponudbo na upravo Slovenca pod: »Upravitelj Stokovnjak«. 6284

KOVAŠKI pomočnik prvovrstna moč, trezen, zanesljiv, ki je izurjen zlasti v podkovanju konj, išče mesta v večji kovarnici. — Naslov pove uprava lista pod št. 6199.

HLAPEC oženjen, z enim otrokom, išče službe h konjem ali gre za hišnika. Naslov v upravi pod številko 6269.

KOČIJAZ k paru konj, oženjen, brez otrok, išče mesta. Gre tudi za hišnika. Naslov v upravi: štev. 6270.

STROJNIK zmožen popravil pri parnih žagah, dober brusar, vajen elektrike — išče službe. Nastop po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6295.

Mlinar-pomočnik želi premeniti mesto, ali vzame mlin v najem. Je pošten, trezen in zanesljiv. — Dopise pod: 26 let star upravi »Slovenca«.

Dekle vajeno vsakega hišnega dela — išče m za Zemun. Plača dobra. — Naslov: Dr. A. PULJO, Rogaska Slatina, Aleksandrov dom 23.

Šoferja hkrati hišniški — sprejem v Ljubljani. Poleg stanovanja in okrog 2000 m² polja ima plače 1300 Din mesečno. Oskrbovati mora vrt in druga malenkostna gospodar. dela. V pošte pride le trezen, oženjen prosilec. Službo nastopi 1. sept. ali tudi pozneje. — Ponudbo z navedbo dosedanjega službovanja je nasloviti na upravo »Slovenca« pod šifro: »Šofer« št. 6065.

Učenca sprejem v svojo spece-rijsko trgov., kateri mora imeti 2 razr. srednje šole šolske izobrazbe in vso prehrano pri svojih starših. L. Krivic, Ljubljana.

Sprejem več dobrih zidarjev in delavcev — Stavbno podjetje IVAN OGRIN, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje štev. 8.

Mesarskega učenca močnega in pošten. staršev, se sprejme. Naslov v upravi pod štev. 6231.

Krojaškega vajenca sprejme takoj trdka Anton Presker, Ljubljana Sv. Petra cesta štev. 14.

Stavbni polir zidarjev in več dobrih (tudi akordanti) dobi mesto v Ljubljani takoj pri gradbeni trdki. — Naslov v upr. lista pod št. 6258.

Učenka

poštenih staršev se sprejme v manufakt. trgovino. Imeti mora 2 mešč. šoli. Oskrba pri starših. Cenj. ponudbe na upravo pod: »Manufaktura« št. 6236.

DEKLICO

pošteno in zanesljivo, od 15 let naprej, sprejemem za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi: št. 6277.

PRODAJALKA

dobro moč, sprejme M. BERDAJS, trgovina z mešanim blagom in semen, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši. 6274

Ključavničarski pomočnik pošten, vreden, vojašine prost in v tej stroki zelo dobro izveščen, dobi takoj službo. Hrana in stanovanje v lastni oskrbi. Plača po zmnožnosti. Ponudbe pismene ali osebne na naslov K. Albrecht, Kamnik. 6278

VAJENEC ali VAJENKA se takoj sprejme. — D. MARINKO, urar, Ljubljana, Florjanska št. 31.

Vajenec ali vajenka se sprejme v galanterijsko in delikatesno trgovino. Za hrano in stanovanje je preskrbljeno. — Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Takojšen nastop« št. 6129.

Poverjeniki oziroma posredovalci se sprejmejo za vse kraje Slovenije proti nagradi. — Ponudbe na: »Ljudska samopomoč« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45.

VAJENEC! iščem krepkega vajenca za pilarsko brt. Iv. Figar, pilar, mojster, Ljubljana, Vošnjakova ulica štev. 6.

KUHARICO popoln. samostojno, išče za 1. sept. slovenska rodbina v Zemunu. Plača dobra. Ponudbe na naslov Ana Pretnar, sedaj Podbrezje pri Podnartu.

VAJENKA za specialno ključavničarstvo sprejem takoj. Lovro Rozman, ključavničar in izdelov. tehnič, Ljubljana, Križevniška ul.

Pekov. vajenec se sprejme. — Pismene ponudbe na J. SASEK, Ljubljana, Celovška 62.

Pušcarski pomočnik samostojen delavec ter izveščen kopitar, se išče takoj za stalno mesto. — Ponudbe poslati upravi pod »Eksistenca« št. 6213.

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE za razprodajo srečk na obroke, išče Bančna poslovalnica BEZJAK v Mariboru. 5512

Stanovanje 2 sob, kuhinje in pritlikin, cirka 500 m² vrta, o d d s 1. sept. na Brinju ob Dunajski cesti Pokojniški zavod v Ljubljani.

POSTANETE TEHNIK risar, mojster itd., s pomočjo teh. študij na domu (Fernstudien) — vse smeri. Obsirni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37, Liège, Belgija.

Sedmi natis velike izdaje Slovenska kuharica Priredila S. M. Felicita Kalinšek Vsestransko spopolnjena izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 umetniškimi prilogami v naravnih barvah (193 barvanih slik). Elegantno vezana 160 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Kdo mi da SOBO V MESTU ali okolici, za lepo po-hištvo? Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6289.

Iščem lepo, zračno, solnč. stanovanje 4 do 5 sob, v novi hiši, sredi mesta ali v vili. — Pismene ponudbe z opisom stanovanja in najemnimi pogoji na glavno pošto Poštni predal 153 pod naslovom Stanovanje.

LEPO stanovanje 2 sobi, steklena veranda, kuhinja, jedilna shramba, dve kleti itd., vrt in ev. pokrit prostor za avto, se odda v najem s po-hištvo ali brez njega. — Vila dr. Jamšek, Litija.

Opremljeno SOBO z električno razsvetljavo oddam s 1. sept. solidnemu gospodu. — Jurčičev trg št. 2, I. nadst., levo.

DIJAKINJA nižjih razredov se sprejme na stanovanje in hrano. — Maribor, Mlinska 6.

DIJAK se sprejme na dobro hrano in stanovanje v Celju, Vrvarska ulica 1, pritl., (blizu kolodvora).

2 gospodični ali dijakinji se sprejmeta na stanovanje in hrano, lepo meblirana soba, pri družini brez otrok, Naslov pove uprava »Slovenca« v Mariboru.

DIJAKINJA I razr. gimn. išče hrano in stanovanje pri krščan. družini v bližini Zvezde. — Ponudbe na L. Erjavec, Medvode.

DIJAKE (-inje) sprejme boljša rodbina v celo oskrbo. — Naslov v upravi lista pod št. 6262.

Dva dijaka sprejemem na stanovanje in hrano. — Več se izve v Florjanski ulici št. 9/L

Prvovrstna hrana za DIJAKE kakor tudi za uradnike in drugo cunj. občinstvo, nudi se dnevno obed, in sicer: zakuhana juha, meso, dve prikuhi in močnata jed ali kompot po 7 Din, večerja 7 Din ali pa mesečno skupaj 392 Din. — Razen tega se dobi pri vsakem kosilu in večerji 1 kruh in dobra pijača zastojni. — Jedila se servirajo od 12—3. ure in od 6—9. ure.

Restavracija »Zvezda« cija pri Mostom 11, Maribor. V bliž. državnega mostu.

POSTANETE TEHNIK risar, mojster itd., s pomočjo teh. študij na domu (Fernstudien) — vse smeri. Obsirni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37, Liège, Belgija.

Prvovrstni POUK dajo akademiki v franc., angleščini, nemščini, ruščini, matematiki, v klavirju in gosli. Naslov se izve v upravi pod: 6297.

Prvi jesenski KROJNI TEČAJ na Zaseb. Krojnem učilišču, Ljubljana, Stari trg 19 — dne 1. septembra. Revnejšim tečaj ceneje, nekaj se lahko plača z živili. Šiviljam in krojačem se brezplačno rekomandirajo mesta. — F. POTOČNIK, član internacionalne anglo franco-ske Krojne šole. Učenci tečaja imajo vsako leto 8 dni brezplačen pouk o premembi mode.

Lesni trgovec s svojim skladiščem v Slavoniji, 38 let star, nomačeževane preteklosti, trezen in dobrega srca, že več let izven Slovenije, želi zaradi slabega poznanstva spoznati gospodično, pošteno in miroljubno, iz boljšega kmetijske hiše v svrhu ženitve. S trgovino zelo uspešno napreduje ter bi z malo pripomočjo uspeh bil še enkrat večji in s tem lepa bodočnost osigurana. — Samo resne ponudbe prosim na upravo lista pod Lepa bodočnost 6130.

GOSTILNA se odda v najem s 1. septembrom. Gostilna se nahaja na prometni cesti in v prijaznem kraju. Kje pove uprava pod: 6296.

Pisarniški lokal če mogoče s skladiščem, se išče za 1. november 1927. Ponudbe na upravo pod: »Pisarna« št. 6148.

SOSTANOVALKA se sprejme. — Poizve se: Cegnarjeva ulica št. 6/L

Lokal ozir. prostore, ki bi se dali preurediti v lokal za manufakturo, iščem v sledečih ulicah: Sv. Petra cesta, Wolfova ul., Mestni trg do »Pod Trančes«, Dunajska cesta in v bližini živilskega trga. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Lokal«. 6298

Pisarniško sobo v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

POSJOILO dam v znesku 100.000 D z navadnimi obrestmi. Pogoj: varnost in da dobim pri istem podjetju delo. Ponudbe pod šifro: »Posojilo« 6198 upravi.

KDO BI POMAGAL gospodični — poštini marljivi, za posojilo Din 10.000 proti dobri obrestim, kateri se po dogovoru v najkrajšem času vrnejo? S tem bi ji pomagalo do samostojnosti, ki jo ima že deloma vpleljeno. Na željo tudi garancija! — Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro »Kranj« št. 6287.

Hiša z vrtom, v najboljšem stanju, v Pobrežju, Nasipna ulica 21, pošta Maribor, se poceni — proti gotovini — prodaja. 6174

Kupim dobro ohranjeno registrirane blagajne National Ponudbe pod »National« št. 6127 upravi Slovenca.

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Gostilna dobro idoča, na promet. kraju — tik rudnika v Trbovljah, z lepimi gostilniškimi prostori, se vsled starosti prodaja. Cenj. vprašanja poslati na upravo lista pod šifro »Dober promet« 6214.

Posestvo pri Mariboru 9 oralo vinograda, viničarija, gospodarsko poslopje, sadonosnik, njive in gozd, lepo arondirano, se prodaja po ugodni ceni. — Informacije ALBERT VICEL, Glavni trg — Maribor.

VILA 7 sob, 3 balkoni, 3 kleti, hlev, 5 oral zemlje, za trgov. ali gostilno, prodaja A. IVANC, Ptujška gora, 6245

Hiša v Dravljah na prodaj. — Poizve se pri MARIJI JUZINA, Dravljice št. 90 — Št. Vid nad Ljubljano.

Hišo prodam zaradi preselitve, lepo ohranjeno, po nizki ceni. — FR. STRNIŠA, krojač, Fužine p. Ljubljani. 6302

Lepo POSESTVO na Dolenjskem, 20 oralo zemlje, v najlepši legi tik farne cerkve in ob glavni cesti, v bližini majhnega mesta, se ugodno prodaja. Zraven spadajo dve zidani hiši, hlev in šupa. Polovica zemljišča je mecesnovega in borovega gozda — druga polovica njiv, travnikov in sadonosnika. Naslov v upravi lista pod številko 6282.

Stavb. parcele velike od 410 do 550 m² prodaja IRMA SUŠNIK, Zaloska c. 21, Ljubljana.

Kupi se hišica z vrtom v Rajhenburgu ali okolici. — Ponudbe pod: »20.000 Din« upravi.

»POSEST« Realitetna pisarna, družba z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 4

PRODA: VILO, enonadstropno, velik vrt, dvorišče, lepa lega, triobno stanovanje, prost. Rožna dolina, 145.000 dinarjev.

VILO, enonadst., novozidano, 200 m² vrta, Trnovo, Din 175.000.

VILO, visokopritliko, 2000 m² vrta, 4 sobe, pritlikline, krasna lega, Karlovske predmestje, 160.000 Din.

VILO, novozidano, 1500 m² vrta, dvodružinsko, blizu deželne bolnice, 240.000 D.

HIŠO, novozidano, visokopritliko, 500 m² vrta, Zg. Sika, 80.000 Din.

HIŠO, pritliko, 1 oral vrta, in zemljišča, pri Dolenjskem kolodvoru, 110.000 D.

HIŠO, visokopritliko, 1000 m² vrta, lepa lega, Rožna dolina, 120.000 Din.

HIŠO, pritliko, novozidano, Viš, 1000 m² vrta, 50.000 D.

HIŠO, pritliko, blizu klavnične, 500 m² vrta, trgovski lokal, ob prometni cesti, 105.000 Din.

HIŠO, enonadst., trgovski lokal, Rožna dolina 110.000 dinarjev.

HIŠO, enonadst., lep vrt, Rožna dolina, 100.000 Din.

HIŠO, pred par leti novozidano, 1800 m² vrta, triletni ure od Ljubljane, 60 tisoč dinarjev.

HIŠO, pritliko, 1800 m² vrta, Trnovo, 100.000 Din.

HIŠO, enonadst., več stanovanj, pri sv. Jakobu, obrtni lokal, 35.000 Din.

Poleg tega večje število trgovskih in obrtnih hiš, vil, raznovrstnih stanovanjskih objektov in stavbiš v Ljubljani in okolici, raznovrstnih kmetijskih, graščinskih in veleposrestev v največji izbiri.

Kupim dobro ohranjeno registrirane blagajne National Ponudbe pod »National« št. 6127 upravi Slovenca.

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

Kdo prodaj?

K

„ETOILE“ Gorčica (senf) je najboljša, dobi se v vseh delikatesnih in spekerij. trgovinah

Nasa obit

AGASTRAUN

TRGOVINA DEŽNIKOV
LJUBLJANA
PREŠERNOVA UL. 57. 42.

Žimnice

modroce, postelne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU**, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Pozor društva!

O prilikah 25- in 50-letnic i. dr. slavnost. prireditvah se najtojeleje priporoča za fotografiranje skupin **Foto-atelje D. ROVSEK**, Ljubljana, Kolodv. ul. 34. — Za prvovrstno delo se jamči. Cene solidne.

Inserirajte v „Slovenca“!

J. Stjepušin

Zagreb, Jurečkova 57
priporoča najboljšo tamburice, pa-
titure, strune,
sile in vse
potrebščine za vsa
glasbila

Odlikovan
na pariški
razstavi

Ceniki franco.

STAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
Sv. Petra c. 12

I. VARDIAN
Sisak 53. Hrv.

Tamburice

Priporoča svoje najboljše

Orehove SPALNICE
masivne, imam napredaj.
- MERHAR Jan., mizar,
Stanežiče št. 21 — šent
Vid nad Ljubljano. 6194

Mizarji!

INTARZIJE (Einlegear-
beiten) za pohištvo v
garniturah — OKRASKI
iz Terbica Hartgusmasse
— PERLMUTTER za vla-
ganje — FURNIRJI ino-
zemski — OGLEDALA in
STEKLA iz tovarne Kri-
stal — vse v največji iz-
biri in najceneje. Pišite
dopisnice in Vas posetim
na domu s kolekcijo brez
obveze. — KATALOGI s
slikami po lastni ceni (za
intarzijske 15 Din, za okra-
ške 25 Din) na razpolago.
Zahtevajte ponudbe!

Rok Arhar
zastopstva,
št. Vid nad Ljubljano.

Klavirji.

Tovarna in zaloga klavir-
jev, prvovrst. instrumentov
različnih vrst, kakor tudi
lastnih izdelkov. Poseben
oddelek za popravila. U-
glaševanje in popravila za
Glash. Matice. Konservato-
riji in druge institucije se iz-
gotavljajo od moje tvrdke.
Točna postrežba, zmerne ce-
ne; tudi na obroke. — Izde-
lovalce klavirjev R. WAR-
BINEK — Ljubljana, Gre-
goričeva ulica 5, I. nadst.

Elektro instalacije

izvršuje **ALOJZ ARHAR**,
Sp. Šiška, Celovška ce-
sta 80. Solidno delo, ce-
ne zmerne. — Istotam se
sprejme VAJENEC.

Urarska popravila

se sprejemajo. Postrežba
točna, cene solidne. —
Franc Wölfling, urar —
Ljublj., Gosposvetska 12.

TRGOVCI, POZOR!

Prodajam dobro idočo

TRGOVINO

z mešanim blagom, v le-
pem, prometnem kraju,
brez konkurence, pripo-
ročajivo za starejše tr-
govce, kateri trgujejo tu-
di z lesom; potrebna je
osebna pravica za go-
stinstvo. Lepa hiša je tik
farne cerkve, potreben
kapital za hišo in inven-
tar 150.000 Din. Ponudbe
na upravo Slovenca pod
»Brez konkurence 5710«.

Piljuča! - Zdravniški
zavod (An-
stalt) dr. Pečnika za
pljučne bolezni, na gori
Jánina, občina Sečovo,
pošta Rogaska Slatina. —
Prospekt 3 Din. 5927

Izjava. Podpisana Ne-
ža Oprešnik, posestnica v Podkraju na
Savi pri Hrastniku, izjav-
ljam s tem, da nisem
plačnica za dolgove, ki
bi jih kdorkoli skušal na-
praviti v mojem imenu,
zlasti tudi ne za dolgove,
ki bi jih napravil moj
mož Dominik Oprešnik.
Podkraj, 14. VIII. 1927.
Neža Oprešnik.

Francé Fertin
železn. uradnik

Rozi Fertin roj. Gorjanc
poročena

LOGATEC, dne 14. avgusta 1927.

Otvoritev.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem prevzela
GOSTILNO PRI »ZLATEM ZVONCU«
na Ruški cesti št. 8 — MARIBOR

ter bom točila pristna ljutomerska in haloška
kakor tudi domači VINA. — Za prigrizek vedno
na razpolago mrzla in topla jedila.

Se priporoča **Helena Stegenšek**,
gostilničarka.

Elektrotehnik

s strokovno šolsko izobrazbo ter 14letno prakso
v tu- in inozemstvu pri napravah visoke in nizke
napetosti, zmožen izdelovanja načrtov, prora-
čunov itd., z lastno koncesijo, želi mesta. — Cenj.
dopise na upravo »Slovenca« v MARIBORU pod
šifro: »Zmožen in marljiv«.

POSESTVO

36 oralov, od tega 18 oralov gozda, drugo velik
sadosnik, njive, pašniki, z lepo hišo, obokane
kleti, vse pritlikline, pripravno za živinorejo, go-
spodarsko poslopje, vinskih in — napredaj!
Cena ugodna. — Informacije **ALEBRT VICEL**,
Maribor, Glavni trg.

Važno za krojače! Izšla je nova, velika
Knjiga krojaštva
za samouke v prirobovanju. Tretja, prenovljena
izdaja v slovenskem jeziku. — Dobi se pri
A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7.
Zahtevajte opis knjige!

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da
sem pričel izvrševati svojo

krojaško obrt

v Dol. Logatcu št. 54, naspr. gostilne Kunc
kjer bom izvrševal vsa krojaška dela, kakor tudi
uniforme itd.
Potrudil se bom kot dosedaj kot delovodja
g. K. Igliča, za točno in solidno postrežbo ter se
slavn. občinstvu najtojeleje priporočam.

KAROL VERBIČ, krojač,
Dolenji Logatec št. 54.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in te-
liarje ter za vsak dom.
Preden si nabav. stroj, ogie-
te si to izrednost pri tvrdki

L. BARAGA
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6/1.
Brezplačen pouk. 15 l. sms.
Telefon št. 990

VAŠA OBLEKA

bode izgledala zopet kakor nova, ako
jo pustite **kemično čistiti v tovarni**

JOS. REICH
LJUBLJANA

Tovarna: Poljanski nasip 4—6
Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Pilstranje v najmodernejših vzorcih
tekmo 24 ur.
Barvanje oblik v različnih barvah.

Ceneše kot pri
RAZPRODAJAH
se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pr
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17

Pristni in pravi

KAVČIČEV
FLORIAN
RASTLINSKI
ŽELODČNI
LIKER

znan in preizkušen kot zanesljivo
domače zdravilo že nad 20 let
izdeluje in dobavlja
EDINOLE

Rastlinska destilacija »FLORIAN«
(Izdelovalec Edmund Kavčič)
družba z o. z. v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z
originalnim podpisom:
Za pristnost jamči
Edmund Kavčič

Varujte se ponaredb. ki se prodajajo na-
mesto pristnega
Kavčičevega »Floriana«!

Jabolka

namizna in za prešanje, kupi vsako mno-
žino po najvišji ceni in proti takojšnjemu
plačilu **FRANC KOLARIČ — BREŽICE.**

Najstarejša tovarna
pohištva
I. I. Naglas v Ljubljani,
Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega
pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo
nižjih cenah.

POZOR!

Kdor izmed interesentov želi kupiti

spalno opravo

naj si pred nakupom ogleda moje solidno izde-
lano zalogo pohištva po ugodni ceni.

AUGUST ČERNE
splošno mizarstvo — Zgornja Šiška št. 122.

Rabimo pri takojšnjem nastopu
absolventa
usnjarske šole na Dunaju

ali v **FREIBERGU** kot drugega kemika.
— Ponudbe na tovarno **STROJIL MAJ.**
ŠPERG, pošta Pragersko.

Kupci, pozor!

Dne 22. avgusta ob 9. uri se bo vršila v Zg.
Domžalah št. 157 sodna razprodaja večje količine
mekkega in trdega lesa, desk, tramov, hlodov in
remeljev, nadalje raznih voz, 4 konjev, 1 krave
in nekaj gospodarskega orodja, in sicer za eno
tretjino sodne cenilne vrednosti. — Pojasnila daje
odvetniška pisarna dr. Vladimira Kreča v Ljub-
ljani, Tavčarjeva ulica št. 1.

Miha Dernovšek
posestnik in gostilničar v Hrastniku.

Pogreb bo dne 14. t. m. ob pol štirih
popoldne na pokopališču v Dragi.

Hrastnik, 12. avgusta 1927.

Zalujoča soproga **Antonija Dernovšek**
in ostali sorodniki.

Zahvala. Za mnogostransko izka-
zani nam sočutje ob
smrti našega ljubega, nepozabnega so-
proga, očeta, deda in tasta, gospoda

IVANA PIBRA
posestnika in vrtnarja

za mnogobrojne obiske v njegovi težki
bolezni, za poklonjeno lepo cvetje, ka-
kor tudi za mnogoštevilno spremstvo
sorodnikov in znancev na njegovi po-
slednji poti, se prav iskreno zahvalju-
jemo. Posebno zahvalo pa izrekamo do-
mači čč. duhovščini, dalje zastopnikom
Zadruga vrtnarjev iz Ljubljane ter blej-
skim gasilec, ki so se v tako lepem
število udeležili pogreba.

Bled, dne 8. avgusta 1927.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

Tudi jaz sem šel v mestu naravnost k njej, dobri
duši, in rekel:
— Ustavil se bom pri vas, ljuba gospa.
Ona je odgovorila:
— Dobro, me zelo veseli. A zakaj nočeš biti
rajši pri knezu v njegovem stanovanju?
— Ali je tukaj? — sem vprašal. — Nisem vedel,
da je v mestu.
— Tukaj je. Dva tedna že biva tu. Pričeti hoče
z nekim podjetjem.
— S kakšnim podjetjem zopet?
— V najem hoče vzeti tovarno za sukno.
— O, moj Bog! Kaj si vse ta človek izmisli!
— Saj ni na tem nič slabega, — je rekla.
— Seveda ni, — sem rekel, — a vendar se mi
to zdi nekam čudno.
Gospa se je nasmehnila.
— To še ni vse. Še nekaj bolj čudnega se je
zgodilo. Poglej, knez mi je poslal pismo, naj bi ga
danes sprejela, ker bi rad hčerko videl.
— No, in kaj, — sem rekel, — ali ste mu do-
volili, ljuba gospa?
Skomiznila je z rameni in odgovorila:
— Kaj pa hočem, naj pride pogledat hčerko. —
Ob tem je vzdihnila in se zamislila. Sedela je s po-
vešeno glavico. Bila je še mlada, bela, bujna. Tudi
nastop je imela povsem drugačen kakor Gruša...
Saj je znala ta samo tisti svoj »briljantni demant«.
Ona pa je bila povsem drugačna... Postal sem na-
ravnost ljubosumen na njo.
— Joj, — sem si mislil, — da ne bi tudi tebe
zagledalo njegovo nenasitno srce, ko pride pogledat
otroka! Nič dobrega ne bo imela od tega moja Gru-
šenjka. Sedel sem pri Jevgeniji Semjonovni v otroški

sobi, ker je rekla pestunji, naj mi postreže s čajem,
in sem bil zatopljen v te misli. Nenadoma sem začul
zvonec od vrat. Pritekla je hišna, jako vzradoščena,
in je rekla pestunji:
— Naš knez je prišel k nam.
Hotel sem takoj oditi v kuhinjo in sem že vstal,
a pestunja Tatjana Jakovljevná je bila jako zgovorna
starka iz Moskve.¹ Strašno rada je vse do pičice po-
vedala, kar ji je bilo znano. Tudi zdaj ni hotela, da
bi ostala zaradi obiska brez poslušalca, in mi je rekla:
— Nikamor ne hodi, Ivan Golovanitš.² Pojdiva
rajši sem, v oblačilnico, pa se bova usedla zadaj,
za omaro. Saj ga gospa ne bo sem pripeljala, pa bova
še malo poklepetala.
Jaz sem bil tudi za to, ker sem poznal, da je pe-
stunja zgovorna. Upal sem, da se mi bo posrečilo
po njej zvedeti karkoli za Grušo koristnega. Gospa
mi je namreč poslala lodikolonsko³ stekleničico ruma,
da bi si prilil v čaj. A takrat nisem ničesar več
pil, ampak sem sklenil: rajši bom prilil iz steklenice
dobri starki v čaj, da bo postala še bolj zgovorna.
Mogoče mi bo potem kaj izblebetala, če ima že tako
naraven dar, sicer bi ostala ta ali ona stvar lahko
zamolčana.
Šla sva iz otroške sobe in se usedla zadaj za
omaro. Tista oblačilna soba je bila prav ozka, narav-
nost povedana, bil je to del hodnika z durmi na
koncu. Te duri so vodile baš v tisto sobo, kjer je
gospa sprejela kneza. Še več: bile so tik za divanom,
na katerem sta se usedla. Kratko, zaprte in od one
strani z zastorom zavešene duri so bile edina za-
preka, ki me je ločila od njiju. Sicer pa mi je bila
kakor da sedim zraven njiju v isti sobi.
¹ Moskovsko mehko narečje z »a« namesto nepoudarjenega
»o« (vada, noga, namesto vóda, nóga) slovi po svoji lepoti.
Zgovornost je značilna za moskovske rojake.
² Pestunja nareči očetovo ime iz zasmehovalnega priimka
»Glavač« (Golovan), ker si menda drugače ne zna pomagati.
³ Franc. L'eau de Cologne — kolinska voda.

Knez je rekel takoj, ko je vstopil:
— Zdrava, stara, zvesta prijateljica!
Ona mu je odgovorila:
— Pozdravljeni, knez! Kateremu vzroku se
imam zahvaliti?
On ji je odgovoril:
— O tem se pomeniva pozneje, predvsem pa do-
voli, da te pozdravim in daj, da te poljubim na gla-
vico. — Slišal sem, kako jo je cmoknil na glavo in jo
vprašal po hčerki. Jevgenija Semjonovna je odgovo-
rila, da je doma.
— Ali je zdrava?
— Zdrava.
— Nemara je tudi zrastle?
Gospa se je nasmehnila in rekla:
— Seveda je zrastle.
— Knez je vprašal:
— Upam, da mi jo pokažeš?
— Seveda, — je rekla, — z veseljem. — Vstala
je, šla v otroško sobo in poklicala pestunjo, baš ono
Tatjano Jakovljevnó, h kateri sem bil povabljen.
— Pripeljite knezu Ljudočko, pestunja, — je
rekla.¹
Starka je pljunila, postavila čajno skledico na
mizo in rekla:
— Jejmina, nikoli nima človek miru! Ravno sem
se usedla, da bi si privoščila prijeten razgovor z
gostom, pa ne! Seveda me takoj morajo motiti! Nič,
prav nič nimam od življenja! — Obenem me je hitro
zakrila z gospejnimi krili, ki so visela na zidu, in
rekla: — Počakaj tu! — Odšla je z dekletom, jaz pa
sem ostal sam z omaro. Takoj sem čul, da je knez
parkrat hčerko poljubil, jo zazibal na kolenih in
rekel:
— Ali se nočeš, moj anfan,² voziti s kočijo?

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23. zvezek.
A. Sheehan, Nollag. Povest irskega dekleta 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby,
Hanka. Lubiško-srbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hiti cesarja
Montezume (v tisku). — 26. zvezek. C. Lorenzini, Stotek in njegovo burkasto življenje.
14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregezi, Otroci solnce (v tisku).

ORIGINALNE POTREBŠČINE ZA OPALOGRAPH

PRESERVAT, FIXAT IN OSTALE POTREBŠČINE VEDNO V ZALOGI PRI

LUD. BARAGA, LJUBLJANA
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 6/L TELEFON ŠT. 2980

Pozor!
Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pneumatike po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popolno popravo, emajliranje, poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. D. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska 4.

Ne samo ceno,

temveč tudi kakovost izdelka se mora upoštevati pri nabavi poslovnih knjig.

Knjigoveznica K. T. D., čitalnica in toarnica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6/II.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrejša hiš, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnjice, ledenice, paviljoni verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov

PARNA ŽAGA

TOVARNA FURNIRJA

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela „Uniona“, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Kupim

skozi vse leto vsako množino kostanjevega taninskega lesa, smrekovega lubja, celega in drobljenega, ter smrekove hmelove droge, proti akreditivnemu plačilu. — Ponudbe na naslov: FRANC OSET, — Sv. Peter v Savinjski dolini.

Sadje v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjadi.
Spisal M. Humeč. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Ne hodite mimo sreče!

Vsak dan ste lahko tako srečni, da dobite EN PAR ČEVLJEV brezplačno in po lastni izbiri. — ZATO KUPUJTE LE

„Doko“ - čevlje,

kjer dobi vsak deseti kupec en par čevljev brezplačno. — Poslužite se ugodne prilike, ki jo Vam nudi le trdka

»DOKO« — Ivan Čarman — LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 9 - dvorišče.

Družabno potovanje v Palestino 2. septembra.

RUTA A.: Začetek in konec potovanja v Trstu.
RUTA B.: Začetek potovanja v Trstu, povratek preko Aten — Konstantinopla — Sofije — Beograda in Zagreba. Potovanje traja:A. I. razred 17.100 Din, II. razred 12.000 Din
III. razred 7500 Din.
B. I. razred 22.400 Din, II. razred 17.280 Din,
III. razred 11.500 Din.Prospekti in informacije so na razpolago v potov. pisarni JOS. ZIDAR, Ljubljana.
Telefon 27—59. Telefon 27—59.

USNJE IN PODPLATE

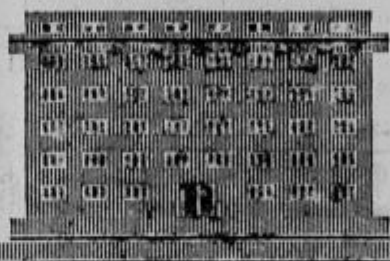
kakor tudi vsakovrstne čevljarске potrebščine kupite zelo dobro in po brezkonkurenčnih cenah samo pri

Vaclav Vošinek, Maribor, Koroška c. 13

Denar naložite najbolje in najvarneje pri Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru r. z. z. o. z.

Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved 8%JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI

KLIŠARNA

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE, ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFINEŠI PAPIR, KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA ENO- IN VEČBARVNI TISK RAZGLEDNIC, DALJE REKLAMNE SLIKE, VINJETE

Na novo!

Na novo!

Na novo otvorena trgovina pletenin

ŽENKO HRIBAR

Celje, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo pletenih izdelkov, kot nogavice, rokavice, pleteno perilo, športne telovnike vseh vrst i. t. d. po dnevni konkurenčni ceni. Postrežba prvovrstna!

Na debelo!

Na drobno!

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja v vsaki množini po zmernih cenah tvornica

„ALKO“

družba z o. z.

Ljubljana, Kolzei

Preselitveno naznanilo.

Oblastveno poverjeni inženjer in oblastveno poverjeni geometer

ING. DRAGOTIN GUSTINČIČ

je preselil svojo pisarno

NA RESLJEVO CESTO ŠT. 3.

Najboljši šivalni stroj je edino le

GRITZNER IN ADLER

za dom, obrt in industrijo ter švicarski pletilni stroj „DUBIED“

Istotam v zalogi pisalni stroji

„URANIA“

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

ADMINISTRATIVNEGA

uradnika

sprejme Bratovska skladnica v Trbovljah. Mesečna plača s prostim stanovanjem, kurjavo in razsvetljavo po dogovoru. Prednost imajo reflektanti s prakso v računski stroki in z najmanj srednješolsko izobrazbo (maturo). — Ponudbe z navedbo starosti in družinskih razmer, popisom dosedanje službe in prakse, prepisom spričeval, referenc in plačilnih zahtev je poslati najkasneje do 1. septembra 1927 Krajevnomu upravnemu odboru bratovske skladnice v Trbovljah.

Trgovci,
pozor!

„MINERVA“

namizno olje v priznani neprekosljivi predvojni kvaliteti se zopet dobi pri veletrgovcih v Ljubljani.

Tudi v Vaši kuhinji ne sme manjkati znamenitih priprav za vkuhanje originalne znamke

WECK

Po zelo ugodnih cenah jih dobite pri Tovarniški zalogi „WECK“, Ljubljana, Krekov trg 10, I. n. (Trdnja Fructus).
Pazite na znamko!
Celje: Maribor:
Josip Jagodič. Carl Lotz.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB.
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala.

Gostilna Forte, Trbovlje

na najbolj prometnem središču velikega industrijskega kraja — se odda za daljšo dobo v najem. K gostilniškim prostorom spada: velika dvorana z gledališkim odrom, tri velike gostilniške sobe, kegljišče, štiri tujske sobe, kuhinja, dve kleti in lepo stanovanje z 2 sobama. Vsi lokali moderno opremljeni. Električna luč in vodovod v hiši. Najemnina po dogovoru. — Ponudbe do 1. septembra 1927 osebno ali pismeno na naslov: ANA FORTE, TRBOVLJE. 6260

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoiav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominale Din 1.000.—

n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35.—.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.